

STRATÉGIA MIESTNEHO ROZVOJA VEDENÉHO KOMUNITOU

Sečovský región, o.z.

Verzia 3.3
V znení dodatku č. 1,2,3

MIESTNA AKČNÁ SKUPINA Sečovský región, o. z.

MAS Sečovský región, o. z.

ABSTRAKT

Verzia č. 3.3 sa vypracovala v nadväznosti na pridelenú dodatočnú alokáciu v zmysle kapitoly 6.4 Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020.

Verzia č. 3.3 bola schválená najvyšším orgánom MAS dňa ...

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou v Sečovskom regióne predstavuje základný dokument, ktorý popisuje a analyzuje súčasný stav regiónu z hľadiska všeobecných charakteristík územia, prírodných, ľudských, kultúrno-historických, ekonomických, inštitucionálnych a iných zdrojov, definuje víziu a strategický cieľ jeho rozvoja, a súčasne navrhuje priority, špecifické ciele a opatrenia na zlepšenie súčasnej situácie v stanovených oblastiach.

Do územia, ktoré je predmetom Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len „CLLD“) prináleží 16 obcí (z toho 1 so štatútom mesta) s celkovým počtom 18 277 obyvateľov (stav k 31.12.2014). Skúmaný región sa nachádza v severnej časti okresu Trebišov, z väčšej časti na Východoslovenskej nížine, pričom západná časť územia zasahuje do Slanských vrchov.

Hlavným cieľom miestnych aktérov bolo spojiť sily, vedomosti a prostriedky pri presadzovaní spoločných cieľov a záujmov v rôznych oblastiach rozvoja územia ale aj spoločenského života obcí/ mesta Sečovského regiónu s využitím všetkých dostupných zdrojov s umožnením účasti verejnosti na rozhodovaní o zámeroch súvisiacich s regionálnou politikou. Jednalo sa hlavne o oblasti rozvoja občianskeho života, skvalitňovanie podmienok pre život miestnych obyvateľov, rozvoja verejnej, technickej a dopravnej infraštruktúry, ochrany duchovných hodnôt, prírodného a kultúrneho dedičstva, podpory poľnohospodárstva, lesníctva, mikro a malého podnikania a služieb, oživenie ľudského potenciálu s dôrazom na vytvorenie nových pracovných miest, ochrany životného prostredia, rozvoja cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky, propagácie a prezentácie regiónu.

Predkladanú stratégiu tvorí sedem hlavných kapitol, ktoré postupne definujú dotknuté územie, všeobecne ju charakterizujú, opisujú výhody/nevýhody územia, jej historický vývoj, popisujú prírodné, ľudské, kultúrne, historické, ekonomické a inštitucionálne zdroje. Pomocou analýzy územia a SWOT analýzy identifikujú silné, slabé stránky územia ako aj jej príležitosti a ohrozenia. Stanoví sa vízia, strategický cieľ, priority, špecifické ciele, ktoré sa dosiahnu pomocou konkrétnych opatrení, ktoré sú v súlade s PRV SR 2014 – 2020, IROP SR 2014 – 2020 a stratégiu Európa 2020. V ďalších častiach sa vypracuje akčný plán, finančný rámec,

finančný plán, monitorovanie a hodnotenie predkladanej stratégie ako aj samotnej MAS. V poslednej kapitole sa zhodnotia prínosy stratégie CLLD MAS Sečovský región, o. z.

Členovia MAS Sečovský región, o. z.

Obsah

1.ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O MAS	8
1.1 Identifikačné údaje MAS	8
1.2 Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje.....	8
2.VZNIK, HISTÓRIA A TVORBA PARTNERSTVA A STRATÉGIE CLLD.....	9
2.1 Vznik a história partnerstva	9
2.2 Tvorba partnerstva a stratégie CLLD	14
3.ANALYTICKÝ RÁMEC.....	19
3.1 Analýza zdrojov územia.....	19
3.2 SWOT analýza	72
3.3 Identifikácia potrieb	77
4 STRATEGICKÝ RÁMEC	80
4.1 Definovanie vízie a strategického cieľa.....	80
4.2 Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.....	81
4.3 Súhrn strategického rámca	90
4.4 Integrované znaky stratégie CLLD	95
4.5 Inovatívne znaky stratégie CLLD	96
5.IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC	98
5.1 Popis riadiaceho a implementačného procesu	98
5.1.1 Riadiaci proces – organizačná štruktúra MAS	98
5.1.2 Implementačný proces	105
5.2 Akčný plán.....	109
5.3 Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD	123
5.3.1 Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD	123
5.3.2 Monitorovacie ukazovatele.....	127
6. FINANČNÝ RÁMEC	131
6.1Financovanie stratégie CLLD	131
6.2 Finančný plán pre opatrenia.....	132
7.ZHODNOTENIE PRÍNOSOV STRATÉGIE CLLD, JEJ SYNERGIE A DOPLNKOVOSŤ	135
7.1Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia	135
7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV	136
7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP	137

7.4 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD	138
7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať	138
7.4.2 Synergie a komplementarity	139
7.5 Popis multiplikačných efektov	140
8. Prílohy k stratégií CLLD	142

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AG	archeologická lokalita
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
FTE	ekvivalent plného úväzku
GAEC	dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky
GMO	geneticky modifikovaný
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáacie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
kWt	kilowatt
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka)
MAS	Miestna akčná skupina
MO	maloobchod
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
N/A	neuplatňuje sa
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok

NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP RH	Operačný program Rybné hospodárstvo
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PMO	pamiatkový objekt
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
RO	rozpočtová organizácia
RO IROP	riadiaci orgán pre Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
RO PRV	riadiaci orgán pre Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
ROEP	register obnovenej evidencie pozemkov
SHR	samostatne hospodáriaci roľníci
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2011	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO	tuhý komunálny odpad
TTP	trvalé trávne porasty
VÚC	vyšší územný celok
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O MAS

1.1 Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	19. apríl 2013
	Sídlo	Sv. Cyrila a Metoda 155 075 01 Nový Ruskov
	IČO	42322529
	DIČ (ak relevantné)	2120096396
Údaje o banke	Názov banky	SLSP, a.s.
	Číslo účtu	5144842023/0900
	IBAN	SK73 0900 0000 0051 4484 2023
	SWIFT	GIBASKBX
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Ing. Lucia Hredzáková
	E-mail	luciahredzakova@centrum.sk
	Telefón	+421 911 243 649
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Ing. Lucia Hredzáková
	E-mail	mas@massecovce.sk
	Telefón	+421 911 243 649

1.2 Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Stratégia CLLD sa vzťahuje na územie, ktoré sa nachádza v Košickom samosprávnom kraji, v okrese Trebišov. Rozloha územia, na ktoré sa vzťahuje stratégia CLLD predstavuje **222,99 km²**. Na skúmanom území k 31.12.2014 žilo **18 277 obyvateľov**. Hustota obyvateľstva teda dosahuje hodnotu **81,96 obyvateľov na km²**.

Analyzovaný región pozostáva zo **16 obcí**, pričom Sečovce majú štatút mesta s počtom prevyšujúcim 8 300 obyvateľov. V MAS sa nachádzajú 2 obce, v ktorých počet obyvateľov prevyšuje hodnotu 1 000, a to Parchovany (1 922) a Zemplínska Teplica (1 641). Sedem obcí (Bačkov, Dargov, Dvorianky, Malé Ozorovce, Nový Ruskov, Plechotice a Veľké Ozorovce) má počet obyvateľov v rozmedzí hodnôt 500 – 1 000. Ostatné obce (Hriadky, Kravany, Stankovce, Trnávka, Višňov a Zbehňov) predstavujú vidiecke sídla s menej ako 500 obyvateľmi.

Priemerná nezamestnanosť v okrese Trebišov k 31.12.2014 dosahovala hodnotu 20,01 %. Jej výška v samotnom regióne miestnej akčnej skupiny dosahuje hodnotu 21,01 %.

Územie MAS Sečovský región leží výlučne vo vidieckej oblasti a je typickým príkladom vidieckeho územia na Slovensku a rozkladá sa v oblasti troch geomorfologických celkov – Slanských vrchov, Východoslovenskej pahorkatiny a Východoslovenskej roviny.

Klimaticky patrí riešené územie do teplej nížinnej klímy s dlhým teplým a mierne suchým letom, krátkou, chladnou a suchou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Stav ovzdušia na území je ovplyvnený strednými a malými zdrojmi emisií nachádzajúcimi sa v okolí, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov, predovšetkým vplyvom prevládajúcich severozápadných vetrov. Orná pôda a lesné pozemky zaberajú väčšinu územia. V rámci sústavy NATURA 2000 sa na území MAS nachádza chránené vtáčie územie Slanské vrchy a chránené vtáčie územie Ondavská rovina, národná prírodná rezervácia Bačkovská dolina.

Povinné prílohy:

Príloha č.1: Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS

Príloha č. 2: Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS

Príloha č. 3: Mapa územia MAS

2. VZNIK, HISTÓRIA A TVORBA PARTNERSTVA A STRATÉGIE CLLD

2.1 Vznik a história partnerstva

Postupnosť krokov vedúcich k vytvoreniu verejno-súkromného partnerstva s dôrazom na preukázanie vyváženosti výberu územia a zostavenie verejno-súkromného partnerstva z geografického, sektorového, inštitucionálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska.

Formovanie partnerstva MAS Sečovský región prebiehalo v niekoľkých časových etapách. Obce nachádzajúce sa v Sečovskom regióne prejavili záujem spoločne riešiť problémy na svojom území, chrániť záujmy svojich obyvateľov a rozvíjať spoločný potenciál za účasti verejnosti. Miestna akčná skupina Sečovský región, o.z. (ďalej „MAS“) je nevládne, nepolitické, nezávislé združenie fyzických a právnických osôb. Toto združenie je právnickou osobou, ktorá bola kreovaná v súlade s ustanoveniami zákona č. 83/1993 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov dňa 05.03.2013. Jeho sídlom je Mestský úrad, Nám. Sv. Cyrila a Metoda 1, 078 01 Sečovce. Združenie získalo právnu subjektivitu registráciou na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky 19.4.2013.

Dôvodom vzniku združenia bol zámer spojiť sily a prostriedky pri presadzovaní spoločných cieľov a záujmov v rôznych oblastiach rozvoja a spoločenského života obcí ako aj umožniť účasť verejnosti na rozhodovaní o zámeroch súvisiacich s regionálnou politikou. Organizovali sa spoločné stretnutia, navrhovali sa a pripravovali sa spoločné zámery, ktoré sa postupne riešili aj v jednotlivých obciach na verejných zhromaždeniach.

Keďže obce chceli riešiť rozvoj územia v rôznych oblastiach koncepčne k tomu potrebovali poznať aj názory svojich občanov a tiež podnikateľov a predstaviteľov rôznych formálnych i neformálnych združení alebo neziskových organizácií a zväzov. Jednalo sa hlavne o oblasti rozvoja občianskeho života, skvalitňovanie podmienok pre život miestnych obyvateľov, ochrany ŽP, ochrany duchovných hodnôt a kultúrneho dedičstva, podpory drobného podnikania a služieb, rozvoja dopravnej a technickej infraštruktúry, rozvoja CR, vidieckej turistiky a agroturistiky, propagácie a prezentácie regiónov a pod.

Cieľom združenia je podpora trvalo udržateľného rozvoja celého územia, predovšetkým však aktivít realizovaných v prospech obcí, neziskových organizácií, malých a stredných podnikateľov a iných subjektov a občanov pôsobiacich v danom území s ohľadom na ochranu prírody a krajiny. Jeho poslaním je taktiež rozvíjať spoluprácu orgánov verejného sektora a neverejného sektora. Spoločnou stratégiou je ponúkať efektívne programy s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality života na území mesta a celého mikroregiónu. Toto poslanie sa MAS snaží naplňovať týmito činnosťami:

- zvýšenie príťažlivosti regiónu vo všetkých smeroch;
- aktívne prispievanie k rozvoju malého a stredného podnikania v súlade so zásadami partnerstva a trvalo udržateľného rozvoja;
- aktívne prispievanie k regionálnemu rozvoju vo všetkých smeroch vo vzťahu k

mikroregiónu;

- vypracovávanie návrhov, odporúčaní a koordinácií spoločných projektov a programov;
- spolupráca v oblasti ochrany prírody, životného prostredia, vodných zdrojov a odvrátenia živelných pohrôm;
- spolupráca v humanitárnej oblasti;
- zachovanie spoločného kultúrneho dedičstva;
- propagácia jednotlivých akcií členov združenia a propagáciu mikroregiónu ako celku;
- získavanie finančných zdrojov na realizáciu zámerov a cieľov združenia.

Jednotlivé obce Sečovského regiónu už dlhšiu dobu pred vznikom MAS spolu neoficiálne spolupracovali a ich predstavitelia sa pravidelne stretávali. Po viacerých uskutočnených stretnutiach vyústili tieto aktivity medzi predstaviteľmi jednotlivých obcí, reprezentovaných starostami, do vzájomnému konsenzu, že spoja svoje sily pri presadzovaní spoločných cieľov a združia sa v MAS. Vzhľadom na následné vytvorenie MAS boli tieto kroky v procese formovania partnerstva veľmi dôležité, nakoľko proces vytvárania verejno-súkromného partnerstva je veľmi náročný.

Už od roku 2011 sa organizovali spoločné stretnutia, navrhovali sa a pripravovali sa spoločné zámery, ktoré sa postupne riešili aj v jednotlivých obciach na verejných zhromaždeniach.

Dňa 25.5.2011 sa v zasadačke Mestského úradu Sečovce uskutočnilo stretnutie, na ktorom sa prerokovávala vízia vytvorenia MAS. Na tomto stretnutí bola prítomná aj Národná sieť rozvoja vidieka – Regionálne pracovisko, primátor a prednosta mesta Sečovce a 6 zástupcov obcí. V rámci uvedeného stretnutia boli predstavené jednotlivé programy už existujúcich miestnych akčných skupín. Prítomní zástupcovia jednotlivých obcí získavali cenné a prínosné informácie aj vďaka možnosti vzájomnej komunikácie s reprezentantmi Národnej siete rozvoja vidieka (ďalej len „NSRV“).

Dňa 6.7.2011 sa uskutočnilo v zasadačke Mestského úradu Sečovce v poradí druhé oficiálne zasadnutie aktivistov z mesta Sečovce a okolitých obcí za účelom založenia MAS.

Stretnutia sa zúčastnilo 11 zástupcov obcí Sečovského regiónu. Cieľom tohto stretnutia bola snaha o vybudovanie združenia partnerov, ktorí budú vzájomne kooperovať, kreovať výkonné orgány a riadiť sa pravidlami EÚ platnými pre program LEADER.

V decembri v roku 2012 sa zástupcovia jednotlivých obcí Sečovského regiónu zúčastnili konferencie organizovanej Centrálnou jednotkou NSRV SR s názvom „Spojme sa pre rozvoj vidieka“, ktorá sa konala v Mojmírovciach.

Oficiálne založenie občianskeho združenia MAS Sečovský región sa uskutočnilo 5.3.2013, kedy zakladajúci členovia schválili jeho stanovy a tým začali činnosť nevládneho, nepolitického, nezávislého združenia fyzických a právnických osôb.

Dňa 11.6.2013 o 13:30 hod sa v zasedačke Mestského úradu Sečovce uskutočnilo ďalšie stretnutie členov občianskeho združenia. Na tomto stretnutí bola zvolená návrhová komisia. Následne MAS vzalo na vedomie informáciu o programe LEADER a o Programe rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2007 - 2013. Zároveň bola Výkonnému výboru uložená povinnosť zorganizovania spoločného seminára za účasti poslancov obecných zastupiteľstiev, občanov a firiem v kultúrnom dome Sečovciach, na ktorú bol prizvaný aj zástupca regionálneho pracoviska pre Košický kraj.

Dňa 10.2.2014 adresovala MAS Košickému samosprávnemu kraju svoju žiadosť, že má záujem byť členom Partnerstva pre Regionálnu integrovanú územnú stratégiu (ďalej „RIÚS“) a pracovať na jeho príprave. Za člena tejto skupiny odporučila MAS členku výkonného výboru.

V priebehu ďalšej prípravy stratégie CLLD sa za účelom prezentácie jednotlivých obcí zapojených do MAS následne organizovali stretnutia členov MAS, a to napríklad: 24.6.2014 (Sečovce), 26.8.2014 (Nový Ruskov), 19.9.2014 (Zbehnov), 8.12.2014 (Sečovce), 30.12.2014 (Zbehnov), 14.01.2015 (Zemplínska Teplica).

Míľnikom tvorby partnerstva bolo stretnutie členov MAS dňa 26.6.2015 vo Veľkých Ozorovciach, kde sa okrem vtedajších členov zúčastnilo stretnutia aj množstvo podnikateľov a predstaviteľov občianskych združení z tohto regiónu, ktorí prejavili záujem o členstvo v združení, aby mohli napomáhať pri naplňovaní cieľov, pre ktoré bola MAS založená. Na tomto stretnutí bolo prerokované a výkonným výborom o zároveň schválené členstvo podnikateľov a občianskych združení v MAS.

Po vytvorení podoby partnerstva, ktoré spĺňa oficiálne požiadavky verejno-súkromného partnerstva bola v rámci výzvy č. 4/PRV/2015 na Pôdohospodársku platobnú agentúru oficiálne predložená oficiálna žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 – 2020 (ďalej „PRV“) pre opatrenie 19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER, podopatrenia 19.1 – Prípravná podpora.

Následné stretnutia 18.9.2015 v Plechoticiach a 16.10.2015 vo Višňove boli zamerané na prerokovávanie konkrétnych opatrení v stratégii CLLD, ktoré by napomohli rozvoju regiónu.

Dňa 16.11.2015 sa v obci Bačkov uskutočnilo verejné prerokovávanie návrhu stratégie CLLD,

ktorá bude ako výsledný dokument predložená v rámci výzvy riadiacemu orgánu pre PRV, t.j. Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej „MPRV SR“). Členovia MAS návrh stratégie schválili a súčasne navrhli pokračovať v činnosti a stretnutiach členov MAS bez ohľadu na konečné rozhodnutie riadiaceho orgánu o schválení resp. neschválení stratégie CLLD.

Zasadnutie starostov obcí

Dátum: 29. 03. 2011

Účastníci: zástupcovia V

Počet účastníkov: 11

Téma stretnutia: prejednanie vstupu do Miestnej akčnej skupiny, rozhodnutie o založení o. z.

Zasadnutie aktivistov združenia obcí Sečovce a okolie

Dátum: 06. 06. 2011

Účastníci: V

Počet účastníkov: 11

Téma stretnutia: vstup do združenia-MAS

Zasadnutie starostov obcí

Dátum: 25. 05. 2011

Účastníci: zástupcovia VS, SS, hostia

Počet účastníkov: 15

Téma stretnutia: prejednanie chodu miestnej akčnej skupiny a priblíženie starostom fungovanie MAS

Zasadnutie prípravného výboru

Dátum: 08. 01. 2013

Účastníci: zástupcovia prípravný výbor

Počet účastníkov: 3

Téma stretnutia: oslovenie obcí k vstupu do MAS: Tušice, Stankovce, Bačkov, Dargov, Hriadky, Vojčice

Pomer v akom sú v členskej základni zastúpené jednotlivé sektory (verejný, súkromný a občiansky) a ako je členská základňa rozložená v území verejno-súkromného partnerstva (MAS)

V súčasnosti má Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z. 40 členov, z ktorých 16 členov je zo záujmovej skupiny verejného sektora (15 obcí + 1 mesto), 14 členov tvorí záujmovú skupinu podnikateľského sektora a 10 členov zo záujmovej skupiny občianskeho sektora.

Percentuálne zastúpenie je nasledovné: záujmová skupina verejného sektora 40,00 %, záujmová skupina podnikateľského sektora 35,00% a záujmová skupina občianskeho sektora 25,00%. Členská základňa združenia je zastúpená z geografického ako aj zo sektorového, inštitucionálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska pomerne rovnomerne v rámci celého územia MAS. Či už je to zastúpenie všetkých 15 obcí a 1 mesta ako členov združenia, alebo aj zástupcov záujmových skupín podnikateľského a občianskeho sektora, kde majú podnikatelia, neziskový sektor a fyzické osoby zastúpenie v 10 obciach.

2.2 Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Prvotný podnet pre tvorbu verejno-súkromného partnerstva na území regiónu Sečoviec a okolia vyšiel z verejného sektora – od zástupcov obcí, nakoľko počet obcí, rozloha územia ako aj počet obyvateľov sú limitujúcimi faktormi pre úspešné založenie MAS. Tento moment záujmu o založenie MAS môžeme badať už v roku 2011, tak ako je to uvedené v podkapitole 2.1. V procese tvorby partnerstva sa postupne k prirodzenému centru regiónu – mestu Sečovce postupne pridávali obce, ktoré mali záujem o vytvorenie regionálneho zoskupenia. Z pôvodného zoznamu 16 obcí však v roku 2014 vystúpila obec Egreš, na druhej strane však do MAS pristúpila obec Bačkov. Konečný zoznam obcí je uvedený v podkapitole 1.2. Obce tak predstavovali počiatočných členov verejno-súkromného partnerstva. Zástupcovia obcí sa po založení občianskeho združenia MAS Sečovský región stretávali na spoločných rokovaníach, ktoré sa konali v obciach zaradených do MAS a následne o aktivitách MAS informovali miestne zastupiteľstvá, občanov a podnikateľov. Tým následne predstavovali základné ciele verejno-súkromného partnerstva ako aj možnosti rozvoja regiónu prostredníctvom stratégie CLLD a zároveň oslovovali potenciálnych záujemcov o vstup do MAS z občianskeho ako aj podnikateľského sektora. K definitívnemu vstupu občianskeho a podnikateľského sektora do občianskeho združenia MAS Sečovský región došlo 16.5.2015 na zasadnutí výkonného výboru MAS vo Veľkých Ozorovciach. Pri tvorbe partnerstva a stratégie CLLD zohrávali dôležitú úlohu nasledovné postupy, spôsoby a informačné kanály pre informovanie a zapájanie verejnosti:

Stretnutia so zástupcami NSRV a účasť na konferenciách organizovaných NSRV

Ako je spomenuté v podkapitole 2.1, stretnutia so zástupcami NSRV boli tou hybnou silou, prostredníctvom ktorej sa zástupcovia obcí združených v MAS dozvedeli bližšie informácie o úlohe a postavení miestnych akčných skupín a o iniciatíve LEADER, a na základe ktorej prijali samotné rozhodnutie založiť takúto MAS aj v Sečovskom regióne. Participáciou na konferencii usporiadanej Centrálnou jednotkou NSRV sa mohli zástupcovia Sečovského regiónu zoznámiť so zástupcami regionálnych partnerstiev ako aj MAS, ktoré už implementovali opatrenia Integrovanej stratégie rozvoja územia v programovom období 2007- 2013 a vymeniť si vzájomné poznatky spojené s budovaním verejno-súkromného partnerstva.

Stretnutia na úrovni miestnych samospráv

Ďalším postupom budovania partnerstva boli stretnutia zástupcov miestnych samospráv, ktoré sa pravidelne uskutočňovali v inej obci, s cieľom bližšieho zoznámenia sa s miestnymi problémami a špecifikami. Na týchto stretnutiach sa prijímali rozhodnutia týkajúce sa budovania partnerstva, rozdelenia úloh a kompetencií medzi jednotlivých zástupcov verejného sektora, prijímanie nových členov MAS z podnikateľského a občianskeho sektora, ako aj úlohy spojené s vypracovávaním stratégie CLLD.

Stretnutia miestnych samospráv s občanmi a podnikateľským sektorom

Tieto stretnutia mali charakter informatívnych stretnutí, na ktorých zástupcovia obcí (zvyčajne starosta/primátor) informovali miestne zastupiteľstvá ako aj širokú verejnosť o založení MAS, o možnostiach vstupu potenciálnych členov do MAS, o tvorbe stratégie CLLD a možnostiach spolupodieľania sa na jej tvorbe. Informácie z rokovaní miestnych zastupiteľstiev sú zaznamenané v jednotlivých zápisniciach z príslušných rokovaní.

Metódy pri zapájaní verejnosti

Pri tvorbe stratégie CLLD bola využitá väčšina rôznych metód. Boli zorganizované stretnutia s verejnosťou na ktorých miestni občania sa vyjadrili k všetkým kľúčovým fázam navrhovania stratégie CLLD. Tieto fázy boli: určenie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb, identifikácia hlavných potrieb a možností rozvoja, definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení ,pridelovanie rozpočtu

Okrem tohto prebiehali aj dotazníkové prieskumy a informačné kampane v rámci rôznych podujatí.

Dňa 11.10.2016 o 15,00 hod. sa v priestoroch Kultúrneho domu v obci Višňov konalo stretnutie verejnosti k príprave stratégie CLLD- určenie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb, identifikácia hlavných potrieb a možností rozvoja, stanovenie priorít, vízie.

Využívania vlastných webových sídel obcí

O zapojení sa obce do MAS informujú aj webové sídla jednotlivých obcí.

Využívanie regionálneho periodika

O problematike založenia MAS ako aj o novinkách z jej činnosti informoval regionálny mesačník Sečovčan, ktorý vydáva mesto Sečovce .

Vytvorenie vlastného webového sídla MAS

Za účelom informovania o činnosti MAS ako aj o samotnej príprave stratégie CLLD a možnosti jej pripomienkovania zo strany občanov, podnikateľských subjektov a neziskového sektora bolo vytvorené webové sídlo MAS

Zoznam stretnutí pri tvorbe samotnej stratégie CLLD:

Zasadnutie občianskeho združenia Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 24. 06. 2014

Účastníci: členovia

Počet účastníkov: 9

Téma stretnutia: informácie o činnosti MAS v ďalšom období

Zasadnutie Výkonného výboru Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 19. 09. 2014

Účastníci: Výkonný výbor

Počet účastníkov: 21

Téma stretnutia: informácie o novom programovom období

Zasadnutie Výkonný výbor Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 18. 09. 2015

Účastníci: výkonný výbor MAS

Počet účastníkov: 15

Téma stretnutia: propagácia MAS v médiách

Zasadnutie verejnosti k tvorbe stratégie Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 11. 10. 2016

Účastníci: členovia, verejnosť

Počet účastníkov: 30

Téma stretnutia: určovanie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb na území, identifikácia hlavných potrieb a možnosti rozvoja, definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít, ŠC a opatrení

Zasadnutie členov Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 11. 11. 2016

Účastníci: členovia MAS, hostia

Počet účastníkov: 18

Téma stretnutia: informácie o aktualizácii výzvy č. 21/PRV/2017

Zasadnutie verejnosti k príprave stratégie: Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 16. 11. 2016

Účastníci: členovia MAS, hostia

Počet účastníkov: 47

Téma stretnutia: určovanie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb na území, identifikácia hlavných potrieb a možnosti rozvoja, definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít, ŠC a opatrení

Zasadnutie verejnosti k príprave stratégie: Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 14. 12. 2016

Účastníci: členovia MAS, hostia

Počet účastníkov: 15

Téma stretnutia: určovanie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb na území, identifikácia hlavných potrieb a možnosti rozvoja, definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít, ŠC a opatrení

Zasadnutie mimoriadneho Valného zhromaždenia členov Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 12. 12. 2016

Účastníci: členovia MAS, hostia

Počet účastníkov: 24

Téma stretnutia: návrh na vypracovanie novej žiadosti o NFP k výzve č. 21/PRV/2017

Zasadnutie Valného zhromaždenia členov Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 17. 01. 2017

Účastníci: členovia MAS

Počet účastníkov: 19

Téma stretnutia: definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít a identifikácia potrieb MAS

Zasadnutie verejnosti k príprave stratégie: Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 13. 02. 2017

Účastníci: členovia MAS, hostia

Počet účastníkov: 21

Téma stretnutia: určovanie silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb na území, identifikácia hlavných potrieb a možnosti rozvoja, definovanie vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít, ŠC a opatrení

Zasadnutie Valného zhromaždenia členov Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 15. 05. 2017

Účastníci: členovia MAS

Počet účastníkov: 21

Téma stretnutia: informácie o výzve k tvorbe stratégie č. 21/PRV/2017

Zasadnutie členov Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z.

Dátum: 05. 06. 2017

Účastníci: členovia MAS

Počet účastníkov: 21

Téma stretnutia: informácie k tvorbe stratégie

Povinné prílohy :

Príloha č. 4: Zoznam členov MAS podľa sektorov (vrátane obcí)

Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva

Príloha č. 5.1: Dokumenty preukazujúce proces tvorby stratégie CLLD

3. ANALYTICKÝ RÁMEC

3.1 Analýza zdrojov územia

Všeobecná charakteristika územia

Územie MAS sa nachádza v Košickom samosprávnom kraji, a to v severnej časti okresu Trebišov, pričom samotné územie MAS obklopuje jej prirodzené centrum – mesto Sečovce, podľa ktorého je MAS pomenovaná.

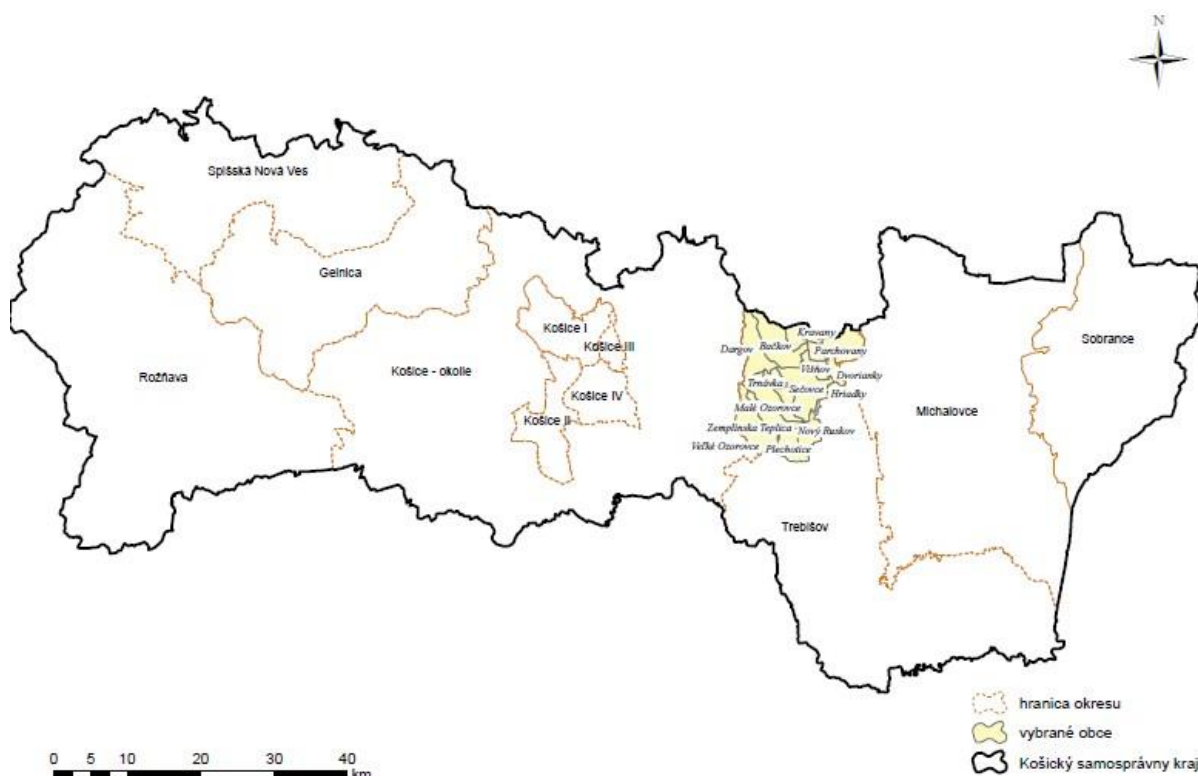
Severnú hranicu územia MAS tvorí hranica medzi Košickým samosprávnym krajom a Prešovským samosprávnym krajom, ktorá je súčasne hranicou medzi okresmi Trebišov a Vranov nad Topľou.

Na severovýchode je hranica územia MAS zhodná s hranicou prebiehajúcou medzi okresmi Trebišov a Michalovce.

Juhovýchodná hranica skúmaného územia MAS je vymedzená hranicou prebiehajúcou medzi katastrálnymi územiaми obcí zapojených do MAS a katastrálnymi územiaми obcí, ktoré nie sú jej členmi.

Juhozápadná hranica územia MAS je vymedzená hranicou medzi okresmi Košice- okolie a Trebišov.

Obrázok 1: Lokalizácia MAS v rámci Košického samosprávneho kraja

Výhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia (geografická, administratívno- správna poloha a pod.).

Za najväčšie výhody lokalizácie územia MAS možno považovať nasledovné skutočnosti:

- územie MAS tvorí historicky, geograficky ako aj infraštruktúrne prirodzený celok spätý s mestom Sečovce, t.j. existuje tu všeobecne vnímané povedomie o tomto prirodzenom regióne;
- počet obcí (16) zastúpených v MAS nie je umelo navyšovaný alebo znižovaný, ich počet zodpovedá skutočnému stavu a záujmu zo strany zapojených obcí podieľať sa na spoločnom rozvoji tohto regiónu;
- v rámci územia MAS neexistuje žiadna prírodná bariéra (napr. vrchy, vodné plochy a pod.) ani žiadna umelá prekážka (napr. pozemná infraštruktúra) vyčleňujúca nejakú obec z prirodzeného regionálneho celku, ktorá by mala výrazný vplyv na zapájanie sa danej obce do činnosti MAS a ktorá by si vyžadovala k danej obci osobitný prístup;
- v rámci územia MAS existuje dobré infraštruktúrne prepojenie medzi jednotlivými obcami a mestom Sečovce, ako aj s okresným mestom Trebišov, krajským mestom Košice, ale aj s mestami Michalovce a Vranov nad Topľou. Územie MAS pretínajú

cesty I. triedy, a to I/50 vedúca zo západu na východ cez mesto Sečovce, ktorá okrem iného zabezpečuje spojenie MAS s mestami Košice a Michalovce, I/79 vedúca zo severu na juh, ktorá zabezpečuje spojenie MAS s mestami Trebišov a Vranov nad Topľou;

- v meste Sečovce existujú pre tento región regionálne pobočky a pracoviská verejných/štátnych inštitúcií, ako aj pobočky súkromných spoločností.

Nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia (geografická, administratívno- správna poloha a pod.).

Nevýhody lokalizácie územia MAS predstavujú najmä tieto faktory:

- územie MAS patrí k najvýchodnejším regiónom Slovenska, takže z infraštruktúrneho a hospodárskeho hľadiska nepatrí medzi rozvinuté regióny, a z tohto pohľadu predstavuje územie zaostávajúce za rozvinutými regiónmi;
- územie MAS nemá priame pripojenie na diaľnicu ani na rýchlostnú cestu;
- v rámci územia MAS nie je zabezpečený prístup k osobnej vlakovej preprave (osobná vlaková preprava na trati č. 192 medzi Vranovom nad Topľou a Trebišvom bola zrušená v roku 2003);
- väčšina územia sa nachádza na rovinatej teréne s prevažujúcou poľnohospodárskou činnosťou, a z tohto pohľadu územie nie je bohaté na prírodné krásy, turistické trasy a vyhliadky (s malou výnimkou turistických trás v rámci Slanských vrchov).

Geografická charakteristika územia MAS

V rámci geomorfologického členenia SR sa územie MAS rozprestiera na hranici dvoch geomorfologických podsústav a troch geomorfologických celkov, a to:

1. v podsústave Karpaty - v provincii Západné Karpaty, v subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, v Matransko-Slanskej oblasti:
 - v celku Slanské vrchy - v podcelkoch Mošník a Bogota;
2. v podsústave Panónska panva - v provincii Východopanónska panva, v subprovincii Veľká dunajská kotlina, v oblasti Východoslovenská nížina:
 - v celku Východoslovenská pahorkatina - v podcelku Podslanská pahorkatina,
 - v celku Východoslovenská rovina - v podcelkoch Trebišovská tabuľa a Ondavská rovina.

Slanské vrchy, ktoré sa tiahnu severo-južným smerom, tak vytvárajú prirodzenú geografickú bariéru, ktorá v skúmanej oblasti od seba oddeľuje dva historické regióny, a to Abov a Zemplín.

V rámci súčasného územno-správneho členenia SR nimi prechádza aj hranica medzi okresmi

Košice-okolie a Trebišov. Práve táto hranica vymedzujúca územia uvedených okresov predstavuje zároveň západnú hranicu MAS.

Najvyšším bodom na území MAS a zároveň aj v okrese Trebišov je vrch Mošník, s nadmorskou výškou 911 m n. m.. Tento vrch, ako aj po ňom pomenovaný podcelok Slanských vrchov, sa nachádza v severozápadnom cípe analyzovaného územia, na mieste, kde sa stretávajú hranice troch okresov – Trebišov, Košice-okolie a Vranov nad Topľou.

Historický vývoj územia

BAČKOV

Obec Bačkov sa nachádza na okraji Slanských vrchov v doline Bačkovského potoka, 8 km za Dargovským priesmykom, 5 km od mesta Sečovce. Má bohatú históriu, v jej chotári sa našli dôkazy o osídlení Slovanmi z 8. a 9. storočia. Obec sa vyvinula z osady pod Bačkovským hradom (Purustyan). Prvýkrát bola písomne doložená v roku 1245 v listine kráľa Bela IV. V 17. storočí patrila obec významnému šľachtickému rodu Bocskayovcov, neskôr Rákocziovcom. Na obyvateľov obce mala tragický dosah 2. svetová vojna, počas ktorej bola dedina vypálená a spustošená ustupujúcimi nemeckými vojskami. Fašisti tu zriadili internačný a koncentračný tábor. Odohrala sa tu jedna z rozhodujúcich bitiek na Dargovskom fronte - Bitka na Lúke pri Žarnovčíku (1944). Nemecké vojská boli porazené a ustupovali ďalej na západ. V súčasnosti patrí obec k stredne veľkým. Žije tu niečo vyše 600 obyvateľov. Pôvodný poľnohospodársky charakter obce sa zachoval do dnešných čias. Obzvlášť navštevovaným turistickým cieľom v okolí je Bačkovská dolina, ktorá sa nachádza neďaleko Dargovského priesmyku. Keďže sa tu vyskytuje množstvo vzácnych rastlinných ako aj živočíšnych druhov, bola vyhlásená za národnú prírodnú rezerváciu. Popri prírodných krásach je možné navštíviť i ruiny Bačkovského hradu a Zámkovú chatu, ku ktorým vedie značený turistický chodník.

DARGOV

Prvá písomná zmienka o obci Dargov je z roku 1321. Spomína sa ako dedina prislúchajúca k panstvu Bačkovského hradu. Obyvatelia obce sa živilí zväčša drevorubačstvom a poľnohospodárstvom, neskôr i ťažbou stavebného kameňa (andezit) v blízkom kameňolome. Dargov bol známym najmä počas 2. svetovej vojny. Obec bola takmer celá vypálená a pustošená ustupujúcimi nemeckými vojskami, ktoré na línii Slanec - Dargov - Čemerné vytvorili nepreniknuteľnú obranu (bunkre, zákopy a

delostrelecké pozície), kde mali podľa velenia zotrvať ruskú ofenzívu, až do príchodu posíl. Ruskej armáde sa však podarilo túto obranu prelomiť a postupne oslobodiť aj zvyšok Slovenska. Podľa dostupných materiálov tu padlo 22 tisíc vojakov a civilistov. Po vojne sa začalo s obnovou obce. V súčasnosti má obec približne 600 obyvateľov. Pre obec je typické zachovávanie vlastných folklórnych tradícií. V letnom amfiteátri sa každoročne konajú Východoslovenské folklórne slávnosti. V Dargove sa nachádza aj autokrosový areál, kde sa konajú autokrosové preteky s medzinárodnou účasťou. Krásy prírody lákajú návštevníkov na turistiku po vyznačených chodníkoch v Slanskom pohorí. Dargov je vstupnou bránou do národnej prírodnej rezervácie Bačkovská dolina.

DVORIANKY

Obec Dvorianky leží v severozápadnej časti Východoslovenskej nížiny na nive Ondavy. Najstaršie archeologické nálezy dokumentujú osídlenie jej chotára už v 7. storočí a to slovanským obyvateľstvom. Prvý krát sa obec písomne spomína v roku 1245 v listine uhorského kráľa Bela IV. V uhorských časoch sa zaužíval jej maďarský názov Techna. Patrila viacerým zemianskym rodom, v 19. storočí ju vlastnili Andrassyovci. Obyvatelia obce sa zapojili do roľníckeho povstania v roku 1831 ako aj do odboja počas druhej svetovej vojny. Dnes žije v Dvoriankach približne 600 obyvateľov. Pôvodný poľnohospodársky charakter obce stále prevláda. Občianska vybavenosť je adekvátna počtu obyvateľov. Vďaka ich ochote, zvyšovať kvalitu života v obci, získali Dvorianky i ocenenie v rámci programu Obnova dediny.

HRIADKY

Obec Hriadky sa rozprestiera v západnej časti Východoslovenskej nížiny, na významnej cestnej komunikácii medzi Košicami a Michalovcami. Obec sa vyvinula zo sídliska, ktorého existencia sa datuje do obdobia pred 13. storočím. Prvá písomná zmienka o nej pochádza z roku 1320. Patrila k panstvu Sekčov. Dnes je domovom pre takmer 500 ľudí. Obec prešla v nedávnom období renováciou občianskej vybavenosti. Priamo v centre obce je vytvorená oddychová zóna. Príjemné prírodné prostredie ponúka návštevníkom i okolie potoka Trnávka. V katastri Hriadok pôsobia viaceré podnikateľské subjekty a to i v oblasti cestovného ruchu.

KRAVANY

Existencia obce Kravany sa predpokladá od 11. storočia. Najstarší písomný doklad o obci pochádza z roku 1321. Kravany patria medzi najstaršie zemplínske obce. V prvých dvoch desaťročiach 14. storočia boli Kravany vo vlastníctve šľachtica Petra, syna Petena, ktorému ich skonfiškoval kráľ Karol Róbert a v roku 1321 daroval šľachticom z rodu Bokša. V 14. - 17. storočí patrili do sečovského panstva rodu Bokšovcov. Medzi vojnami sa obyvatelia venovali poľnohospodárstvu a tkáčstvu. V rokoch 1900 až 1910 sa mnohí obyvatelia odsťahovali. V 2. svetovej vojne tu vyvíjali svoju činnosť partizánske skupiny. Dňa 26. novembra 1944 obec vypálilo nemecké vojsko. Po vojne prebehla povojnová obnova, obec bola nanovo vybudovaná. V roku 1964 bola obec zlúčená s obcou Stankovce a v roku 1969 bola opäť osamostatnená. Najviac bola osídlená v roku 1970, kedy mala 410 obyvateľov. V súčasnosti má obec približne 350 obyvateľov.

MALÉ OZOROVCE

Priama správa o Malých Ozorovciach je v listine Jágerskej kapituly z roku 1324. V listine ju zapísali ešte pod základným názvom, ku ktorému až v polovici 14. storočia pribudla rozlišujúca maďarská časť Kys, v zmysle Malé Ozorovce. Od roku 1413 patrila obec Malým Azaryovcom spolu s rozsiahlym podhorským chotárom s rozlohou vyše 1 700 ha. Bohaté archeologické nálezy z obsidiánovej lokality nasvedčujú, že tu žil človek v dávnych dobách paleolitu. K významným historickým pamiatkam v obci patria rímskokatolícky kostol svätej Márie Magdalény, postavený na základoch pôvodnej gotickej stavby zo začiatku 15. storočia (fragmenty pôvodnej stavby sú dobre viditeľné) a baroková drevená zvonica z roku 1619, postavená bez jediného kovového klinca. Počas 2. svetovej vojny bola v roku 1944 obec obsadená nemeckými vojskom, ktoré nútilo domácich obyvateľov ku kopaniu zákop. Väčšia časť obyvateľov sa zdráhala a rozčúlení nemeckí vojaci dňa 26. novembra 1944 podpálili obec, zachovalo sa iba 37 obytných domov. Vďaka tvrdej práci a nezlomnej vôli domácich obyvateľov sa obec podarilo revitalizovať. Dnes tu žije vyše 500 obyvateľov.

NOVÝ RUSKOV

Obec Nový Ruskov vznikla zlúčením dvoch susediacich obcí Malý Ruskov a Veľký Ruskov v roku 1964. Obe obce, ako evokuje aj ich názov, boli založené Rusmi, ktorí tu slúžili ako pohraničiar v 11. storočí. Prvý písomný doklad o miestnej časti Veľký Ruskov sa zachoval z roku 1217. Malý Ruskov vznikol

začiatkom 14. storočia. Názov obce sa vyskytuje v stredovekých listinách až do 15. storočia v jednotnom tvare Ruzka. Od 15. storočia sa k nemu pripájajú maďarské ekvivalenty Nagy = Veľký, Kiss = Malý. Obe časti mali poľnohospodársky charakter. Obyvatelia obce sa v roku 1831 zapojili do Východoslovenského roľníckeho povstania. V Novom Ruskove sa nachádza národná kultúrna pamiatka – gréckokatolícky chrám Pokrova presvätej Bohorodičky, postavený v roku 1909 v historizujúcom miešanom slohu s prvkami ukrajinského baroka a neorománskej architektúry. Ruskovský rodák, zakladateľ Svetového kongresu Slovákov Štefan B. Roman dal niekoľkonásobnú zväčšeninu tohto chrámu postaviť ako katedrálu v Toronte (Kanada). Dnes žije v obci vyše 600 ľudí.

PARCHOVANY

Obec Parchovany sa rozprestiera v severozápadnej časti Východoslovenskej nížiny, v povodí rieky Topľa. Dedina existovala už v 9. storočí a patrila k najstarším v okolí. Dokazovalo to aj blízke hradisko nad ústím Tople a Ondavy.

V polohe Turny bol v slovanskej sídliskovej jamenájdenny zlomok

kosáka, železný nožík a torzá dvoch ďalších, praslen, zlomky pekáča a značné množstvo črepov. Prvá písomná zmienka o obci Parchovany je z roku 1245. Najstarší písomný záznam o Parchovanoch (pôvodne Parnov) je v listine uhorského kráľa Bela IV. z roku 1245. V 17. storočí už išlo o rozvinutú usadlosť s vyše tridsiatimi portami, farou, kostolom a kúriou. Dnes je obec domovom pre vyše 1920 obyvateľov. Sakrálnou dominantou Parchovian je od roku 1900 neogotický rímskokatolícky kostol. Bol vybudovaný šľachtickým rodom Andrassyovcov. V obci sa nachádza park s lesníckym náučným chodníkom s množstvom vzácnych drevín, a rybník nachádzajúci sa v jeho centrálnej časti. K obci Parchovany patrí aj miestna časť Božčice, ktorá je na brehu rieky Topľa a ktorá svojim návštevníkom poskytuje výborné možnosti rybolovu, táborenia a pri riečnej rekreácie. Parchovany žijú bohatým kultúrno-spoločenským životom. V obci pôsobí dedinská folklórna skupina Parchovianka, ktorá má 40-ročnú tradíciu. Vyniká najmä tancami čardáš a karička.

PLECHOTICE

Obec Plechotice sa rozprestiera v západnej časti Východoslovenskej nížiny. Je len pár kilometrov vzdialená od miest Trebišov a Sečovce. V tamojšom choťári sa našli zvyšky sídliskových objektov a črepy keramiky pochádzajúcej z 9. - 10. storočia. Prvá písomná zmienka, ktorá dosvedčuje existenciu obce, pochádza z

roku 1342. Vytvájala sa ako zemianska obec patriaca pod trebišovské panstvo. Najstaršou

stavbou obce je rímskokatolícky Kostol najsvätejšej Trojice. Stavba pochádza zo začiatku 18. storočia. Plechotice sú jednou z najstarších farností Zemplína. Písomne bola existencia fary doložená už v 30. rokoch 14. storočia. Dnes tu žije takmer 800 obyvateľov. Už od roku 1928 pôsobí v Plechoticiach ochotnícke divadlo Janka Borodáča, ktoré reprezentuje obec i na národnej úrovni.

SEČOVCE

Najstaršie osídlenie mesta sa datuje do neolitu (cca 7000 pred Kr.). V západnej časti katastrálneho územia a v centre mesta sa rozkladalo osídlenie bukovo-horskej kultúry. Nachádzala sa tu neolitická dielňa na výrobu obsidiánových nástrojov. Vo vinohradnícko-záhradkárskej oblasti Vinice bol nájdený keramický materiál kultúry Suciú de Sus zo strednej bronzovej doby. Počas halštatskej a laténskej doby tu pravdepodobne sídlili Kelti, ktorí územie Zemplína opustili v roku 50 pred Kr.. V 2. a 3. storočí sa na tomto území usadili germánske kmene, ktoré mali obchodné styky s Rímskou ríšou, o čom svedčia nálezy rímskych mincí v blízkosti mesta (Hriadky, Sečovská Polianka). Zo 7. až 9. storočia pochádzajú slovanské sídliská. V oblasti Vinice boli objavené veľkomoravské objekty, v ktorých sa nachádzali pozostatky keramiky, 3 hlinené prasleny, železný pílkovitý nástroj a uhliky. Prvá písomná zmienka o Sečovciach pochádza z roku 1245, kedy sa spomínajú ako dedina resp. zárodočné mestečko. Významnejšie postavenie Sečoviec v okolí dokazuje zmienka o pravidelnom miestnom trhu z roku 1336. V roku 1402 sa Sečovce už spomínajú ako mesto. Roku 1437 dostalo mestečko od rímskeho cisára Žigmunda jarmočné a mýtné právo. V rokoch 1439 až 1459 mesto okupovali bratrci, ktorí tu vybudovali vojenský tábor s hradom. Porazení boli až vojskami kráľa Mateja Korvína v roku 1466. V období 1466 až 1487 si Sečovce prisvojil trebišovský hradný pán a hlavný župan Štefan Perényi. V roku 1494 bol v meste vystavaný rímskokatolícky kostol v gotickom slohu, neskôr viackrát prestavaný a opravovaný. V roku 1603 sa tu zosnovalo a začalo Bocskaiho povstanie, za čo sa mesto na dlhšiu dobu dostalo do nemilosti panovníckeho dvora. Prvé cechové listiny z roku 1633 poukazujú na to, že v meste boli dobrí kožuchári, neskôr dostali cechové listiny aj krajčíri a kožušníci. Okrem drobných remesiel sa rozvinul aj chov ošípaných a rozsiahle pestovanie viniča. V roku 1650 mesto zaznamenalo aj rozmach školstva a dobrý chýr privábil do mesta aj Jána Ámosa Komenského, ktorý sa tu zdržal dlhšiu dobu. V tom čase tu boli časté aj nájazdy lúpežných tlúp a Turkov. Od roku 1701 v meste prekvitali remeslá, čo dokazujú aj názvy ulíc: čižmárstvo, sedlárstvo, hrnčiarstvo a pod. a Sečovce sa stali významným obchodným strediskom. V rokoch 1777 – 1788 boli sídlom jedného z piatich

obvodov Zemplínskej župy, následne sídlom jedného z dvoch dištriktov Újhelyského okresu a v druhej polovici 19. storočia centrom slúžnovského okresu. V prvej ČSR boli do roku 1928 sídlom okresu. Počas obdobia vojnovkej Slovenskej republiky mesto postihli perzekúcie a odsun Židov, ktorí dovtedy tvorili početnú (v roku 1930 takmer 30 %) a hospodársky i kultúrne silnú časť obyvateľstva a z ktorých väčšina zomrela v koncentračných táboroch. Sečovce boli oslobodené Červenou armádou 2. decembra 1944, avšak ešte do januára 1945 sa pre priebeh bitky o Dargovský priesmyk nachádzali blízko frontového pásma. V roku 1948 sa mestskou časťou Sečoviec stali Kochanovce a v roku 1951 Albínov. V rokoch 1949 až 1960 bolo mesto opäť sídlom okresu. Od roku 1960 sa sídlo okresu presťahovalo do Trebišova. V súčasnosti má mesto približne 8 300 obyvateľov.

STANKOVCE

Prvý doklad o Stankovciach sa nachádza v listine Jágerskej kapituly z roku 1355 o del'be časti majetkov panstva Sečovce medzi príslušníkmi rodu Bokša. V 14. až 17. storočí boli Stankovce majetkovou súčasťou sečovského panstva a vo vlastníctve rodu Bokša a od konca 16. storočia aj Drugetovcov, v

17. storočí Rákociovcov. V 17. storočí v obci vypukla morová epidémia. V roku 1831 sa obyvatelia dediny zúčastnili sedliackeho povstania, ktoré vypuklo v Zemplíne. Počas 2. svetovej vojny sa v Stankovskej doline konala významná porada ilegálnych pracovníkov na pomoc partizánskému hnutiu. Nemeckí fašisti neušetrili preto ani Stankovce a ako partizánsku obec dňa 1. decembra 1944 vypálili. Obyvateľstvo vyhnali do hôr a zo 64 obytných domov zhorelo 60, celkom bolo vypálených 94 stavenísk. Obec bola 1. decembra 1944 oslobodená vojskami Sovietskej armády. Na 92 % zničená obec sa po vojne znovu vybudovala za pomoci štátu. V súčasnosti v obci žije približne 160 obyvateľov.

TRNÁVKA

Obec Trnávka vznikla v 13. storočí pri rieke rovnakého názvu, od ktorej prevzala aj svoje slovenské pomenovanie. Jej zakladateľom a prvým vlastníkom bol s najväčšou pravdepodobnosťou zeman Pavol Horvát. Prvá písomná zmienka o nej sa zachovala z roku 1308. Časť dediny patrila neskôr k sečovskému panstvu

šľachticov Bokšovcov a druhá časť sa dostala do majetku Drugetovcov z Humenného. V novoveku boli feudálnymi pánmi Trnávky aj ďalšie šľachtické rody. Jej obyvatelia sa venovali prevažne poľnohospodárstvu a v posledných storočiach aj ovocinárstvu. Je to malá

obec so 180 obyvateľmi. Počas 2. svetovej vojny bola obec takmer úplne zničená a vypálená. V chotári Trnávky leží rybník vhodný na športový rybolov. Blízkosť hlbokých lesov ponúka turistické prechádzky po vyznačených chodníkoch s možnosťou zberu húb a lesných plodov.

VELKÉ OZOROVCE

Prvá písomná správa o dedine sa zachovala v listine z roku 1304, kedy šľachtici z rodu Bogatradavan odstúpili časť ozorovského majetku iným šľachticom. Názov obce sa vyvíjal z pôvodného Azar –1304 cez Ozor -1327, Naghozor

-1350, Welke Ozorowce – 1773 až po súčasný Veľké Ozorovce, ktorý sa používa od roku 1920. Najstaršia písomná zmienka o tejto obci spomína Azar v roku 1304 ako majetok Pelétheiovcov, v roku 1637 ako majetok Juraja Drugetha. Súpis z roku 1715 udáva, že po protihabsburských povstaniach a mórovej epidémii koncom 18. storočia mali Veľké Ozorovce len 6 obývaných a 25 opustených domácností. Po vzniku medzivojnovnej ČSR sa obyvateľstvo zaoberalo prevažne poľnohospodárstvom, drevorubačstvom a furmankou. Počas 2. svetovej vojny bola obec vypálená, zhorelo 135 domov. Veľké Ozorovce boli zničené na 92 %. V súčasnosti má obec približne 750 obyvateľov.

VIŠŇOV

Prvý doklad o Višňove je v listine kráľa Bela IV. z roku 1245 o predaji majetku Albinov a Techna (Dvorianky), susediaceho s chotárom dediny Višňov. V polovici 13. storočia patrilo Višňov ako veno haličskému kniežat' u Rastislavovi, zaťovi uhorského kráľa Bela IV. Po smrti kniežat'a pripadol opäť

kráľovi a Štefan V. ho v roku 1270 ako majetkovú súčasť čičavanského panstva daroval šľachticovi Reinoldovi, zakladateľovi rodu z Rozhanoviec. Palatín Reinold a jeho synovia darovali časť višňovského majetku zemanom ako ich vazalom, čo listinou potvrdil v roku 1296 palatín Omodej. Časť višňovského majetku a dediny patrila k čičavanskému, neskôr vranovskému panstvu aj v 16.-17. storočí. Časť dediny a višňovského majetku bola príslušnosťou sečovského panstva aj v 14. až 15. storočí. V 17. storočí bol Višňov majetkom vranovského farského kostola. Višňov bol na prelome 16. a 17. storočia malou dedinou s poddanským i farským obyvateľstvom. Schudobňovanie a ubúdanie poddanských domácností pokračovalo aj v 17. storočí. V roku 1715 žilo vo Višňove šesť a v roku 1720 len päť poddanských domácností. Višňov patrí medzi menšie obce, v súčasnosti má necelých 230 obyvateľov.

ZBEHŇOV

Obec Zbehnov sa spomína od roku 1290 ako Zebegunew, z roku 1321 ako Zebegneu, z roku 1342 ako Zebegnow, z roku 1808 ako Zbehnov, maďarsky Zebegnyo. Okolo roku 1290 vlastnil zbehnovský majetok šľachtic Konrád a jeho synovia Matej, Buda a Konrád. Patrila k Bačkovskému hradu, neskoršie

Csapyovcom, Sempseyovcom, Szechyovcom, v roku 1601 k panstvu Trebišov, v 19. storočí rodine Barkoczyovcom. Obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom a pálením dreveného uhlia. Veľa obyvateľov z oblasti, do ktorej patri Zbehnov sa presídlilo do Kerestura (bývala Juhoslavia, dnešná Vojvodina, Srbsko). V súčasnosti má obec približne 350 obyvateľov.

ZEMPLÍNSKA TEPLICA

Osídlenie lokality sídla Zemplínskej Teplice je známe už z 13. storočia ako usadlosti na križovatke poľných ciest. Obec sa v listinách po prvýkrát spomína v roku 1263 pod názvom Cristúr, neskôr Santa Crux, Kerezstur, Kiskeresztur, Kerežtur, Križovany, Kerestúr, Zemplínsky Svätý Kríž a od roku 1955 sa volá

Zemplínska Teplica. Názov obce bol určený podľa termálneho prameňa Teplica, ktorý sa nachádza v obci. Najstaršie zmienky o Zemplínskej Teplici sú v súvisení s Bačkovským hradom ako jeho poddanské príslušenstvo. V chotári sa nachádzajú stopy po osídlení v 9. až 10. storočí. V písomnostiach zo 14. až 17. storočia sa vyskytuje pod maďarským názvom Keresztúr, teda Kríž. Východiskom či motívom názvu bol duchovný patrón miestneho kostola, zasväteného Svätému Krížu. V 15. až 16. storočí patrila dedina ku hradnému panstvu Cejkov, kedy ju vlastnili najmä šľachtici Šošovci. V 16. storočí časť dediny vlastnili postupne šľachtici z Perína a Bátoriovci, v 17. storočí Šošovci a Drugetovci. V chotári sa nachádzali aj vinice, o ktorých sú doklady od 15. storočia. K dedine patril vodný mlyn. Na prelome 16. a 17. storočia bol Kerestúr veľkou dedinou, najväčšou v okolí. Mal farské, ale najmä poddanské obyvateľstvo. V 17. storočí sa rozsah sídliska zmenšil na úroveň stredne veľkej dediny. V súčasnom období výškové dominanty obce Zemplínska Teplica tvoria dva kostoly. V juhozápadnej časti obce gréckokatolícky zo začiatku 19. storočia a v severovýchodnej časti rímskokatolícky z roku 1947. Kaštieľ z 1. polovice 18. storočia, ktorý sa nachádzal v centre obce, už v súčasnosti nestojí. Na vrchu Varhed' sa nachádzajú zvyšky hrádka z obdobia stredoveku. Obec bola v roku 1831 kolískou Východoslovenského sedliackeho povstania a na túto pamiatku je vo vstupnom areáli základnej školy umiestnená pamätná tabuľa. V súčasnosti má obec približne 1 640 obyvateľov.

Doterajší rozvoj územia

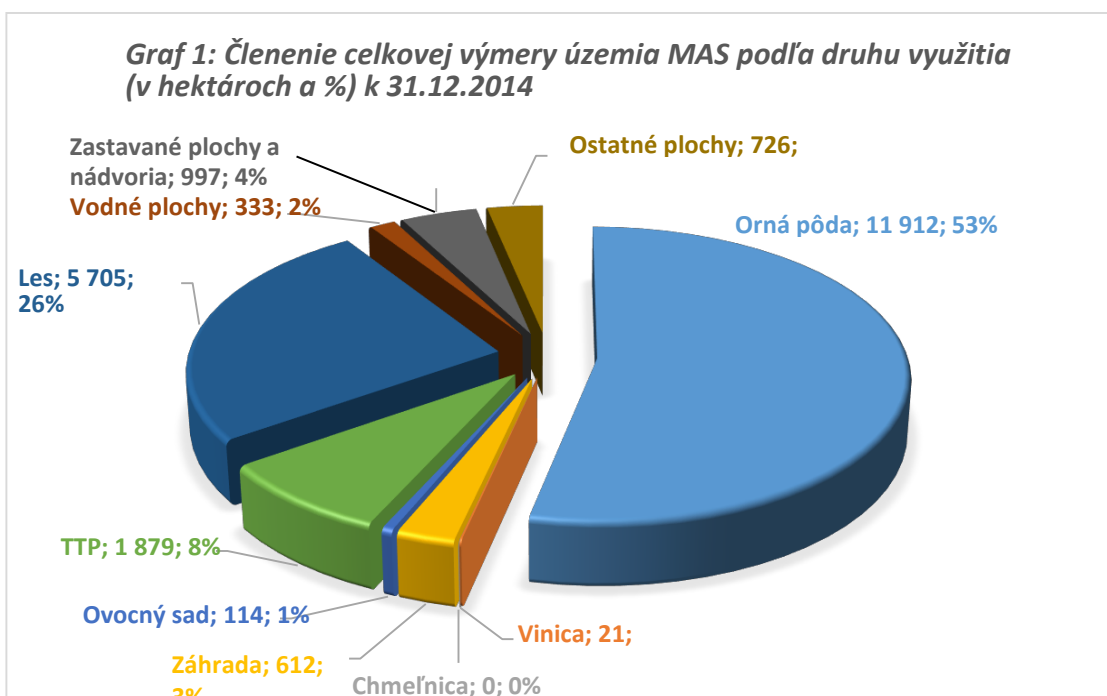
Špecifiká a zvláštnosti územia, typické črty

Územie, na ktorom sa nachádza MAS je typickou poľnohospodárskou krajinou, na západe pahorkovinatého charakteru prechádzajúceho do horského pásma Slanských vrchov a na východe do širokej roviny Východoslovenskej nížiny. Poľnohospodárstvo, ktoré v minulosti predstavovalo hlavný zdroj obživy tunajšieho obyvateľstva výrazne ovplyvňovalo aj prijímanie rozhodnutí, ktoré vyúsťovali do vystaňovalectva, a to v polovici 18. storočia na Dolnú zem do Vojvodiny a na konci 19. storočia a začiatku 20. storočia do Spojených štátov amerických a Kanady. Pre územie je rovnako typické zachovávanie bohatých folklórnych tradícií, čo sa odráža aj v počte a zastúpení folklórnych skupín v jednotlivých obciach MAS.

Popis prírodných, ľudských, kultúrno-historických, ekonomických, inštitucionálnych a iných zdrojov

Výmera územia a jej členenie

Z celkovej výmery územia MAS (22 299 ha) tvorí najväčšiu časť orná pôda (11 912 ha, 53 %), potom nasledujú lesné pozemky (5 705 ha, 26 %), trvalé trávne porasty (1 879 ha, 8 %), zastavané plochy a nádvorcia (997 ha, 4 %), ostatné plochy (726 ha, 3 %), záhrady (612 ha, 3 %), vodné plochy (333 ha, 2 %), ovocné sady (114 ha, 1 %) a vinice (21 ha, 0,1 %). Na území MAS sa nenachádza žiadna chmeľnica.

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska zastúpenia jednotlivých druhov pozemkov v rámci skúmaného regiónu:

- najvyššiu absolútnu výmeru ornej pôdy má mesto Sečovce, a to 2 568 ha, čo tvorí 78,63 % z jeho celkovej katastrálnej rozlohy. Z hľadiska podielu ornej pôdy na celkovej katastrálnej výmere obce má orná pôda najväčšie zastúpenie v obci Plechotice, a to 87,51 % (1 132 ha);
- vinice sa nachádzajú len v katastroch obce Zemplínska Teplica (13 ha a 0,50 %-ný podiel na celkovej výmere obce) a mesta Sečovce (8 ha a 0,25 %-ný podiel na celkovej výmere mesta);
- najvyššia absolútna výmera záhrad sa nachádza v katastri Sečoviec (129 ha, a 3,94 %-ný podiel na celkovej výmere mesta), avšak podielovo sú záhrady najviac zastúpené v katastri obce Hriadky (8,33 % pri výmere 28 ha);
- najväčšie absolútne ako aj podielové zastúpenie ovocných sádov má obec Zemplínska Teplica (80 ha a 3 % z výmere obce);
- najväčšiu absolútnu výmeru trvalých trávnych porastov má obec Bačkov (291 ha a 10,53 % z výmery obce), pričom najväčší podiel na výmere obce dosahujú v katastrálnom území obce Kravany (30,08 % pri výmere 190 ha); lesné pozemky dosahujú najväčšiu absolútnu katastrálnu výmeru v obci Bačkov (1 691 ha, 61,10 % z celkovej výmery obce), v obci Dargov však tvoria až 77,22 % z celkovej výmery obce pri ich výmere 1 690 ha;
- najväčšiu absolútnu rozlohu vodných plôch ako aj ich podiel na celkovej výmere obce majú Parchovany (94 ha a 4,06 % z celkovej výmery obce);
- najviac zastavaných plôch a nádvorí v absolútnom i podielovom vyjadrení sa nachádza v katastri mesta Sečovce (276 ha a 8,45 % z celkovej výmery mesta);
- ostatné plochy sú z pohľadu najväčšej výmery ako aj ich podielu na celkovej výmere obce najviac zastúpené v obci Veľké Ozorovce (190 ha a 13,83 % podiel na celkovej výmere obce).

Podrobné informácie o výmere a zastúpení jednotlivých druhov pozemkov v katastrálnych územiach jednotlivých obcí uvádza nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 1: Členenie katastrálnych území jednotlivých obcí tvoriacich MAS podľa druhu pozemku v ha k 31.12.2014

Obec	Poľnohospodárska pôda v ha					Nepoľnohospodárska pôda v ha				Výmera územia spolu v ha
	Orná pôda	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	TTP	Les	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoría	Ostatné plochy	
Báčkov	665	0	35	0	291	1	23	49	13	2 768
Dargov	181	0	25	28	193	1	13	47	12	2 188
Dvorianky	445	0	38	0	74	0	15	35	11	618
Hriadky	248	0	28	0	6	0	10	22	17	331
Kravany	223	0	11	0	190	174	6	25	3	633
Malé Ozoro	558	0	26	0	142	751	3	44	184	1 708
Nový	915	0	33	1	6	0	11	45	89	1 100
Parčovany	1	0	70	0	116	0	94	154	73	2 314
Plechotice	1	0	37	1	52	0	8	56	8	1 294
Sečovce	2	8	129	0	195	0	38	276	51	3 266
Stankovce	301	0	16	2	85	3	7	18	9	441
Trnávka	317	0	11	0	78	149	8	21	18	602
Veľké Ozoro	772	0	40	1	86	190	42	55	190	1 377
Višňov	395	0	32	0	14	0	11	25	0	476
Zbehňov	343	0	23	0	89	0	17	29	2	503
Zemplínska	1 044	13	59	80	260	1 058	27	96	43	2 681
SPOLU	11	21	612	114	1	5	333	997	726	22 299

Zdroj: ŠÚ SR

Pôdny fond

Pôdne zastúpenie v skúmanom regióne zodpovedá geografickej skutočnosti, že územie MAS sa rozkladá v oblasti troch geomorfologických celkov – Slanských vrchov, Východoslovenskej pahorkatiny a Východoslovenskej roviny. Úrodnosť pôd v rámci tohto regiónu je preto najnižšia v tých častiach územia, ktoré zasahujú do lesných oblastí Slanských vrchov. Naopak, najvyššiu úrodnosť vykazujú pôdy nachádzajúce sa v geomorfologickom celku Východoslovenskej roviny. Osobitnou skupinou pôdných typov zastúpených v tomto regióne sú tie, ktoré sa vyvinuli počas náplavových procesoch drobných vodných tokov stekajúcich z horských oblastí Slanských vrchov do nížinných oblastí ako aj v bývalých záplavových oblastiach riek Topľa a Ondava. V rámci jednotlivých typov pôd sú na území MAS zastúpené:

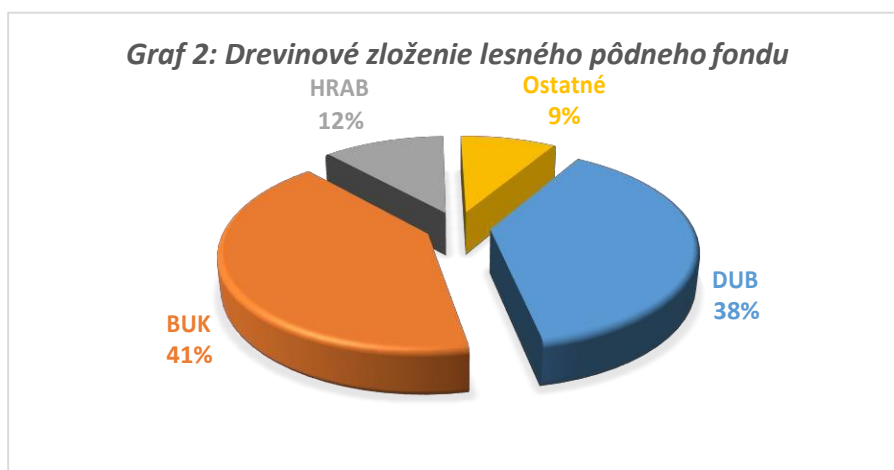
- kambizeme, ktoré sa vyvinuli z vyvretých zvetralín, metamorfovaných a vulkanických hornín Slanských vrchov;

- luvizeme, pre ktoré je typické, že sa vyskytujú v oblastiach styku nížin s pahorkatinami až vrchovinami v klimatických podmienkach mierne chladných a vlhších;
- fluvizeme, ktoré sa vyvinuli v záplavových oblastiach riek a potokov;
- hnedozeme, ktoré sú rozšírené najmä v tej časti regiónu MAS, ktorá sa rozkladá na Východoslovenskej pahorkatine v orientačnej nadmorskej výške 140 - 200 m, s priemernou ročnou teplotou 8 - 9°C a s ročným úhrnom zrážok 600 - 700 mm;
- černoze, ktoré sa nachádzajú v oblasti MAS, ktorá sa rozkladá na Východoslovenskej rovine.

Lesný fond

Skúmanú oblasť MAS po celej dĺžke západnej hranice lemuje pohorie Slanských vrchov, ktoré je charakteristické svojimi listnatými lesmi. Z celkovej výmery lesného pôdneho fondu (5 705 ha) nachádzajúceho sa na území MAS tvoria prevažnú väčšinu (až 86 %) hospodárske lesy. V kategórii ochranných lesov je zaradených 11 % lesného pôdneho fondu. Lesy osobitného určenia predstavujú 3 % z celkového lesného pôdneho fondu.

Z hľadiska drevinového zloženia sú v uvedených dominantnými drevinami buk, dub a hrab. Nasledujúci graf zobrazuje drevinové zloženie lesného pôdneho fondu v rámci skúmanej oblasti:

Zdroj: Forestportal

Z vlastníckeho hľadiska sú lesné pozemky vo vlastníctve Slovenskej republiky alebo neštátneho sektora (na území MAS zastúpené najmä pozemkovými spoločnosťami, obcami, cirkvami a fyzickými osobami). Správu lesných pozemkov vo vlastníctve štátu ako aj vo vybraných neštátnych lesoch (užívateľ resp. obhospodarovateľ lesa) vykonávajú Lesy SR, š.p., odštepne

závody v Sobranciach a v Košiciach, pričom v Sečovciach sa nachádza lesná správa ako aj expedičný sklad dreva.

Vodné zdroje

Z hydrologického hľadiska spadá územie MAS do povodia Bodrogu. Ide o vrchovinnú-nížinnú oblasť s dažďovo-snehovým režimom odtoku, s najvyšším prietokom miestnych vodných tokov v marci a najnižším v septembri. Medzi najväčšie rieky pretekajúce územím MAS patria Ondava a Topľa. Obe rieky však v rámci skúmaného regiónu pretekajú iba katastrálnym územím obce Parchovany, v ktorom sa práve rieka Topľa vlieva do Ondavy. Po opustení katastrálneho územia obce Parchovany opúšťa rieka Ondava zároveň územie MAS. Medzi ďalšie významné toky pretekajúce územím MAS patria riečka Trnávka, ktorá preteká katastrálnymi územiami obcí Dargov, Trnávka, Sečovce a Hriadky, a Bačkovský potok, ktorý preteká katastrálnymi územiami obcí Bačkov, Višňov a Parchovany.

Množstvo vody v miestnych vodných tokoch závisí od množstva zrážok v priebehu roka. Ich hladiny kolíšu od najvyššej úrovne počas jari a jesene, k nízkej úrovni v lete (júl - september). Potôčiky ako aj samotná Trnávka značnú časť roka trpia na nedostatok vody a väčšina z nich v suchom lete dosahuje minimálny stav. V období priaznivom na zrážky majú dostatok až nadbytok vody a na mnohých miestach spôsobujú intenzívnu eróziu výmoľovú činnosť, občas i pre miestne obyvateľstvo dramatické povodňové situácie. Za účelom zabránenia vzniku záplav pri náhlom vzostupe hladín miestnych vodných tokov bolo na území MAS postavených niekoľko vodných nádrží, a to Vodná nádrž Sečovce, Vodná nádrž Veľké Ozorovce, Vodná nádrž Parchovany a Vodná nádrž Malý Ruskov. Tieto vodné nádrže okrem svojej primárnej funkcie ochrany proti záplavám plnia aj sekundárnu úlohu, ktorou je chov rýb a športový rybolov. Okrem vodných nádrží sa na území MAS nachádzajú aj rybníky, a to v obciach Dvorianky a Zemplínska Teplica, ktoré majú športovo-relaxačné využitie.

Podzemné vody na území MAS spadajú v zmysle charakterizácie podzemných vôd vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (ďalej „MŽP SR“) do dvoch útvarov, a to do útvarov podzemných vôd v štvrtohorných sedimentoch, s kódovým označením „SK 1001500P Medzizrnové podzemné vody štvrtohorných náplavov južnej časti povodia Bodrog“ a do útvarov podzemných vôd v predštvrtohorných horninách, s kódovým označením „SK2005800P Medzizrnové podzemné vody Východoslovenskej panvy oblasti povodia Bodrog“.

Je všeobecne známe, že Východoslovenská nížina patrí medzi najviac ohrozené oblasti SR z hľadiska kvality podzemných vôd. Podzemné vody v mnohých obciach nespĺňajú základné parametre kvality, preto ich možno využívať pre zásobovanie obyvateľstva až po náležitej úprave. Avšak niektoré špecifické druhy znečistenia, ako je nadmerný obsah NO₃, nie je možné odstrániť súčasnými úpravárenskými procesmi.

Tabuľka 2 podáva prehľad o plošnom znečistení útvarov podzemnej vody zasahujúcich na územie MAS a o hlavných znečisťujúcich látkach – polutantoch. Z hľadiska významnosti vplyvov na znečistenie podzemných vôd majú najvýraznejší podiel poľnohospodárske aktivity.

Tabuľka MAS č. 2: Rizikovosť plošného znečistenia útvarov podzemných vôd

Označenie útvaru podzemnej vody	Rizikovosť z dôvodu plošného znečistenia	Polutant
SK 2005800P	rizikový	NO ₃ , PO ₄ , pesticídy, Cl, Hg
SK 1001500P	možné	NO ₃ , PO ₄ , pesticídy, Cl

Zdroj: MŽP SR, Správa SR o stave implementácie Rámcovej smernice o vode spracovaná pre EK

Kvalita ovzdušia

Z hľadiska posúdenia celkovej kvality ovzdušia sa územie MAS nachádza v stupňoch minimálneho až mierneho znečistenia. Jedinú výnimku predstavuje mesto Sečovce, a to vzhľadom na znečistenie ovzdušia emisiami oxidu siričitého (SO₂), ktoré sú v tejto lokalite zvýšené. Na území MAS sa nachádza iba 1 významný stacionárny zdroj znečistenia, ktorý má však lokálny charakter viažuci sa k obci Zemplínska Teplica.

Chránené územia

V rámci sústavy NATURA 2000 sa na území MAS nachádzajú nasledujúce chránené vtáčie územia:

- 1) **chránené vtáčie územie Slanské vrchy**, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 193/2010 Z. z., nachádzajúce sa v rámci regiónu MAS v katastrálnych územiach obcí Bačkov, Dargov, Kravany, Malé Ozorovce, Stankovce, Veľké Ozorovce, Zbehňov a Zemplínska Teplica. Účelom vyhlásenia tohto chráneného vtáčieho územia je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, včelára lesného, d'atľa bielochrbtého, d'atľa prostredného, sovy dlhochvostej, penice jarabej, muchárka

červenohrdlého, muchárika bielokrkého, strakoša červenochrbtého, orla skalného, lelka lesného, škovránka stromového, jariabka hôrneho, prepelice poľnej, žltochvosta lesného, krutihlava hnedého, muchára sivého, hrdličky poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, chriašteľa poľného, žlny sivej a d'atľa čierneho ako aj podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

- 2) **chránené vtáčie územie Ondavská rovina**, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 19/2008 Z. z. nachádzajúce sa v rámci regiónu MAS v katastrálnych územiach obcí Dvorianky, Hriadky, Nový Ruskov, Parchovany, Plechotice a Višňov. Účelom vyhlásenia tohto chránené vtáčieho územia je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho, d'atľa hnedkavého, ľabtušky poľnej, orla kráľovského, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, rybárika riečneho, sokola rároha a chriašteľa poľného ako aj podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Z hľadiska kategorizácie chránených území SR bola na území MAS, v katastri obce Bačkov, rozhodnutím Komisie Slovenskej národnej rady pre kultúru a informácie č. 6 z 25.4.1967 vyhlásená , s výmerou 220 ha a s 5. stupňom ochrany. V národnej prírodnej rezervácii sa nachádza niekoľko hniezd vzácných dravcov a iných vtákov (orol malý, sokol sťahovavý, haja tmavá, krkavec čierny, bocian čierny a myšiak hôrny). Spoločenstvo vtákov, aké sa tu vytvorilo, má osobitný význam z vedeckého hľadiska.

Výskyt a využitie nerastných surovín

V súčasnosti sa na území MAS nerealizuje významnejšia ťažba nerastných surovín, v minulosti sa však na území MAS ťažil andezit, využívaný najmä v sektore stavebníctva, ktorého bohaté ložiská sa nachádzajú v Slanských vrchoch. Keďže do územia MAS zasahuje časť vulkanického celku Slanských vrchov, pre skúmanú oblasť je charakteristický aj výskyt geotermálnych vôd s výdatnosťou od niekoľkých desiatín do $14 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$. Ide o vody s teplotou približne $17 - 23 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Ich prednosťou je, že sú veľmi slabo až slabo mineralizované. Môžu sa využívať priamo alebo pomocou tepelných čerpadiel v bazénoch, na vykurovanie alebo výrobu geotermálnej elektriny. V katastrálnom území obce Dargov sa nachádza geotermálny vrt s výdatnosťou $2,2 - 2,4 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$, s teplotou vody $22 - 23 \text{ }^{\circ}\text{C}$, s celkovou mineralizáciou $0,30 \text{ g}\cdot\text{l}^{-1}$. Na území MAS sa v katastri obce Bačkov nachádza taktiež chránené ložiskové územie s výskytom zemného plynu a sprievodných nerastov.

Environmentálne záťaž

Tabuľka MAS č. 3: Prehľad environmentálnych záťaží na území MAS

Názov environmentálne	Register	Identifikátor	Obec
TV (009) / Nový Ruskov – Koronč	Pravdepodobná EZ	SK/EZ/TV/99 4	Nový Ruskov
TV (009) / Sečovce - ČS PHM – zrušená	Sanovaná, rekultivovaná lokalita	SK/EZ/TV/15 92	Sečovce
TV (010) / Sečovce - distribučná transformátová	Sanovaná, rekultivovaná lokalita	SK/EZ/TV/15 93	Sečovce
TV (011) / Sečovce - skládka Baňa	Sanovaná, rekultivovaná lokalita	SK/EZ/TV/15 94	Sečovce
TV (1970) / Kravany - sklad pesticídov	Pravdepodobná EZ	SK/EZ/TV/19 70	Kravany

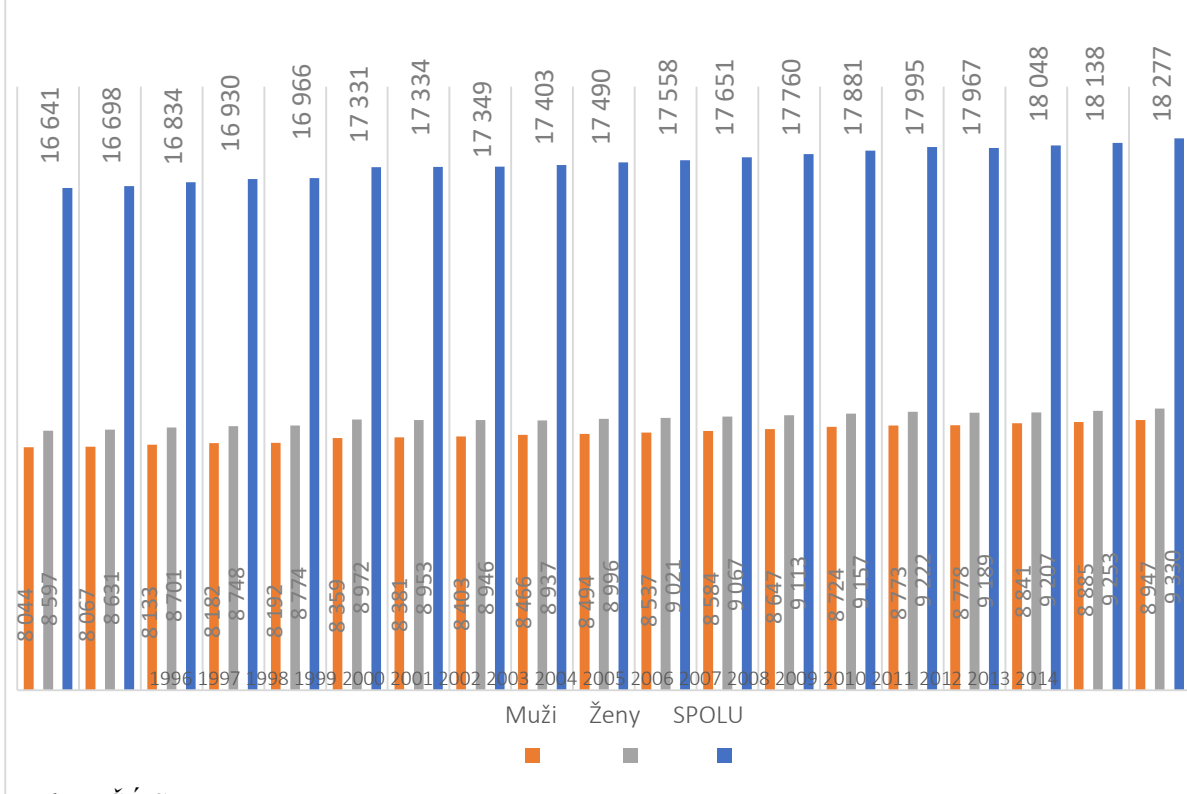
Zdroj: Enviroportál, MŽP SR

Na území MAS sa nachádza niekoľko čiernych skládok, ktoré vznikajú nezodpovedným konaním občanov a ktoré bude potrebné v najbližšom čase odstrániť aj pomocou programu MŽP SR.

Demografická situácia

K 31.12.2014 žilo na území MAS 18 277 obyvateľov, z toho bolo 9 330 žien (51,05 %) a 8 947 mužov (48,95 %). Od roku 1996, v ktorom na území MAS žilo 16 641 obyvateľov, počet obyvateľov kontinuálne stúpala, s výnimkou roku 2011, v ktorom bol zaznamenaný mierny pokles počtu obyvateľstva oproti roku 2010 (pokles o 28 osôb). Počet obyvateľov MAS v roku 2014 vzrástol oproti roku 1996 o 1 636 osôb, t.j. o 9,8 %. Počet žien s trvalým bydliskom na území MAS v sledovanom období vždy prevyšoval počet mužov. Podrobnejší prehľad o stave a vývoji obyvateľstva v rokoch 1996 až 2014 podáva nasledujúci graf:

Graf 3 : Vývoj počtu obyvateľov MAS za obdobie rokov 1996 - 2014

Zdroj: ŠÚ SR

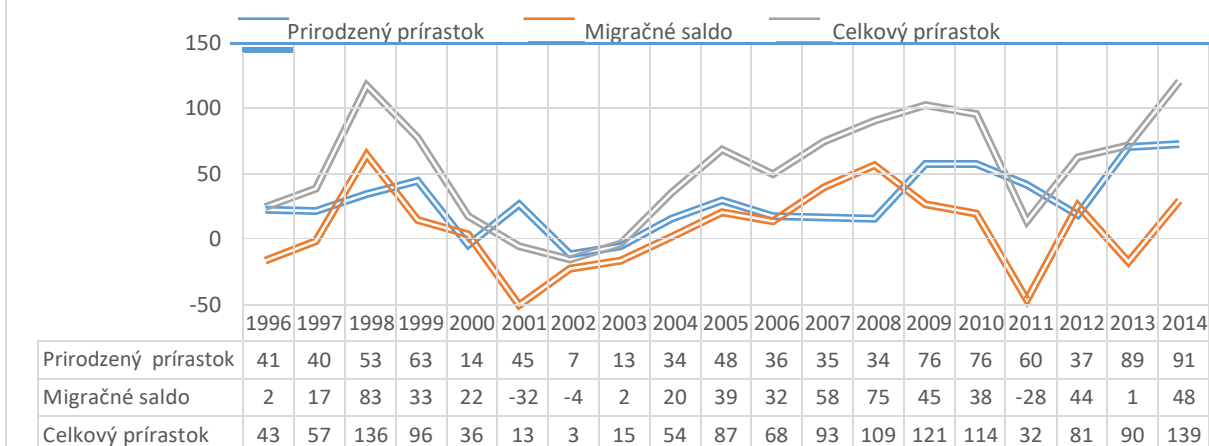
Trend mierneho nárastu obyvateľstva je dôsledkom vývoja prirodzeného prírastku obyvateľstva (rozdielu medzi živonarodenými a zomretými obyvateľmi), ktorý bol vo všetkých rokoch sledovaného obdobia kladný, ako aj migračného salda (rozdielu medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi), ktoré bolo s výnimkou rokov 2001, 2002 a 2011 taktiež kladné.

Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v posledných rokoch 2014 (+91) a 2013 (+89), naopak najnižší prirodzený prírastok bol charakteristický pre roky 2002 (+7) a 2003 (+13).

Najvyššie migračné saldo bolo zaznamenané v rokoch 1998 (+83) a 2008 (+75), naopak najnižšie (záporné) migračné saldo je evidované v rokoch 2001 (-32) a 2011 (-28). Najvyšší celkový prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný v poslednom analyzovanom roku 2014 (+139) a v roku 1998 (+136). Najnižší celkový prírastok je evidovaný v rokoch 2002 (+3) a 2001 (+13).

Celkový prehľad o vývoji prirodzeného prírastku, migračného salda a celkového prírastku obyvateľstva v MAS zachytáva nasledujúci graf:

Graf 4 : Vývoj celkového prírastku obyvateľstva v rokoch 1996 - 2014

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska porovnania vývoja počtu obyvateľov v jednotlivých obciach za roky 2004 až 2014 možno pozorovať obce so zaznamenanými trendmi nárastu ako aj poklesu počtu obyvateľstva. Najvýraznejší trend nárastu počtu obyvateľstva od roku 2004 zaznamenala obec Zbehnov (23,4 %-ný nárast, v absolútnom vyjadrení +28 obyvateľov), naopak najvýraznejší trend poklesu počtu obyvateľstva vykazuje obec Stankovce (13,2 %-ný pokles, v absolútnom vyjadrení -25 obyvateľov). Podrobnejší prehľad o vývoji počtu obyvateľov v jednotlivých obciach MAS podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 4: Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých obciach MAS v rokoch 2004 - 2014

Obec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Vývojový trend	Index 2014/2004
Bačkov	620	620	624	614	615	609	625	638	655	667	679		109,5%
Dargov	541	538	553	555	569	570	581	591	600	602	608		112,4%
Dvorianky	614	616	608	609	605	601	602	601	600	607	611		99,5%
Hriadky	466	467	469	469	463	461	454	452	454	462	462		99,1%
Kravany	337	336	331	324	324	314	319	341	342	343	351		104,2%
Malé Ozorovce	566	556	548	527	526	517	520	525	539	536	533		94,2%
Nový Ruskov	637	628	612	610	617	628	628	615	621	626	642		100,8%
Plechotice	781	774	760	765	777	785	782	797	792	780	788		100,9%
Parchovany	1 916	1 927	1 939	1 938	1 944	1 940	1 941	1 942	1 926	1 920	1 922		100,3%
Sečovce	7 882	7 945	8 008	8 116	8 193	8 271	8 304	8 249	8 259	8 316	8 352		106,0%
Stankovce	189	189	192	187	174	177	173	161	161	161	164		86,8%
Trnávka	164	162	162	172	171	173	177	169	169	175	180		109,8%
Veľké Ozorovce	715	736	747	747	741	748	749	740	747	745	758		106,0%
Višňov	219	218	221	226	220	236	253	247	236	227	228		104,1%
Zbehňov	290	291	291	292	293	305	312	340	344	350	358		123,4%
Zemplínska Teplica	1 466	1 487	1 493	1 500	1 528	1 546	1 575	1 559	1 603	1 621	1 641		111,9%

Zdroj: ŠÚ SR

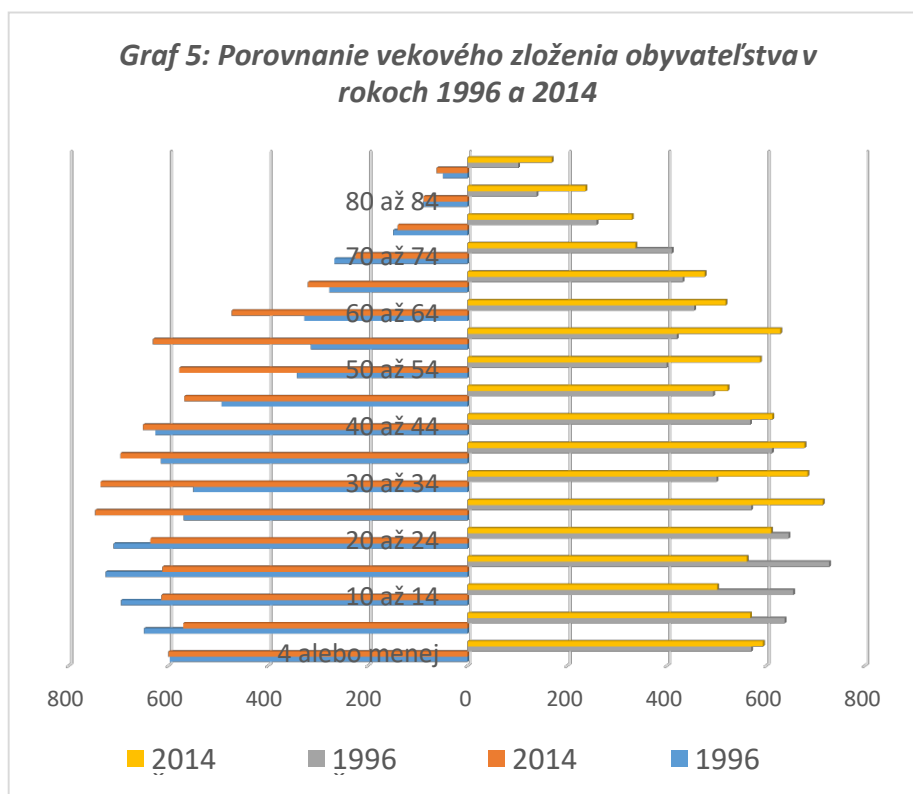
Z hľadiska vývoja vekového zloženia obyvateľstva MAS za obdobie rokov 1996 až 2014 možno poukázať na nasledovné skutočnosti:

kým v roku 1996 bola medzi mužmi a ženami najpočetnejšia populácia vo vekových skupinách v rozmedzí 0 až 29 rokov, s najpočetnejšou vekovou skupinou 15 až 19 rokov (1 454 obyvateľov, z toho 726 mužov a 728 žien), v roku 2014 je najpočetnejšia populácia vo vekových skupinách

v rozmedzí 15 až 44 rokov, s najpočetnejšou vekovou skupinou 25 až 29 rokov (1 462 obyvateľov, z toho 747 mužov a 715 žien);

- 1) v roku 1996 je populácia významne zastúpená aj vo vekových skupinách 30 až 54 rokov, pričom z týchto vekových skupín je u mužov populačne najviac zastúpená veková skupina 40 až 44 rokov (626 mužov) a u žien veková skupina 35 až 39 rokov (612 žien). V roku 2014 má výrazne zastúpenie populácia vo vekových skupinách 45 až 69 rokov, z toho najpočetnejšia je veková skupina 55 až 59 rokov (1 260 obyvateľov, z toho 631 mužov a 629 žien);
- 2) v roku 1996 majú ženy početnejšie zastúpenie počnúc vekovou skupinou 50 až 54 rokov, v roku 2014 je zastúpenie žien vyššie od vekovej skupiny 60 až 64 rokov;
- 3) v roku 2014 narastá oproti roku 1996 podiel obyvateľstva dožívajúceho sa 85 rokov a viac.

Prehľad o vekovom zložení obyvateľstva MAS v rokoch 1996 a 2014 je znázornený v nasledujúcom grafe:

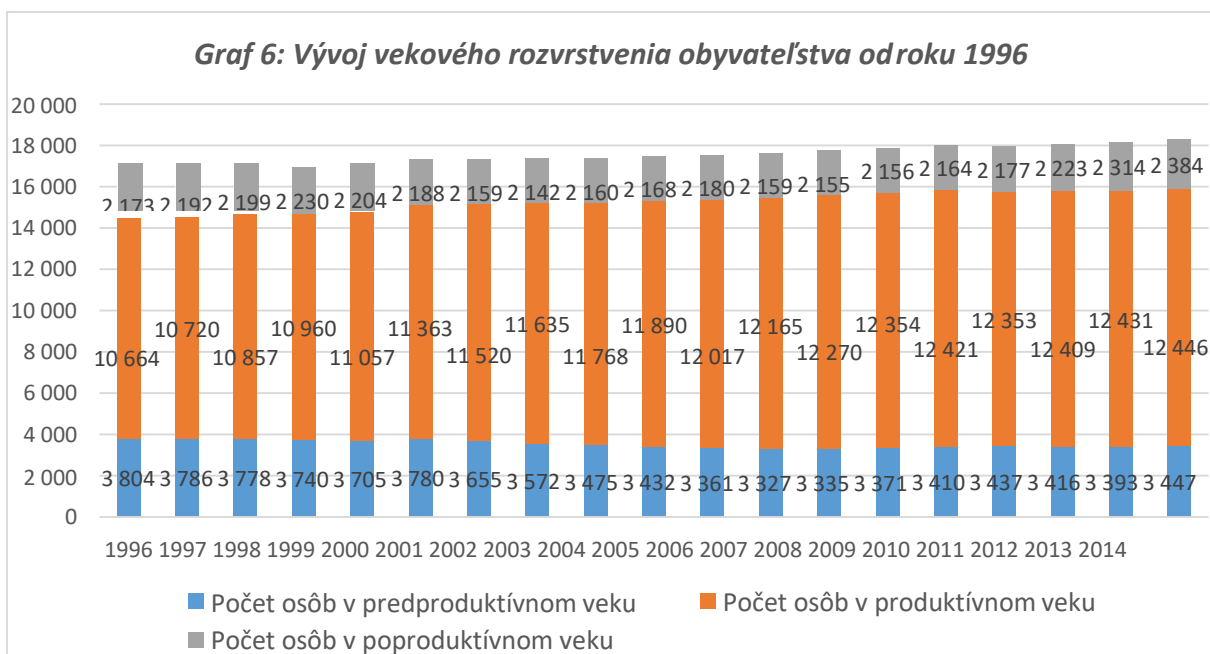

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska vekového rozvrstvenia obyvateľstva medzi predproduktívnu, produktívnu a poproduktívnu zložku možno skonštatovať, že v roku 2014 došlo oproti roku 1996 k:

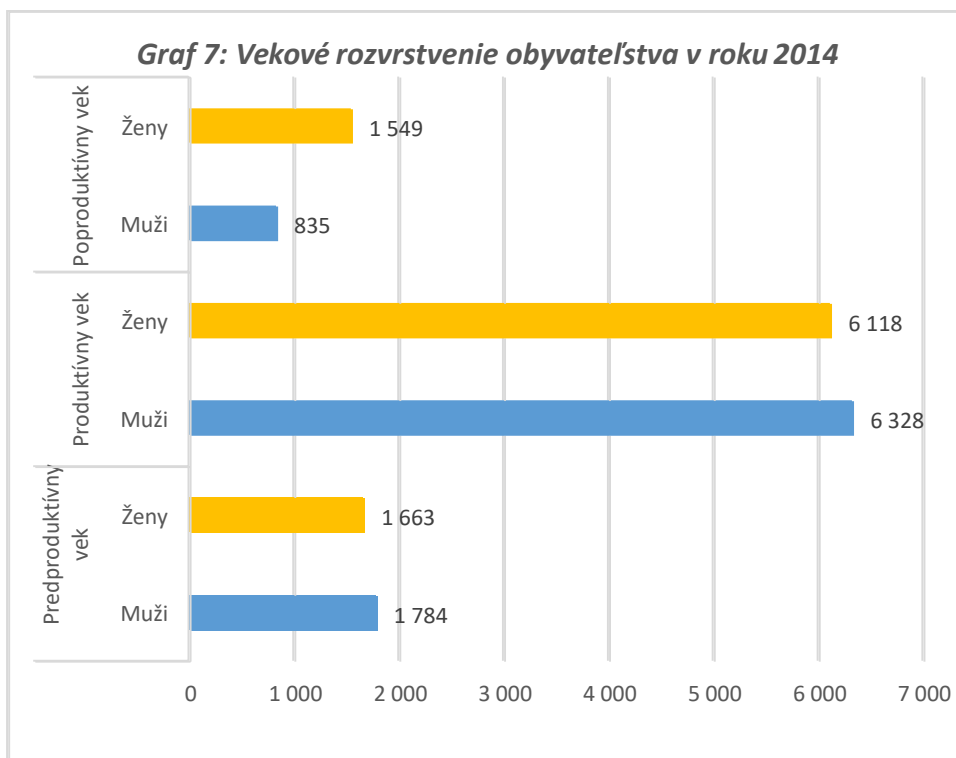
- 9,4 %-nému poklesu počtu osôb v predproduktívnom veku – kým v roku 1996 bolo v predproduktívnom veku zaznamenaných 3 804 obyvateľov (čo je v sledovanom období maximum), v roku 2014 je to 3 447 obyvateľov. Absolútne najnižší počet osôb v predproduktívnom veku (3 327 osôb) bol zaznamenaný v roku 2007;
- 16,7 %-nému nárastu počtu osôb v produktívnom veku – kým v roku 1996 bolo v produktívnom veku zaznamenaných 10 664 obyvateľov (čo je v sledovanom období absolútne minimum), v roku 2014 je to už 12 446 obyvateľov, čo je doterajšie maximum;
- 9,7 %-nému nárast počtu osôb v poproduktívnom veku – kým v roku 1996 bolo v poproduktívnom veku zaznamenaných 2 173 obyvateľov (čo je v sledovanom období absolútne minimum), v roku 2014 je to 2 384 obyvateľov, čo predstavuje doterajšie maximum.

Podrobný prehľad o vývoji počtu obyvateľov v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku podáva nasledujúci graf:

Zdroj: ŠÚ SR

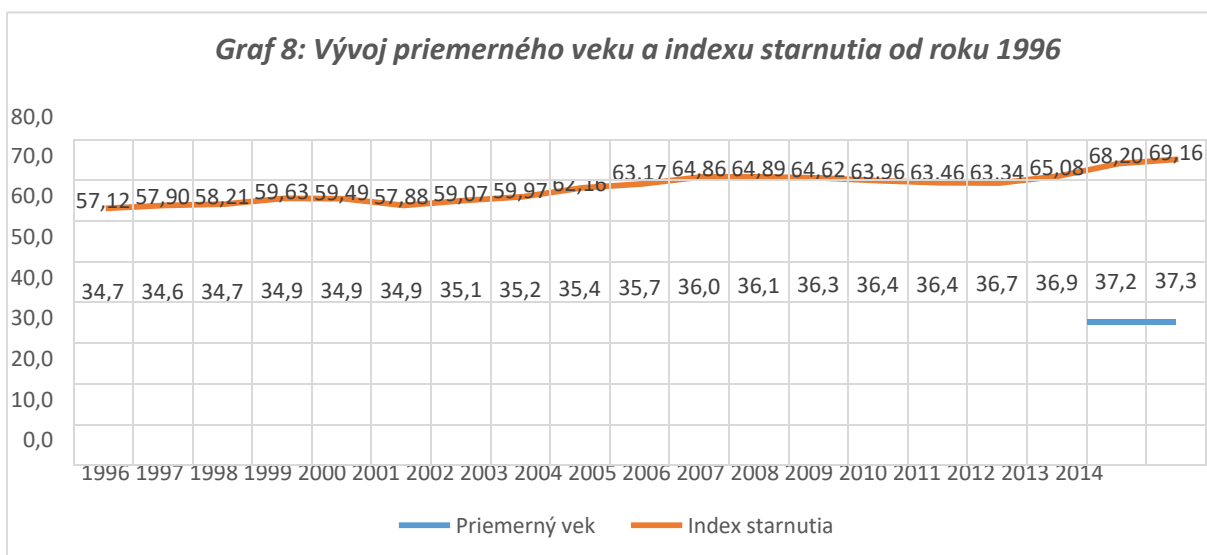
Detailnejší pohľad na vekové rozvrstvenie v poslednom analyzovanom roku 2014 poukazuje na skutočnosť, že v predproduktívnom ale aj v produktívnom veku počet mužov prevyšuje počet žien (v predproduktívnom veku percentuálne zastúpenie mužov predstavuje 52 %, v produktívnom veku 51 %). V poproduktívnom veku percentuálny podiel žien (65 %) výrazne prevyšuje percentuálne zastúpenie mužov.

Zdroj: ŠÚ SR

Nárast priemerného veku ako aj indexu starnutia potvrdzujú:

- 1) postupný presun časti populácie, ktorá bola v začiatkoch analyzovaného obdobia v mladších vekových skupinách do starších vekových skupín v súčasnosti;
- 2) stagnáciu v najmladších vekových skupinách, kedy prirodzený prírastok obyvateľstva najmä v rokoch 1996 – 2008 zaznamenal významný pokles oproti predchádzajúcim rokom, aj keď počnúc rokom 2009 dochádza k jeho opätovnému nárastu;
- 3) súčasné zvyšovanie počtu obyvateľstva v najstarších vekových skupinách oproti počiatočným rokom analyzovaného obdobia, ktoré z celkového hľadiska eliminuje výraznejšie omladzovanie populácie;
- 4) vyšší vekový priemer obyvateľstva prisťahovaného na územie MAS, naopak pre obyvateľov, ktorí sa z územia MAS vysťahovávajú zväčša za prácou alebo štúdiom je charakteristický nižší vekový priemer.

Zdroj: ŠÚ SR

Ako je znázornené na grafe 8, priemerný vek obyvateľstva MAS vzrástol z hodnoty 34,7 rokov v roku 1996 na hodnotu 37,3 roka v roku 2014. Priemerný vek obyvateľov MAS v roku 2014 je v porovnaní s celoslovenským priemerom (39,9 rokov) nižší o 2,6 roka. V porovnaní s priemerom za Košický kraj (38,5 rokov) je priemerný vek obyvateľov MAS nižší o 1,2 roka a v porovnaní s okresom Trebišov (38,2 rokov) nižší o 0,9 roka.

Index starnutia (pomer poproduktívnej a predproduktívnej vekovej zložky) vzrástol z hodnoty 57,12 % v roku 1996 na hodnotu 69,16 % v roku 2014. V porovnaní s celoslovenskou hodnotou tohto indexu za rok 2014 vo výške 91,17 % je však nižší až o 22,01 %, v porovnaní s hodnotou za Košický kraj (74,51%) nižší o 5,35 % a v porovnaní s hodnotou za okres Trebišov (69,94 %) nižší o 0,78 %.

Z hľadiska porovnania vývoja priemerného veku v jednotlivých obciach za roky 2004 až 2014 zaznamenala najvýraznejší trend nárastu tohto ukazovateľa obec Plechotice (nárast o 8,4 %, v absolútnom vyjadrení +3,2 roka), naopak najvýraznejší trend poklesu priemerného veku vykazujú obce Bačkov a Zbehnov (pokles o 3,4 %, v absolútnom vyjadrení -1,3 roka).

Podrobnejší prehľad o vývoji počtu obyvateľov v jednotlivých obciach MAS podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č.5: Prehľad o vývoji priemerného veku za jednotlivé obce za roky 2004 - 2014

Obec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Index 2014/2004	Vývojový trend
Bačkov	36,3	36,6	36,4	36,7	36,5	36,3	35,4	35,1	34,9	35,1	35,0	96,6%	
Dargov	40,4	41,0	41,6	41,4	41,3	41,0	41,3	41,6	41,5	41,7	42,2	104,3%	
Dvorianky	39,2	39,5	39,7	40,2	40,2	41,0	40,8	41,3	41,8	41,5	41,4	105,5%	
Hriadky	39,9	40,1	40,8	40,9	41,2	41,4	41,5	41,7	41,6	41,8	41,6	104,1%	
Kravany	36,0	36,3	36,2	36,7	36,8	36,9	35,8	34,9	35,5	36,2	36,2	100,4%	
Malé Ozorovce	39,8	40,2	40,4	41,1	41,0	41,3	41,7	41,8	41,6	41,7	41,7	104,8%	
Nový Ruskov	42,3	42,7	43,1	43,1	43,0	42,5	42,0	41,9	41,8	42,6	42,7	100,9%	
Plechotice	37,3	37,4	38,0	38,1	38,6	39,0	39,4	38,9	39,4	40,1	40,5	108,4%	
Parchovany	35,4	35,9	36,2	36,5	36,3	36,7	36,9	37,4	37,8	38,1	38,3	108,3%	
Sečovce	33,7	33,9	34,3	34,5	34,7	34,8	34,8	35,2	35,5	35,9	36,0	106,7%	
Stankovce	42,0	42,0	42,3	41,3	42,9	42,2	42,9	44,2	43,4	43,4	43,6	103,7%	
Trnávka	41,4	42,3	42,6	41,1	40,9	41,1	42,0	42,7	43,7	43,6	43,7	105,4%	
Veľké Ozorovce	37,7	37,7	37,7	38,1	38,8	38,9	39,1	39,1	38,9	39,2	38,8	102,9%	
Višňov	42,7	43,3	43,9	43,7	43,7	43,5	42,3	42,9	43,0	43,1	41,8	97,8%	
Zbehňov	37,8	38,2	38,6	38,2	39,2	38,8	38,9	37,5	37,2	36,6	36,5	96,6%	
Zemplínska Teplica	32,7	32,9	32,9	33,0	33,0	33,2	33,3	33,6	33,7	33,8	34,0	103,8%	

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska podielu predproduktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov obce v roku 2014, dosahuje medzi obcami MAS najvyšší podiel obec Bačkov (24,0 %). Naopak najnižší podiel predproduktívneho obyvateľstva na celkovom obyvateľstve má obec Trnávka (10,6 %).

Najvyšší podiel produktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov obce v roku 2014 (72,5 %) má obec Hriadky, pričom najnižšiu hodnotu tohto ukazovateľa (60,4 %) má obec Stankovce.

Podiel poproduktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov obce dosahuje najvyššiu hodnotu v roku 2014 v obci Stankovce (22,6 %), naopak najnižšiu hodnotu má v obci Zemplínska Teplica (9,3 %).

Podrobnejší prehľad o zastúpení vekového zloženia z hľadiska zastúpenia predproduktívnych, produktívnych a poproduktívnych vekových zložiek je zachytený v tabuľke 6:

Tabuľka MAS č. 6: Zastúpenie predproduktívnych, produktívnych a poproduktívnych vekových zložiek obyvateľstva MAS v roku 2014

Obec	Percentuálne zastúpenie v roku 2014		
	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
Bačkov	24,	63,8%	12,2%
Dargov	13,	67,1%	19,4%
Dvorianky	13,	69,4%	16,7%
Hriadky	12,	72,5%	15,4%
Kravany	20,	65,0%	14,5%
Malé Ozorovce	13,	70,2%	16,5%
Nový Ruskov	12,	67,4%	19,8%
Plechotice	15,	69,8%	14,6%
Parchovany	17,	68,7%	13,8%
Sečovce	20,	68,7%	11,1%
Stankovce	17,	60,4%	22,6%
Trnávka	10,	71,1%	18,3%
Veľké Ozorovce	17,	66,6%	16,0%
Višňov	15,	64,0%	20,2%
Zbehňov	22,	65,4%	12,0%
Zemplínska Teplica	23,	66,7%	9,3%
SPOLU	18,	68,1%	13,0%

Zdroj: ŠÚ SR

Z pohľadu zastúpenia jednotlivých vekových zložiek v roku 2014 má MAS:

- v predproduktívnom veku - podiel obyvateľstva vyšší o 3,6 % ako je podiel tejto vekovej zložky na celkovom obyvateľstve za celú SR (15,3 %), o 1,7 % vyšší ako v Košickom kraji (17,2 %) a o 1,3 % vyšší ako v okrese Trebišov (17,6 %);
- v produktívnom veku - podiel obyvateľstva nižší o 2,6 % ako je podiel tejto vekovej zložky na celkovom obyvateľstve za celú SR (70,7 %), o 1,9 % nižší ako v Košickom kraji (70 %) a o 2 % nižší ako v okrese Trebišov (70,1 %);
- v poproduktívnom veku - podiel obyvateľstva nižší o 1 % ako je podiel tejto vekovej zložky na celkovom obyvateľstve za celú SR (14 %), o 0,2 % vyšší ako v Košickom kraji (12,8 %) a o 0,7 % vyšší ako v okrese Trebišov (12,3 %).

Prehľad o počte a podiele ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom obyvateľstve MAS

podáva nasledujúca tabuľka 7. Zdrojom pre zostavenie a zodpovedajúce výpočty v tabuľke bolo sčítanie obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011.

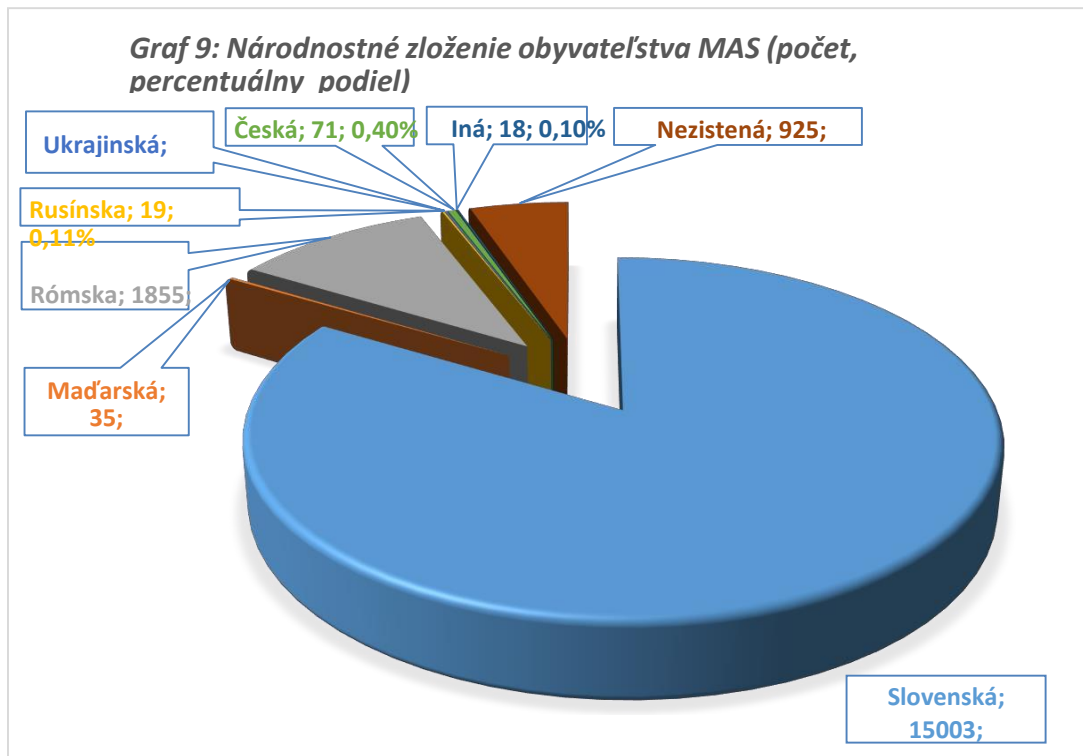
Tabuľka MAS č. 7: Prehľad o ekonomicky aktívnom obyvateľstve MAS

Obec	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO)			Obyvateľstvo celkom			Podiel EAO na celkovom obyvateľstve		
	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
Bačkov	161	127	288	314	323	637	55,9	44,1	45,2
Dargov	143	131	274	279	313	592	52,2	47,8	46,3
Dvorianky	171	125	296	278	313	591	57,8	42,2	50,1
Hriadky	138	9	234	226	225	451	59,0	41,0	51,9
Kravany	7	4	126	161	178	339	61,9	38,1	37,2
Malé Ozorovce	138	114	252	256	264	520	54,8%	45,2%	48,5%
Nový Ruskov	163	137	300	299	315	614	54,3	45,7	48,9
Plechotice	207	169	376	383	412	795	55,1	44,9	47,3
Parchovany	493	354	847	951	995	1 946	58,2	41,8	43,5
Sečovce	2 091	1 784	3	4	4	8 236	54,0	46,0	47,0
Stankovce	4	2	64	75	93	168	64,1	35,9	38,1
Trnávka	5	3	88	81	91	172	56,8	43,2	51,2
Veľké Ozorovce	187	140	327	363	383	746	57,2%	42,8%	43,8%
Višňov	6	4	108	124	122	246	58,3	41,7	43,9
Zbeňov	9	7	162	177	166	343	56,8	43,2	47,2
Zemplínska Teplica	398	341	739	747	804	1 551	53,9%	46,1%	47,6%
SPOLU	4 614	3 742	8	8	9	17	55,2	44,8	46,6

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva MAS na celkovom obyvateľstve predstavuje 46,6 %, čo je o 2,2 % menej ako celoslovenský priemer (48,7 %) a o 1,1 % menej ako priemer okresu Trebišov (47,6 %), avšak o 0,3 % vyšší ako priemer v Košickom kraji (46,2 %). Vo všetkých obciach je podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom obyvateľstve vyšší u mužov. Obcou s najvyšším zastúpením ekonomicky aktívneho obyvateľstva sú Hriadky (51,9% podiel EAO), naopak v obci Kravany je podiel zastúpenia ekonomicky aktívneho obyvateľstva najnižší (37,2 %).

Národnostné zloženie MAS poukazuje na dominantné zastúpenie slovenskej národnosti (83,60 %), s významným zastúpením rómskej menšiny (10,34 %). Ostatné národnosti, ktoré sa vyskytujú na území MAS nepredstavujú početnejšie zastúpenie. Prehľad o národnostnom zložení MAS poskytuje nasledujúci graf:

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

Rómska menšina¹ je najpočetnejšie zastúpená v Bačkove, kde tvorí 29,98 % obyvateľstva. Významný podiel predstavuje aj v Sečovciach (15,88 %), Parchovanoch (12,59 %), Zbehňove (9,04 %), Kravanoch (7,67 %) a Veľkých Ozorovciach (5,63 %).

Vzdelanostné zloženie obyvateľstva MAS poskytuje štruktúrny prehľad o dosiahnutom vzdelaní obyvateľov MAS podľa posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Vo vzdelanostnej štruktúre prevládajú obyvatelia s nižším vzdelaním, avšak podstatným ukazovateľom je aj vysoké zastúpenie obyvateľstva bez školského vzdelania.

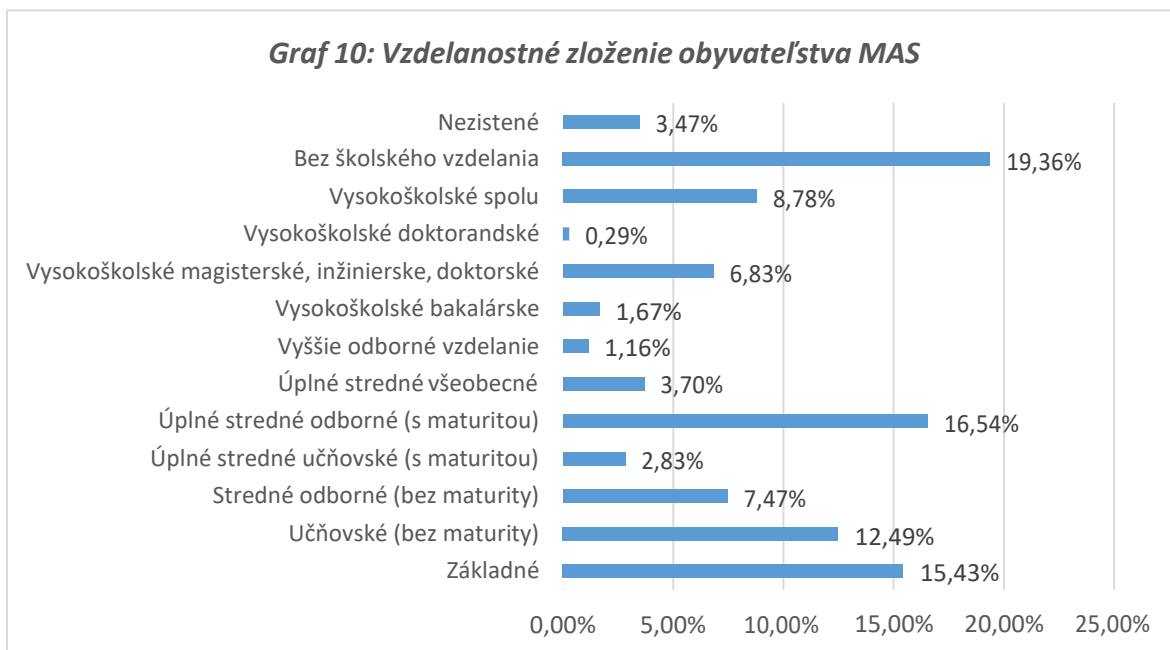
Až 19,36 %, čo predstavuje 3 810 obyvateľov nemá ukončené ani základné vzdelanie. Medzi obce s najvyššou mierou obyvateľstva bez školského vzdelania patria Bačkov (28,3 %),

Zemplínska Teplica (23,2 %), Kravany (24,3 %) a Zbehňov (20,9 %). Naopak, najmenej obyvateľov bez školského vzdelania majú Hriadky (9,6 %).

¹ Podľa Atlasu rómskych komunit 2013 je podiel rómskeho obyvateľstva v obciach na území MAS prevyšuje oficiálne výsledky SODB 2011, pretože nie všetci Rómovia sa hlásia k rómskej národnosti.

Pomerne vysoké percentuálne zastúpenie v rámci MAS majú aj obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním (15,43 %), ktorých bolo podľa posledného sčítania spolu 3 036.

Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov predstavuje 8,78 %, čo je v absolútnom vyjadrení 1 728 obyvateľov MAS. Obcou s najväčším zastúpením obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním je Nový Ruskov (12,9 %).

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

Infraštruktúra a miestne služby

Evidencia pozemkov a právnych vzťahov k nim

Z hľadiska obnovenia evidencie pozemkov a vysporiadania právnych vzťahov k nim možno skonštatovať, že v rámci všetkých obcí v rámci MAS bolo ukončené konanie, vydané príslušné rozhodnutie o schválení ROEP a vykonaný následný zápis do katastra nehnuteľností.

Dopravná infraštruktúra

Územie MAS nie je v súčasnosti zabezpečené priamym pripojením k diaľnici alebo rýchlostnej ceste. V budúcnosti by však cez územie MAS mala viesť diaľnica D1, časť Dargov – Pozdišovce, ktorá by ďalej viedla k štátnej hranici s Ukrajinou. Územie MAS je však križovatkou významných ciest I. triedy, a to:

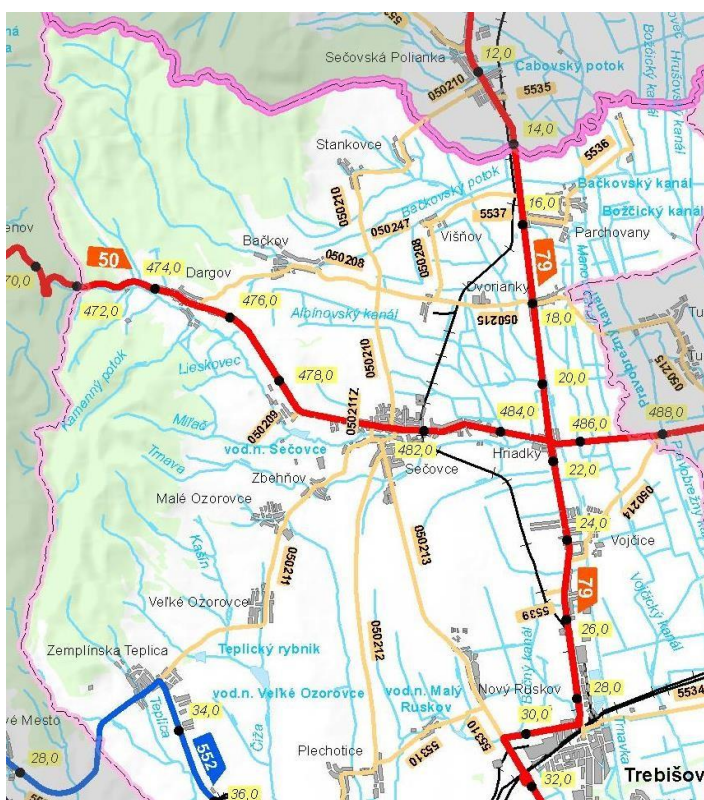
- Európskej cesty E50 (na Slovensku označovaná aj ako I/50), ktorá sa tiahne západovýchodným smerom. Na územie MAS prichádza táto komunikácia od Košíc a smeruje k hraničnému prechodu s Ukrajinou, pričom prechádza katastrami obcí Dargov, Trnávka, Sečovce a Hriadky;

- Cesty I/79, ktorá sa tiahne severojužným smerom od Vranova nad Topľou k Čiernej nad Tisou, pričom na území prechádza katastrami obcí Parchovany, Dvorianky a Hriadky.

Obe cesty I. triedy sa pretínajú v obci Hriadky, ktorá takto predstavuje významný dopravný uzol. Na území MAS sa nachádza cesta II. triedy 552, ktorá smeruje z Košíc na Veľké Kapušany a ďalej k hraničnému priechodu s Ukrajinou, pričom na území MAS prechádza katastrálnym územím Zemplínskej Teplice. Medzi jednotlivými obcami MAS zároveň vedú aj cesty III. triedy a miestne komunikácie.

Z hľadiska železničného spojenia, územím MAS prebieha severojužným smerom trať č. 192, ktorá spája mestá Vranov nad Topľou a Trebišov, na ktorej však prebieha iba nákladná vlaková doprava.

Obrázok 2: Dopravná infraštruktúra v regióne MAS

Zdroj: Slovenská správa ciest

Bytový fond

Územie MAS bolo podľa posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 vybavené spolu 4 547 bytmi, z toho:

- 84,6 % bytov (3 845) bolo obývaných vlastníkmi, čo je o 1,5 % nižší podiel ako celkový podiel tohto druhu vlastníctva za SR (86,1 %), o 0,2 % viac ako hodnota tohto ukazovateľa za Košický kraj (84,4 %) a o 0,4 % menej ako hodnota tohto ukazovateľa za okres Trebišov (85,0 %);
- 1,6 % bytov (72) bolo v nájme, čo je menej ako hodnota tohto ukazovateľa za celú SR o 0,7 % (2,3 % v SR), o 0,8 % v porovnaní s Košickým krajom (2,4 %) a o 1,3 % menej v porovnaní s okresným podielom (2,9 %);
- 2,8 % bytov (127) bolo v družstevnom vlastníctve, čo je menej ako hodnota tohto ukazovateľa za celú SR o 0,9 % (3,7 % v SR), o 2,4 % v porovnaní s Košickým krajom (5,2 %) a o 1,7 % menej v porovnaní s okresným podielom (4,5 %);
- 7,2 % bytov (326) malo inú formu vlastníctva, čo je viac ako hodnota tohto ukazovateľa za celú SR o 3,1 % (4,1 % v SR), rovnako o 3,1 % viac v porovnaní s krajskou hodnotou (4,1 %) a o 2,4 % viac v porovnaní s okresným podielom (4,8 %);
- pre 3,8 % bytov (177) nebolo zistené vlastníctvo, rovnako tak za celú SR, za Košický kraj o 0,1 % viac (3,9 %) a za okres Trebišov o 1% menej (2,8 %).

Tabuľka MAS č. 8: Prehľad o počte a druhu vlastníctva bytov na území MAS

Obec	Byty obývané vlastníkom	Byty v nájme	Družstevné byty	Iná forma vlastníctva bytu	Nezistené vlastníctvo
Bačkov	116	7	0	19	7
Dargov	161	0	0	25	1
Dvorianky	154	2	0	2	2
Hriadky	120	0	0	3	2
Kravany	64	0	2	2	0
Malé Ozorovce	147	0	0	0	3
Nový Ruskov	168	1	0	4	2
Plechotice	190	6	1	2	2
Parchovany	429	0	0	4	6
Sečovce	1 602	49	120	231	90
Stankovce	49	0	0	1	1
Trnávka	51	0	0	1	4
Veľké Ozorovce	136	2	4	5	39
Višňov	63	0	0	1	2
Zbehňov	77	0	0	4	5
Zemplínska Teplica	318	5	0	22	11
Spolu	3 845	72	127	326	177

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

Najviac bytov (2 092) bolo podľa výsledkov tohto sčítania evidovaných v meste Sečovce, najmenej v obci Stankovce (51).

Ukazovateľ „Priemerný počet osôb obývajúcí jeden byt“ má na území MAS hodnotu 4, t.j. na 1 obývaný byt v MAS pripadajú v priemere 4 osoby. Tento ukazovateľ nadobúda v rámci MAS najvyššiu hodnotu v obci Kravany (5,2 obyvateľa/1 byt), naopak, najnižšiu hodnotu dosahuje v obciach Trnávka a Stankovce (3,2 obyvateľa /1 byt).

Z hľadiska hustoty obývanosti bytov prevládajú v obciach byty obývané 3 až 5 osobami (2 327 bytov), nasledované bytmi s 2 osobami (813), s jednou osobou (736 bytov) a so 6 a viac osobami (671) bytov.

Tabuľka MAS č. 9: Prehľad o hustote obývanosti bytov na území MAS

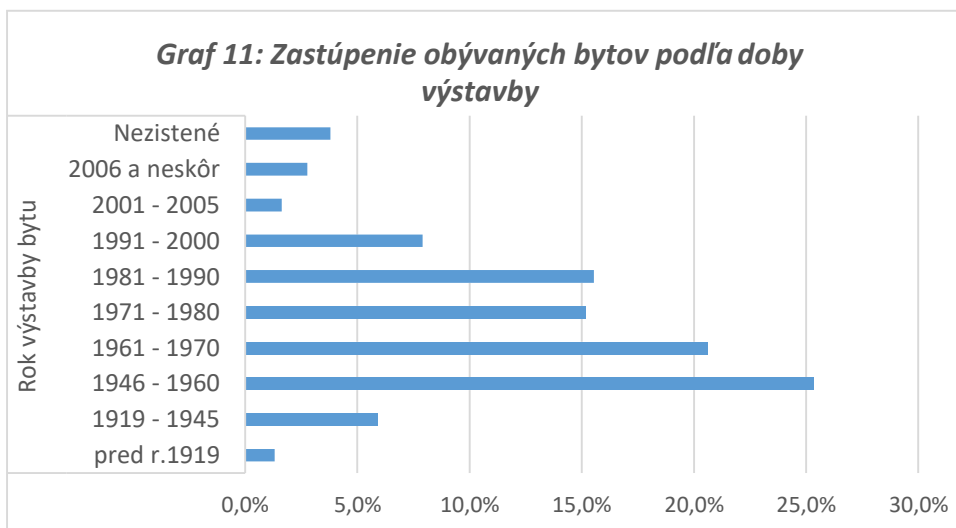
Obec	Hustota obývanosti (Spolu)			
	1 osoba	2 osoby	3 až 5 osôb	6 osôb a viac
Bačkov	25	25	68	31
Dargov	43	32	94	18
Dvorianky	26	20	89	25
Hriadky	16	23	70	16
Kravany	15	12	30	11
Malé Ozorovce	26	26	73	25
Nový Ruskov	25	31	99	20
Plechotice	20	35	108	38
Parchovany	55	79	221	84
Sečovce	344	371	1 117	260
Stankovce	13	12	22	4
Trnávka	20	12	17	7
Veľké Ozorovce	28	40	79	39
Višňov	13	12	28	13
Zbehňov	13	23	37	13
Zemplínska Teplica	54	60	175	67
Spolu	736	813	2 327	671

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

Z hľadiska vekovej štruktúry obývaných bytov, v rámci MAS prevládajú obývané byty postavené v povojnovom období 1946 – 1960 (25,3 %), čo súvisí najmä so skutočnosťou, že mnoho domov v podhorských obciach bolo počas prechodu frontu 2. svetovej vojny vypálených ustupujúcimi nemeckými vojskami a po vojne sa začalo s procesom revitalizácie obcí a výstavbou nových domov.

Výstavba nových bytov následne pokračovala v ďalšej dekáde 1961 – 1970 (20,6 % podiel na celkovom fonde obývaných bytov), pričom dvojciferný rast výstavby nových bytov trval ešte ďalšie dve desaťročia, až do roku 1991.

Po roku 1991 môžeme badať stavebný útlm, kedy tempo rastu nových bytov nedosahuje úroveň predchádzajúcich rokov, čo súvisí s celkovou ekonomickou situáciou v krajine v čase jej transformácie na trhovú ekonomiku. Podrobnejší prehľad o vekovom zložení obývaného bytového fondu podáva graf 11.

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011, prepočty autorov

Environmentálna infraštruktúra

Ako naznačuje ďalšia tabuľka 10, z celkového počtu 16 obcí zapojených do MAS má 12 obcí pripojenie na verejný vodovod, avšak len 3 obce pripojenie na verejnú kanalizáciu a následné pripojenie na čistiareň odpadových vôd. Táto situácia je nevyhovujúca tak z pohľadu zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou v 4 obciach bez verejného vodovodu, ako aj zo strany znečisťovania životného prostredia (najmä miestnych vodných tokov a pôdy) splaškami a odpadovými vodami pochádzajúcimi najmä z domácností a z činnosti poľnohospodárskych subjektov.

Z hľadiska nakladania s komunálnym odpadom sa skládka komunálneho odpadu nachádza iba vo Veľkých Ozorovciach, táto však slúži pre uskladnenia odpadu nielen obcí nachádzajúcich sa na území MAS, ale aj v širšom okolí.

Vo vzťahu k využívaniu resp. zneškodňovaniu komunálneho odpadu všetky obce nachádzajúce sa na území MAS deklarujú jeho využívanie resp. zneškodňovanie.

Tabuľka MAS č. 10: Prehľad vybaveností obcí environmentálnou infraštruktúrou

Obec	Verejný vodovod	Verejná kanalizácia	Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	Skládka komunálneho odpadu	Komunálny odpad	Využívaný komunálny odpad	Zneškodňovaný komunálny odpad
Bačkov	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Dargov	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Dvorianky	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓
Hriadky	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Kravany	✓	-	-	-	✓	✓	✓
M.	-	-	-	-	✓	✓	✓
Nový	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Parchovany	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Plechotice	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Sečovce	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓
Stankovce	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Trnávka	-	-	-	-	✓	✓	✓
V. Ozorovce	-	-	-	✓	✓	✓	✓
Višňov	✓	-	-	-	✓	✓	✓
Zbehňov	-	-	-	-	✓	✓	✓
Z. Teplica	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓

Zdroj: ŠÚ SR, obce

Školstvo

Z hľadiska vybavenosti jednotlivých obcí materskými školami sa na území MAS nachádza celkovo 12 materských škôl, ktorých zriaďovateľmi sú samotné obce.

Z celkového počtu 7 základných škôl je 6 škôl, ktorých zriaďovateľmi sú obce Bačkov, Plechotice, Parchovany, Zemplínska Teplica a mesto Sečovce (2) a jedna cirkevná škola v Sečovciach, ktorej zriaďovateľom je Gréckokatolícka eparchia v Košiciach.

Na území MAS sa nachádzajú aj špeciálne základné školy a to v obci Bačkov – Špeciálna základná škola pri reedukačnom centre pre žiakov s mentálnym postihnutím a poruchami správania a v meste Sečovce pre žiakov s mentálnym postihnutím.

V Sečovciach sa nachádzajú 2 základné umelecké školy, pričom ich zriaďovateľmi sú mesto Sečovce a Gréckokatolícka eparchia v Košiciach.

Popri základných a umeleckých školách rozvíjajú na území MAS svoju činnosť aj zariadenia na voľný čas a záujmovú činnosť pre deti a mládež, a to konkrétne:

- Centrum voľného času v Sečovciach – ide o zariadenie s celoročnou prevádzkou, ktoré

vytvára podmienky, organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu a rekreačnú činnosť pre detí a mládež vo veku 0 až 30 rokov, prípadne ich rodičov a ďalších záujemcov v ich voľnom čase;

- Školský klub v Parchovanoch – pre žiakov prvého až štvrtého ročníka, ktorý organizuje režim detí v 3 oblastiach: záujmovej, relaxačnej a vzdelávacej oblasti v čase mimo vyučovania.

V Sečovciach pôsobí aj súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, zamerané na poskytovanie odbornej logopedickej, psychologickej a špeciálno-pedagogickej starostlivosti, komplexnej špeciálno-pedagogickej diagnostiky, poradenského servisu pre rodičov a pedagógov a posudzovanie školskej zrelosti.

V oblasti skúmaného regiónu sa nachádza iba jedna stredná škola, a to Spojená škola, ktorá tvorí komplex dvoch vzájomne prepojených škôl pod spoločným riaditeľstvom. Výchova a vzdelávanie v nich prebieha relatívne samostatne, pričom sa zohľadňujú špecifiká každej z týchto škôl, ako aj profilácia jej absolventov. Gymnázium je typom všeobecno-vzdelávacej strednej školy. Je školou s vyše päťdesiatročnou tradíciou a pripravuje absolventov na štúdium na vysokých školách v triedach so všeobecným zameraním v štvorročnom štúdiu a v osemročnom štúdiu. Poskytuje žiakom nadštandardné ekonomické vzdelanie a v osemročnom štúdiu aj vzdelanie v oblasti informatiky. Stredná odborná škola pripravuje žiakov v strojárskych odboroch, gastroodboroch a v odbore elektrotechnického zamerania. Poskytuje široké možnosti získať vzdelanie od nižšieho stredného odborného až po pomaturitné kvalifikačné štúdium.

V Sečovciach pôsobí aj Informačno konzultačné stredisko Dubnického technologického inštitútu, ktoré poskytuje študentom možnosti externého ako aj interného bakalárskeho, magisterského a MBA štúdia, so zameraním na učiteľstvo praktickej prípravy v ekonomických predmetoch, manažment, rigorózne konanie, doplňujúce pedagogické štúdium pre majstrov odbornej výchovy a pre učiteľov odborných predmetov ako aj kontinuálne vzdelávanie a atestáciu.

Z hľadiska kapacitného zabezpečenia sa nepredpokladá v najbližších rokoch pokles záujmu o prípravu detí v materských a základných školách. Ako reálnejšia sa javí alternatíva, že v budúcnosti porastie záujem o zriadenie materských a základných škôl v ďalších obciach. Situácia v oblasti potenciálnych záujemcov o gymnaziálne štúdium alebo štúdium na strednej odbornej škole je však opačná. V budúcnosti možno predpokladať nedostatok absolventov základných škôl, ktorí by prejavili záujem o štúdium na strednej odbornej škole resp. gymnáziu,

čo priamo súvisí s demografickými faktormi a zmenami v sociálnej štruktúre obyvateľstva.

Tabuľka MAS č. 11: Prehľad o sústave škôl na území MAS

Obec	MŠ	ZŠ	Špec. ZŠ	ZUŠ	SŠ
Bačkov	1	1 (roč. 1-4)	1	-	-
Dargov	1	-	-	-	-
Dvorianky	1	-	-	-	-
Hriadky	-	-	-	-	-
Kravany	1	-	-	-	-
Malé Ozorovce	-	-	-	-	-
Nový Ruskov	1	-	-	-	-
Parchovany	1	1 (roč. 1-9)	-	-	-
Plechotice	1	1 (roč. 1-4)	-	-	-
Sečovce	3	3 (roč. 1-9)	1	2	1
Stankovce	-	-	-	-	-
Trnávka	-	-	-	-	-
Veľké Ozorovce	1	-	-	-	-
Višňov	-	-	-	-	-
Zbehňov	-	-	-	-	-
Zemplínska Teplica	1	1 (roč. 1-9)	-	-	-
S P O L U	12	7	2	2	1

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, Ústav informácií a prognóz školstva

Zdravotníctvo

Na území MAS sa nachádza 1 poliklinika v Sečovciach, ktorá poskytuje služby všeobecných lekárov a špecialistov pre občanov Sečovciac a blízkeho okolia. Okrem polikliniky sú zdravotné služby poskytované aj na iných miestach v Sečovciach, ale aj v obciach Parchovany, Plechotice a Zemplínska Teplica. Celkovo sa na území MAS nachádza 7 ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých, 5 pediatrických ambulancií, 7 stomatologických ambulancií, 1 kožná ambulancia, 2 gynekologické ambulancie, 2 interné ambulancie, 1 chirurgická ambulancia, 1 ORL ambulancia, 2 očné ambulancie, 1 neurologická ambulancia a 2 urologické ambulancie.

Celkový počet lekární na území MAS je 6, z toho 4 sú v Sečovciach, ďalšie lekárne sa nachádzajú v Parchovanoch a Zemplínskej Teplici.

Sociálne služby

V skúmanom regióne sú sociálne služby poskytované prevažne seniorom a zdravotne postihnutým občanom. Nasledujúca tabuľka podáva prehľad o poskytovateľoch a druhu poskytovaných sociálnych služieb.

Tabuľka MAS č. 12: Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb na území MAS

Poskytovateľ sociálnych služieb	Druh služby	Forma služby	Cieľová skupina/kapacita
Dom Seniorov Sečovce, n .o.	Zariadenie pre seniorov	Pobytová - ročná	Seniori/116 miest
Arcidiecézna charita Košice	Denný stacionár v Sečovciach	Ambulantná	Seniori/20 miest
Mesto Sečovce	Odľahčovacia služba	Terénna	Zdravotne postihnutí občania
Mesto Sečovce	Opatrovateľská služba	Terénna	Zdravotne postihnutí občania
Obec Veľké Ozorovce	Opatrovateľská služba	Terénna	Seniori
Obec Zemplínska Teplica	Opatrovateľská služba	Terénna	Seniori

Zdroj: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Pre prácu s marginalizovanými komunitami bolo v Sečovciach zriadené Arcidiecéznou charitou v Košiciach komunitné centrum, ktoré je registrované v Registri poskytovateľov sociálnych služieb v súlade so zákonom o sociálnych službách. Komunitné centrum pre prácu s Rómami pôsobí aj v Zemplínskej Teplici.

Kultúrne , historické a prírodné zdroje

Na území MAS sa nachádza 13 národných kultúrnych pamiatok, ktoré majú sakrálny charakter, alebo súvisia so staršími alebo novšími dejinnými udalosťami v skúmanom regióne. Prehľad národných kultúrnych pamiatok podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 13: Zoznam národných kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území MAS

Obec	Názov pamiatkové ho objektu (PMO)	Bližšie určenie PMO	Zaužívaný názov PMO	Vznik	Stavebno-technický stav	Vlastnícka forma
Bačkov	Hrad	ruina	hrad Puruštan, Purustyan	2.pol.13.st.	AG - neprezentovaná	obec
Bačkov	Zvonica drevená		drevená zvonica	3/3 18.st.	vyhovujúci	obec
Kravany	Miesto pamätné s pamätnou tabuľou	vypálenie obce	pamiatka vypálenia obce		vyhovujúci	obec
M. Ozorovce	Kostol	r.k. sv. Márie Magdalény	kostol sv. Márie Magdalény	10.roky 15.st.	vyhovujúci	Cirkev a jej organizácie

M. Ozorovce	Zvonica drevená	zrubová	drevená zvonica	1619	vyhovujúci	Cirkev a jej organizácie
N. Ruskov	Kostol	gr.k. panny Márie Ochrankyne	chrám Pokrov Presvätej Bohorodičky	1909	dobrý	Cirkev a jej organizácie
Parchovany	Kostol	r.k. sv. Štefana Kráľa	kostol sv. Štefana Kráľa	1900	vyhovujúci	Cirkev a jej organizácie
Sečovce	Súsošie	Panna Mária, Kristus-Pieta	Pieta	90.roky 18.st.	narušený	Cirkev a jej organizácie
Sečovce	Pomník	padlí vojaci sov.	Pomník sov. armády	1945	vyhovujúci	Mesto
V. Ozorovce	Pomník	padlí II.sv. v., SNP	P. padlým a vypáleníu obce	1967	vyhovujúci	Mesto
Višňov	Kostol	r.k. sv. Petra a Pavla	kostol sv. Petra a Pavla	1936	vyhovujúci	Cirkev a jej organizácie
Z. Teplica	Pomník	protifeudálne povstanie	Pamätník sedliackeho povstania	1962	vyhovujúci	Obec
Z. Teplica	Kostol	r.k. sv. Jána Krstiteľa	kostol sv. Jána Krstiteľa	1947	narušený	Cirkev a jej organizácie

Zdroj: Pamiatkový úrad SR

Z hľadiska kultúrneho života v obciach na území MAS možno skonštatovať, že každá obec disponuje priestormi – najčastejšie kultúrnym domom, kde možno usporiadať rozličné kultúrno-spoločenské akcie. Stav jednotlivých kultúrnych zariadení je však nevyhovujúci, preto bude potrebné v najbližšej dobe pristúpiť k ich rekonštrukcii a modernizácii. Bližší obraz o kultúrnych, osvetových a náboženských objektoch, pamätihodnostiach a aktivitách občanov je uvedený v tabuľke 14:

Tabuľka MAS č. 14: Prehľad o kultúrnych objektoch a aktivitách občanov v MAS

Objekt	Počet	Aktivity občanov	Počet
Kultúrny dom	16	Divadelný súbor	1
Knižnica	11	Folklórny súbor	7
Amfiteáter	1	Kostolný zbor	5
Regionálne periodikum	1	Dychová hudba	1
Kostol	24	Tanečná skupina	1
Park	5	Klub dôchodcov	5
Pamätník	9		
Sochy a súsošia	2		

Zdroj: obce

Územie MAS je bohaté na folklórne aktivity a tradície viažuce sa k regiónu Zemplín. Na území MAS pôsobí spolu 7 folklórnych skupín, ktoré spestrujú kultúrny život vo svojich obciach, ale

aj v okolí na rozličných folklórnych festivaloch a prehliadkach. V obciach Dargov a Zemplínska Teplica sa tradične usporadúvajú folklórne slávnosti regionálneho významu, na ktorých sa zúčastňujú folklórne skupiny a súbory z blízkeho i vzdialenejšieho okolia, ako aj zo zahraničia.

Ochotnícky divadelný súbor v Plechoticiach patrí k najstarším v Trebišovskom okrese. Prvá ochotnícka divadelná hra bola nacvičená na spestrenie fašiangov v roku 1928. Od roku 1928 činnosť divadelného krúžku neustála a pretrváva dodnes. Obec Plechotice je jedinou obcou v Trebišovskom okrese, kde divadelný súbor pravidelne pracuje, zúčastňuje sa okresných, krajských i celoštátnych prehliadok a súťaží. Vynikajúce výsledky na domácich, ale aj medzinárodných súťažiach tanečných skupín získava tanečná skupina MARS.

Na území MAS sa konajú aj ďalšie kultúrno – spoločenské aktivity, z ktorých je potrebné spomenúť najmä Dni obce/Dni mesta, ktoré sa pravidelne konajú vo všetkých obciach v rozličných termínoch a s rôznym obsahom. Nasledujúca tabuľka bližšie približuje ostatné kultúrno-spoločenské aktivity na území MAS.

Tabuľka MAS č. 15: Prehľad významných kultúrno-spoločenských aktivít na území MAS

Názov aktivity	Obec	Názov aktivity	Obec
Deň obce	všetky	Jarmoky (štvrtročne)	Sečovce
Folklórne slávnosti	Dargov, Zemplínska Teplica	Pamiatka na oslobodenie mesta	Sečovce
Deň Rómov	Bačkov	Zjazd historických vozidiel	Sečovce
Deň rezbárstva	Bačkov	Polnočný sviatočný koncert mestskej hasičskej dychovej hudby	Sečovce
Dargovské kultúrne leto	Dargov	Deň matiek	Plechotice, Veľké Ozorovce, Zemplínska Teplica
Výstava ovocia, zeleniny, kvetov	Dvorianky, Sečovce	Vianočný deň	Všetky obce
Výstava psov	Dvorianky		
Stavanie mája	Plechotice, Sečovce, Veľké Ozorovce		

Zdroj: obce

Okrem vyššie uvedených aktivít sa v obciach na území MAS konajú kultúrno-spoločenské akcie venované deťom, a to karnevaly a oslavy Medzinárodného dňa detí, ale aj podujatia so zameraním na starších občanov – Mesiac úcty k starším a ďalšie podujatia.

Šport

Na území MAS vyvíjajú činnosť aj športové kluby, zväčša ide o zástupcov futbalových klubov, avšak medzi klubmi môžeme nájsť aj zástupcov hádzanej, atletiky, tenisu, hokejbalu, stolného tenisu či jazdeckého klubu. Bližší prehľad o športových zariadeniach a organizáciách podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 16: Prehľad športových zariadení a organizácií na území MAS

Športové zariadenie	Počet	Organizácie	Počet	Podujatie	Miesto
Futbalové ihrisko	10	Športové kluby	12	Autokros	Dargov
Ihrisko	9	Dobrovoľný hasičský zbor	3	Futbalový turnaj o pohár	Plechotice
Štadión	1	Poľovnícke združenie	5	Sečovská desiatka sú preteky v behu	Sečovce
Športová hala	1	Miesta organizácia SRZ	1	Poddargovské hry žiakov	Sečovce
Telocvičňa	7			Zlatá putňa – súťaž v spoločenskom	Sečovce
Fitness	3			Jazdecké preteky	Sečovce
Bazén vonkajší	1				
Bowling	2				
Autokrosová dráha	1				
Strelnica	1				
Jazdecký areál	1				
Športový rybolov	6				

Zdroj: obce

Z uvedených športových podujatí majú nadregionálny charakter autokrosové preteky, Sečovská desiatka, Zlatá putňa a jazdecké preteky.

Dostupné finančné zdroje, rozpočty a majetok obcí

Na základe súhrnného prehľadu o rozpočtoch obcí, ktorý obsahuje nasledujúca tabuľka možno skonštatovať:

- rozpočtové roky 2012 až 2014 skončili s kladným výsledkom hospodárenia, ktorý je rovnako naplánovaný aj na rok 2015, to znamená, že hospodárenie obcí je v dobrej finančnej kondícii a obce dokážu kumulovať zisk viac rokov po sebe;
- približne polovicu bežných príjmov obcí tvoria daňové príjmy (miestne dane, príjmy

- z podielových daní a miestne poplatky);
- v rokoch 2012 až 2014 tvorili približne jednu tretinu bežných príjmov granty a transfery (výsledok aktívneho zapájania sa obcí do projektov EÚ a/alebo národných projektov), čo znamená, že obce majú skúsenosti s implementáciou projektov financovaných z rozličných programov;
 - približne 10 – 12 % z bežných príjmov tvoria nedaňové príjmy (príjmy z vlastníctva majetku obce, dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, správne a administratívne poplatky a pod.);
 - z celkových výdavkov obcí v rokoch 2012 až 2015 predstavujú kapitálové výdavky 18 až 30 %, čo nasvedčuje o realizácii investičných aktivít – predovšetkým do miestnej infraštruktúry;
 - približne 20 % bežných výdavkov vynakladajú obce na svoj chod a prevádzku, a to vo forme výdavkov na vnútornú správu;
- do rozpočtu príjmov a výdavkov je zahrnuté aj hospodárenie rozpočtových organizácií (RO) mesta Sečovce.

Tabuľka MAS č. 17: Súhrn finančných zdrojov z rozpočtov obcí zapojených do MAS

Príjmy	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
A. Bežné príjmy spolu	9 216 089	9 271 539	9 651 389	10 019 571	4 022 865	5 362 613
Daňové príjmy	4 529 662	4 723 307	4 986 029	5 371 402	2 383 955	3 720 380
Nedaňové príjmy	1 154 727	1 189 768	1 164 827	1 041 444	450 851	452 204
Granty a transfery	3 363 925	3 163 944	3 380 445	3 528 568	1 188 059	1 190 029
Vlastné príjmy RO	167 775	194 520	120 089	78 157		
B. Kapitálové príjmy	1 904 555	3 133 701	3 241 849	854 934	345 810	346 630
C. Príjmové finančné operácie	1 785 210	439 212	1 208 258	1 028 749	53 247	53 320
PRÍJMY SPOLU	12 905 854	12 844 452	14 101 497	11 903 255	4 421 922	5 762 563
Výdavky	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
A. Bežné výdavky	7 991 746	8 140 924	8 707 471	8 479 089	3 108 941	3 136 497
Kultúra	195 103	175 324	199 253	248 859	134 161	132 213
Šport	63 495	56 706	50 811	149 841	35 859	34 936
Sociálna oblasť	395 696	429 950	439 860	434 847	47 669	51 409
Miestne hospodárstvo	585 508	564 903	621 278	590 261	299 393	299 903
Vnútorná správa	1 563 033	1 587 214	1 771 330	1 636 303	1 117 648	1 121 897
Školstvo	781 416	973 860	999 293	1 034 186	598 052	623 903
Miestna infraštruktúra	353 535	311 258	559 629	265 915	147 582	144 328
Ostatné bežné výdavky	1 431 594	1 419 923	1 445 426	1 397 401	728 577	727 908

Výdavky RO	2 622 366	2 621 786	2 620 591	2 721 475	0	0
B. Kapitálové výdavky	3 706 072	2 140 339	3 777 015	2 140 967	538 524	523 121
Kultúra	38 682	12 495	46 992	61 500	61 500	42 500
Šport	44 272	5 681	48 899	9 500	5 000	5 000
Sociálna oblasť	32 678	0	3 990	0	0	0
Miestne hospodárstvo	631 505	131 061	264 350	286 080	272 500	282 500
Školstvo	35 391	78 725	53 725	96 190	95 590	105 590
Miestna infraštruktúra	1 946 968	1 689 692	3 242 771	1 524 848	67 155	50 031
Iné kapitálové výdavky	976 575	222 685	116 288	162 849	36 779	37 500
C. Výdavkové finančné operácie	614 077	1 646 679	706 703	669 436	127 883	127 883
VÝDAVKY SPOLU	12 311 895	11 927 942	13 191 190	11 289 492	3 775 348	3 787 501
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK	593 959	916 510	910 307	613 763	646 574	1 975 062

Zdroj: Obce, prepočty autorov

*Poznámka: Návrhy rozpočtu príjmov a výdavkov v rokoch 2016 a 2017 neobsahujú údaje za mesto Sečovce

Ekonomické zdroje – oblasť podnikania (podnikateľské zázemie, štruktúra podnikov), - tvorby pracovných miest, zastúpenie ekonomických sektorov, zamestnanosť, nezamestnanosť a pod., oblasť poľnohospodárstva, cestovného ruchu a pod.

Podnikateľské subjekty a zastúpenie ekonomických sektorov

Na území MAS bolo v roku 2014 registrovaných² spolu 1 299 subjektov, z toho 895 bolo fyzických osôb a 404 právnických osôb. Bližší prehľad o týchto subjektoch podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 18: Prehľad o počte subjektov pôsobiach na území MAS k 31.12.2014

Fyzické osoby (počet)				Právnické osoby (počet)		
Živnostníci	SHR	Slobodné povolania	Spolu	Ziskové	Neziskové	Spolu
823	33	39	895	246	158	40

Zdroj: ŠÚ SR

Absolútne najvyšší počet fyzických osôb (ďalej „FO“) registrovaných vo všetkých právnych formách má svoje sídlo v Sečovciach (spolu 436 fyzických osôb). Avšak pri prepočte celkového počtu FO – podnikateľov v danej obci na 100 jej obyvateľov je v rámci MAS obcou s najväčším zastúpením FO Dargov (7,07 podnikateľa/100 obyvateľov). Naopak najnižšie zastúpenie FO

² Ide o subjekty registrované v Registri organizácií vedenom ŠÚ SR bez ohľadu na to, či boli v príslušnom období aktívne.

podnikateľov má obec Trnávka (2,22 podnikateľa/100 obyvateľov).

Najčastejšou právnou formou vyskytujúcou sa medzi FO pôsobiacimi na území MAS je podnikanie na základe živnosti (823 osôb, 92 % z celkového počtu fyzických osôb).

Podrobnejší prehľad o právnych formách a počte registrovaných FO zachytáva tabuľka 19:

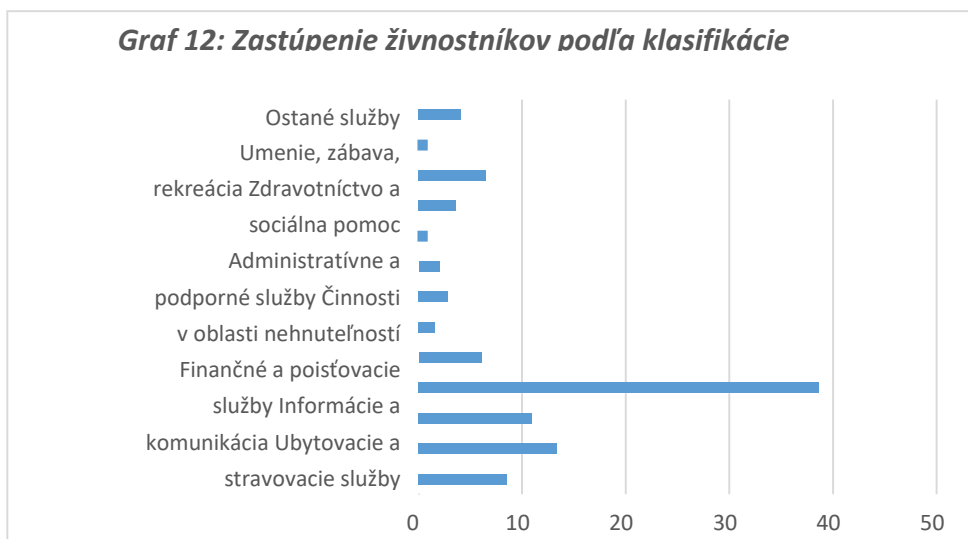
Tabuľka MAS č. 19: Prehľad o právnych formách a počte registrovaných FO k 31.12.2014

Obec	Fyzické osoby (FO)			
	Živnostníci	SHR	Slobodné povolania	Spolu - Podnikatelia (osoby)
Bačkov	22	2	1	25
Dargov	38	5	0	43
Dvorianky	22	2	2	26
Hriadky	29	1	1	31
Kravany	8	0	1	9
Malé Ozorovce	34	0	1	35
Nový Ruskov	27	5	1	33
Plechotice	40	4	0	44
Parchovany	89	0	2	91
Sečovce	406	8	22	436
Stankovce	3	0	1	4
Trnávka	4	0	0	4
Veľké Ozorovce	28	1	1	30
Višňov	5	1	1	7
Zbehňov	14	2	0	16
Zemplínska Teplica	54	2	5	61
Spolu	823	33	39	895

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska klasifikácie ekonomických činností SK NACE rev. 2 (graf 12) je medzi živnostníkmi najviac zastúpená veľkoobchodná a maloobchodná činnosť a servisné služby (53 %), nasledované priemyselnou výrobou (11 %) a stavebníctvom (9 %). Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybárstvo tvoria 4 %.

Z hľadiska národohospodárskeho sektorového členenia – v rámci živnostníkov predstavuje zastúpenie primárneho sektora 4 %, sekundárneho sektora 20 %, terciárneho sektora 74 % a kvarciárneho sektora 2 %.

Zdroj: Živnostenský register, obce

Najvyšší počet živnostníkov na území MAS bol zaznamenaný v roku 2008 (1 009), pričom od daného obdobia ich počet klesá. Pokles stavu FO podnikateľov je zapríčinený aj nepriaznivými podmienkami v rámci podnikateľského prostredia, nadmernej odvodovej zaťaženia, dôsledkom ktorej mnohí živnostníci zrušili svoje podnikania, následne sa väčšinou stali nezamestnanými, alebo na strane druhej pretransformovali svoje živnosti do iných foriem podnikania – podnikov, najčastejšie do spoločností s ručením obmedzeným. Tento fakt môže znamenať aj postupný medziročný nárast počtu podnikov na území MAS (v roku 2008 to bolo len 145 právnických osôb – podnikateľov, kým v roku 2014 je to 246).

Rovnako ako pri FO, aj právnické osoby (ďalej „PO“) sú v absolútnom počte najviac zastúpené v meste Sečovce (spolu 205 právnických osôb). Z hľadiska pomeru počtu PO na 100 obyvateľov obce má však v rámci MAS prvenstvo obec Dvorianky (4,25 PO/100 obyvateľov), naopak najnižšiu hodnotu tohto ukazovateľa má obec Trnávka (0,56 PO/100 obyvateľov).

Ak zoberieme do úvahy iba ziskové PO, ktoré majú podnikateľský charakter a tvoria podnikateľské zázemie MAS, obcou s najvyšším zastúpením ziskových PO na 100 obyvateľov sú Dvorianky (2,62 PO – podnikateľa/100 obyvateľov). V obciach Kravany a Trnávka nie sú zastúpené PO so ziskovým charakterom.

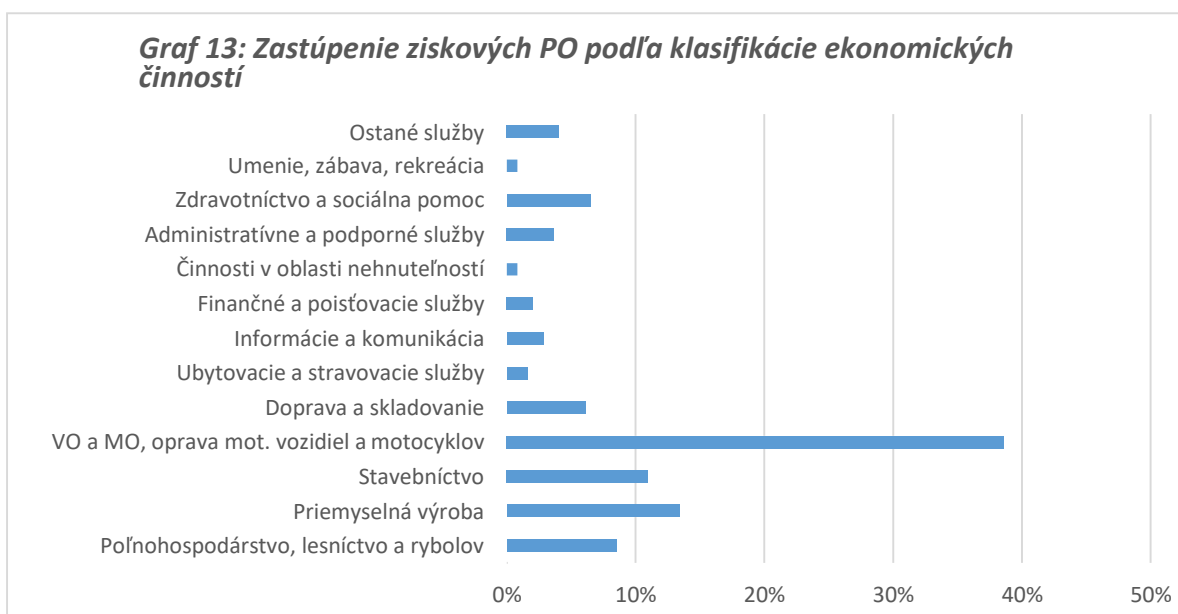
Tabuľka MAS č. 20: Prehľad o právnych formách a počte registrovaných PO registrovaných k 31.12.2014

Obec	Právnické osoby (PO)		
	Ziskové	Neziskové	Spolu
Bačkov	1	7	8
Dargov	13	8	21

Dvorianky	16	10	26
Hriadky	11	3	14
Kravany	0	2	2
Malé Ozorovce	6	3	9
Nový Ruskov	13	11	24
Plechotice	9	4	13
Parčovany	15	11	26
Sečovce	135	70	205
Stankovce	2	2	4
Trnávka	0	1	1
Veľké Ozorovce	3	3	6
Višňov	1	3	4
Zbehňov	1	2	3
Zemplínska Teplica	20	18	38
Spolu	246	158	404

Zdroj: ŠÚ SR

Podobne ako u živnostníkov, z hľadiska klasifikácie ekonomických činností má najväčšie zastúpenie medzi PO – podnikateľmi veľkoobchod, maloobchod a servisné služby (39 %), za ktorými nasleduje priemyselná výroba (13 %), stavebníctvo (11 %) a poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (9 %).

Zdroj: Obchodný register, obce, prieskum autorov

Medzi PO – podnikateľmi je primárny sektor národného hospodárstva zastúpený 9 %, sekundárny sektor 24 %, terciárny sektor 60 % a kvarciárny sektor 7 %.

Z hľadiska veľkostnej kategorizácie podnikov nie je na území MAS zastúpený žiaden veľký podnik, 1 stredný podnik (s počtom zamestnancov v intervale 100 – 149), zostatok tvoria malé a mikro podniky.

Okrem podnikov so sídlom na území MAS tu pôsobia aj pobočky podnikov s celoslovenskou alebo regionálnou pôsobnosťou v rozličných sektoroch národného hospodárstva, ktoré tak vytvárajú pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov.

Územie MAS po roku 1989 zaznamenalo pokles na úroveň málo výkonných ekonomík. Rozpadom odvetví agropotravinárskeho, spracovateľského, strojárkeho a priemyslu stavebných hmôt ostalo bez veľkej priemyselnej základne. Jedným z riešení na zefektívnenie, resp. na opätovné naštartovanie rozvoja podnikateľského prostredia môže byť aj priama podpora rozvoja podnikateľskej činnosti zameranej na cestovný ruch a pôdohospodárstvo (malé rodinné podnikania), teda na oblasti, ktoré sú príznačné pre toto územie.

Nezamestnanosť

Okres Trebišov, na území ktorého sa nachádza MAS, patrí z dlhodobého hľadiska medzi okresy s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti. Tá sa dlhšie obdobie drží nad 20 % (priemerná miera nezamestnanosti za rok 2014 bola 20,01 %). Z pohľadu MAS je miera nezamestnanosti za rok 2014 vyššia o 1 %, t.j. na úrovni 21,1 %. Prehľad o vývoji počtu uchádzačov o zamestnanie podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 21: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie za obdobie rokov 2004 až 2014

Obec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Vývojový trend	Index 2014/2004
Bačkov	92	91	86	78	79	109	113	106	118	113	121		131,5%
Dargov	39	37	24	20	25	42	47	46	52	41	39		100,0%
Dvorianky	79	60	57	39	45	51	61	67	68	65	62		78,5%
Hriadky	52	45	30	24	28	38	33	35	48	37	40		76,9%
Kravany	32	30	27	31	28	26	34	37	39	33	35		109,4%
Malé Ozorovce	52	40	38	25	27	32	42	51	54	54	48		92,3%
Nový Ruskov	65	40	37	32	35	47	45	49	33	37	38		58,5%
Parchovany	220	186	159	135	145	185	215	203	211	193	180		81,8%
Plechotice	90	85	65	60	60	75	84	74	89	81	66		73,3%
Sečovce	866	828	772	699	770	928	970	999	976	873	789		91,1%
Stankovce	17	21	19	17	15	16	20	15	17	14	18		105,9%

Trnávka	17	18	15	15	17	17	20	17	20	13	15		88,2%
Veľké Ozorovce	88	82	69	60	68	91	82	70	84	77	76		86,4%
Višňov	16	16	16	15	15	20	23	27	31	24	29		181,3%
Zbehňov	41	32	40	36	40	38	52	46	48	40	40		97,6%
Zemplínska Teplica	164	159	140	97	125	160	165	181	167	166	164		100,0%

Zdroj: ŠÚ SR

Z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie predstavuje podiel žien za posledných 5 rokov v priemere 46 %. Mierny nárast počtu uchádzačov je zaznamenaný každoročne v mesiaci september, vzhľadom na evidovanie nových absolventov po ukončení štúdia. Z pohľadu vývoja nezamestnanosti v období rokov 2004 až 2014 za jednotlivé obce, najväčší pokles uchádzačov o zamestnanie bol zaznamenaný v obci Nový Ruskov, naopak najviac uchádzačov o zamestnanie pribudlo v obci Višňov.

Z hľadiska miery nezamestnanosti, najvyššia priemernú miera nezamestnanosti za rok 2014 je zaznamenaná v obci Bačkov (42 %), čo súvisí najmä s vysokou mierou nezamestnanosti miestneho obyvateľstva rómskeho pôvodu. Naopak, najnižšiu mieru nezamestnanosti vykazuje obec Nový Ruskov (12,7 %).

V rámci územia MAS je z dlhodobého hľadiska zaznamenaný vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov nad 12 mesiacov. Viac ako polovica z nich je vedená v evidencii dlhšie než 48 mesiacov.

Medzi hlavné príčiny vysokej miery nezamestnanosti na území MAS patrí:

- nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra, ktorá by zlepšila pozíciu mikroregiónu pri komparatívnych porovnaniach pri rozhodovaní o lokalizácii malých a stredných podnikov (najmä dopravná infraštruktúra);
- nepriaznivá hospodárska situácia vlastníkov firiem z dôvodu nedostatku voľných finančných zdrojov, z čoho vyplývajú problémy s udrжанím pracovných miest;
- nízky prílev zahraničného kapitálu na územie MAS, ktorý je potrebný pre využitie regionálneho potenciálu regiónu (voľných plôch, objektov, zdrojov kvalifikovaných pracovných síl);
- nevyužitie rezervy vo vytváraní pracovných príležitostí v chýbajúcich službách z dôvodu malej návratnosti vynaložených finančných prostriedkov pre nižšiu kúpyschopnosť obyvateľstva;

- nedostatočná propagácia prírodných zaujímavostí regiónu v záujme rozvoja domáceho turizmu a aktívneho cestovného ruchu so súčasným vytváraním pracovných príležitostí.

Poľnohospodárstvo

Územie, na ktorom sa nachádza MAS, sa z väčšej časti rozprestiera na Východoslovenskej nížine, čo utvára priaznivé predpoklady pre rozvoj poľnohospodárstva. Samotné poľnohospodárstvo je tu historicky úzko späté s miestnym ľudom. V minulosti totiž tvorilo jediný zdroj príjmov a obživy obyvateľstva, pričom nepriaznivé vplyvy (klimatické faktory ale aj dôsledky ľudskej činnosti), ktoré sa negatívne prejavili na úrodách mali nezriedka zásadný význam na ďalší rozvoj tohto územia. Podľa Štrukturálneho zisťovania fariem pôsobilo k 31.10.2013 na území MAS 94 subjektov s prevažujúcou poľnohospodárskou činnosťou v katastroch zapojených obcí³. Z uvedeného počtu subjektov bolo 74 FO (vrátane FO–nepodnikateľov, t.j. domácnosti) a 20 PO. Z celkového počtu poľnohospodárskych subjektov bolo k sledovanému obdobiu aktívnych 90 fariem (vykonávali rastlinnú a/alebo živočíšnu výrobu).

Z celkového počtu poľnohospodárskych subjektov sa rastlinnej výrobe venovalo 82 fariem. V oblasti rastlinnej výroby boli do štrukturálneho zisťovania zaradené subjekty (podnikatelia a domácnosti), ktoré spĺňali nasledovné podmienky: využívaná poľnohospodárska pôda ≥ 1 ha, výmera trvalých porastov (vinohrady, ovocné sady, škôlky) $\geq 0,5$ ha, intenzívne plodiny (čerstvá zelenina, tabak, chmeľ) $\geq 0,1$ ha, zakryté plochy (zelenina, kvety) $\geq 0,1$ ha. Prehľad o najviac zastúpených plodinách pestovaných poľnohospodárskymi subjektmi s prevažujúcou činnosťou na území MAS obsahuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 22: Využitie ornej pôdy od 1.11.2012 do 31.10.2013

Rastlinná výroba v ha										
Pšeni ca	Raž	Jačm eň	Ovo s	Kukuri ca na zrno	Ostatn é obilni ny	Rep ka olej ka	Slnični ca	Sója	Zelenina, melóny a jahody na voľnej pôde	Krmovi ny na ornej pôde
4 847,5	25, 03	544,2 3	48, 09	1 367,70	152, 27	2 617,30	1 093,37	490, 04	3, 98	2 336,19

Zdroj: ŠÚ SR, Štrukturálne zisťovanie fariem 2013

³ Poľnohospodárske subjekty vykazovali prevažnú časť svojej činnosti v katastroch obcí zapojených do MAS, t.j. menšiu časť svojej činnosti v oblasti rastlinnej alebo živočíšnej výroby mohli realizovať aj mimo územia MAS.

V oblasti živočíšnej výroby pôsobilo na území MAS v sledovanom období celkovo 64 subjektov, ktoré boli do štrukturálneho prieskumu zaradené z dôvodu ich oficiálnej registrácie resp. na základe údajov predošlého štrukturálneho zisťovania, v ktorom uviedli, že disponujú požadovaným minimálnym počtom zvierat (na účely Štrukturálneho zisťovania fariem 2013 sú to nasledovné ukazovatele: HD \geq 1 ks, ošípané \geq 3 ks, ovce \geq 5 ks, kozy \geq 5 ks, hydina spolu \geq 100 ks). Z hľadiska chovu jednotlivých druhov hospodárskych zvierat:

- 27 subjektov chovalo HD, z toho 17 subjektov chovalo dojnice;
- 39 subjektov chovalo ošípané;
- 10 subjektov chovalo ovce;
- 4 subjekty chovali kozy;
- 33 subjektov chovalo hydinu.

Prehľad o stavoch hospodárskych zvierat v rámci Štrukturálneho zisťovania fariem 2013 podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 23: Prehľad o stavoch hospodárskych zvierat

Hospodárske zvieratá - stav k 31.10.2013 v ks					
HD spolu	z toho: Kravy dojné	Ošípané spolu	Hydina spolu	Kozy a capy	Ovce a barany
3 225	950	1	5 975	304	1 492

Zdroj: ŠÚ SR, Štrukturálne zisťovanie fariem 2013

Poľnohospodárske subjekty pôsobiace na území MAS vo výraznej miere preferujú vlastnú poľnohospodársku činnosť, pričom iba 17 z nich (18 %) využívalo možnosti inej zárobkovej činnosti. Z hľadiska možnosti využívania iných zárobkových činností realizovali poľnohospodárske subjekty najmä zmluvnú prácu pre inú farmu (7 poľnohospodárskych subjektov), zmluvné práce pre nepoľnohospodárske podniky (4), iba 2 farmy spracovávali poľnohospodárske produkty a 4 subjekty uviedli iné zárobkové činnosti.

V časovom rámci ohraničenom 1.11.2012 – 31.10.2013 poľnohospodári nevyvíjali žiadne diverzifikačné aktivity spojené s agroturizmom, remeselnými činnosťami, spracovaním dreva, chovom rýb alebo prácou v lesníctve (viď nasledujúca tabuľka).

Tabuľka MAS č. 24: Prehľad o iných zárobkových činnostiach poľnohospodárov od 1.11.2012 do 31.10.2013

Agroturizmus	Remeselné činnosti	Spracovanie poľnoh. produktov	Spracovanie dreva	Chov rýb	Zmluvné práce pre inú farmu	Zmluvné práce pre nepoľnoh. podnik	Práca v lesníctve	Iné
0	0	2	0	0	7	4	0	4

Zdroj: ŠÚ SR, Štrukturálne zisťovanie fariem 2013

Z hľadiska alternatívneho využívania poľnohospodárskej produkcie, v sledovanom období vyrábala energiu z obnoviteľných zdrojov určenú na predaj iba jediný poľnohospodársky subjekt. Súčasne na území MAS neboli v analyzovanom období pestované plodiny na energetické účely ani GMO plodiny.

Z hľadiska strojového vybavenia miestnych poľnohospodárov v období od 1.11.2012 do 31.10.2013:

- 60 subjektov uviedlo, že vlastní traktory;
- 11 subjektov uviedlo, že si traktory prenajíma;
- 27 subjektov uviedlo, že vlastní obrábacie a okopávacie stroje, rotačné motyky alebo motorové kosačky;
- 6 subjektov uviedlo, že si prenajíma obrábacie a okopávacie stroje, rotačné motyky alebo motorové kosačky;
- 29 subjektov uviedlo, že vlastní kombajny na zber zrnín;
- 53 subjektov uviedlo, že si kombajny na zber zrnín prenajíma;
- 16 subjektov uviedlo, že vlastní ostatné plne mechanizované zberové stroje;
- 30 subjektov uviedlo, že si ostatné plne mechanizované zberové stroje prenajíma.

Prehľad o počte kusov strojového vybavenia poľnohospodárov s prevažujúcou činnosťou na území MAS podáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 25: Strojové vybavenie poľnohospodárskych subjektov (počet ks)

Traktory		Obrábacie a okopávacie stroje, rotačné motyky, motorové kosačky		Kombajny na zber zrnín		Ostatné plne mechanizované zberové stroje na zber úrody	
vlastné k 31.10.2013	prenajaté od 1.11.2012 do 31.10.2013	vlastné k 31.10.2013	prenajaté od 1.11.2012 do 31.10.2013	vlastné k 31.10.2013	prenajaté od 1.11.2012 do 31.10.2013	vlastné k 31.10.2013	prenajaté od 1.11.2012 do 31.10.2013
14	11	56	6	42	53	53	30

Zdroj: ŠÚ SR, Štrukturálne zisťovanie fariem 2013

Finančná podpora prostredníctvom opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 bola v rokoch 2011 až 2013 pridelená aj 9 poľnohospodárskym subjektom s prevažujúcou činnosťou na území MAS. Prehľad o počte subjektov a jednotlivých opatreniach, z ktorých bola finančná podpora čerpaná obsahuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka MAS č. 26: Využitie vybraných opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 zo strany poľnohospodárskych subjektov v rokoch 2011, 2012 a 2013

Modernizácia fariem	Využívanie poradenstva	Platby za životné podmienky zvierat	Diverzifikácia smerom k nepoľnoh.	Podpora činnosti vidieckeho cestovného ruchu
6	1	1	1	0

Zdroj: ŠÚ SR, Štrukturálne zisťovanie fariem 2013

Cestovný ruch

Aj napriek tomu, že územie MAS nie je bohaté na prírodné krásy alebo historické pamiatky, dokáže svojim návštevníkom ponúknuť iné zaujímavosti spojené s folklórnymi a ľudovými slávnosťami, vidieckou poľnohospodárskou krajinou ako aj s možnosťami turistiky a oddychu v Slanských vrchoch (napr. v Bačkovskej doline).

Na území MAS sa v súčasnosti nachádza celkom 7 poskytovateľov ubytovacích služieb, s celkovou kapacitou 131 lôžok. 4 poskytovatelia ubytovania sa nachádzajú v Sečovciach, 2 v Dargove a 1 v Novom Ruskove. Okrem ubytovania poskytujú uvedené subjekty rozličné možnosti spoločenského ale aj športového využitia ako aj relaxačné aktivity. Poľnohospodárske subjekty na území MAS však plne nevyužívajú potenciál agroturizmu, ako to už naznačila tabuľka 25.

Povinné prílohy: Príloha č. 6: Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

3.2 SWOT analýza

Použité postupy pri príprave SWOT analýzy

SWOT analýza v praxi sa využíva na zistenie silných a slabých stránok územia vo vzťahu k príležitostiam a ohrozeniam. SWOT analýza je zameraná na miestne špecifiká a problémy územia a je rozdelená podľa analyzovaných oblastí (napr. prírodné zdroje, ľudské a spoločenské zdroje, materiálne a fyzické zdroje, ekonomické zdroje, atď.).

V rámci prípravy Stratégie CLLD MAS Sečovský región, o. z. boli medzi príležitosti a ohrozenia zaradené aj oblasti, ktoré neovplyvňujú výlučne len externé faktory, pretože niektoré príležitosti má územie v úmysle pozitívne ovplyvniť využitím rôznych zdrojov financovania. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie Stratégie CLLD MAS.

Na hore uvedených pracovných stretnutiach sa stretli členovia MAS Sečovský región, o. z. zastupujúci ako verejný tak aj súkromný sektor. Finálna verzia SWOT analýzy bola po jej spracovaní odprezentovaná členom MAS, ktorí ju mohli ešte dodatočne pripomienkovať do 3 pracovných dní. Žiadne pripomienky však už neboli podané.

Do procesu tvorby SWOT analýzy bola zapojená aj verejnosť (občania, záujmové združenia).

Verejnosť bola zapojená prostredníctvom viacerých nástrojov:

- miestne informačné kampane v jednotlivých obciach územia,
- dotazníkové prieskumy,
- neformálne rozhovory s obyvateľmi a mienkotvornými lídrami v obciach,
- spoločnými verejnými stretnutiami.

Účasť občanov na tvorbe Stratégie CLLD MAS Sečovský región, o. z. a jej jednotlivých častí, ako je napr. aj SWOT analýza je zdokumentovaná formou prezenčných listín a fotodokumentácie.

Cieľom použitia uvedených nástrojov bolo získať informácie o potrebách, záujmoch, problémoch a očakávaniach verejnosti za účelom ich zapracovania do silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození územia MAS Sečovský región, o. z..

Prehľad o uskutočnených podujatiach a stretnutiach k spracovaniu SWOT analýzy je uvedený v kapitole 2.2 Tvorba partnerstva a stratégie CLLD a dokumenty preukazajúce proces tvorby stratégie CLLD v Povinnej prílohe k Stratégii CLLD č. 5.

Tabuľka č. 2: SWOT analýza

<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Materiálne fyzické zdroje	<ul style="list-style-type: none"> - poloha regiónu v blízkosti okresného mesta, ktoré je významným dopravným uzlom a križovatkou obchodných ciest - sprístupnenie regiónu pravidelnou autobusovou dopravou SAD - blízkosť medzinárodného letiska a železničného dopravného uzla v meste Košice - spracované a pripravované rozvojové dokumenty obcí - možnosti územného rozvoja v obciach - široká občianska a spoločenská vybavenosť - obce sú plynofikované - dostatočná energetická sieť - dostupnosť telekomunikačných služieb - bohatá tradícia folklórnych a iných kultúrnych podujatí, súťaží a prehliadok - záujem detí a mládeže o pôsobenie v kultúrnych a voľnočasových zoskupeniach - vysoký záujem o šport s množstvom športových podujatí a krúžkov - vybudovaná obecná kultúrna a športová infraštruktúra - výskyt národných kultúrnych pamiatok - všetky obce majú prístup na internet 	<ul style="list-style-type: none"> - zanedbanosť, zlý technický stav a nedostatok regionálnych a miestnych komunikácií a chodníkov - chýbajúce cyklistické chodníky a náučné chodníky v regióne - nedostatok parkovacích plôch a parkovacích miest - finančne veľmi náročná výstavba a rekonštrukcie technickej a dopravnej infraštruktúry - zastarané verejné osvetlenia a miestne rozhlasy - chýbajúce zariadenia súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu - nevyhovujúci vlastnícke vzťahy k budovám i pozemkom - nedostatok financií na podporu kultúry a športu - chýbajúce amfiteátre a zariadenia na podporu kultúry - nevyhovujúci technický stav a morálne zastaranie niektorých kultúrnych a športových zariadení - nevyhovujúci technický stav a vysoká energetická náročnosť verejných budov (KD, školy, zdravotné a sociálne zariadenia, OcÚ, Domy smútku) - nedostatok zariadení cestovného ruchu a služieb - chýba koncepcia rozvoja CR pre región - chýbajúce denné stacionáre - chýbajúce domy dôchodcov - chýbajúce komunitné centrá 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ - diaľnice spájajúce západ a východ SR - rekonštrukcia príjazdových komunikácií do obcí a ďalších napojení na hlavné cestné ťahy - možnosť dobudovania technickej a dopravnej infraštruktúry (chodníky, zastávky...) - možnosť spolufinancovania kultúrnych aktivít z podnikateľských kruhov - rozšírenie kultúrnej a športovej spolupráce v rámci regiónu susednými regiónmi, okolitými obcami a blízkymi mestami - dobudovanie športových areálov a detských ihrísk - dobudovanie a rekonštrukcia zariadení na podporu kultúry - dobudovanie turistických trás, cyklochodníkov a náučných chodníkov - možnosti na rozvoj agroturistiky - možnosti na podporu a rozvoj komunitných a sociálnych služieb - zatraktívnenie a prezentácia regiónu prostredníctvom propagácie kultúrnych a športových podujatí a umeleckých súborov a združení - propagácia miestnych umeleckých tvorcov a výrobcov tradičných výrobkov 	<ul style="list-style-type: none"> - nízky záujem investorov o východné Slovensko - stagnujúca výstavba diaľnic v KSK a SR - neriešenie zlého technického stavu príjazdových komunikácií a napojení na hlavné cestné ťahy - nedostatok financií a zanedbávanie technickej a dopravnej infraštruktúry v obci a v regióne - nevyhovujúce vlastníckych vzťahov - nedostatočná finančná podpora štátu pri presune kompetencií - nárast individuálnej automobilovej dopravy - zlý neuspokojivý vzťah medzi životným štýlom obyvateľstva a športovaním - zánik kultúrnych a ľudových tradícií - ďalší nárast nezamestnanosti - nízke stagnujúce príjmy obyvateľov
<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Ekonomické zdroje	<ul style="list-style-type: none"> - priaznivá infraštruktúrna poloha - prebytkové hospodárenie s verejným 	<ul style="list-style-type: none"> - neschopnosť generovať dostatok finančných zdrojov z vlastných príjmov 	<ul style="list-style-type: none"> - rast priamych zahraničných investícií v regióne 	<ul style="list-style-type: none"> - zastavenie alebo spomalenie rozvojových zámerov verejných

	<p>rozpočtom</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitné cestné prepojenie regiónu prostredníctvom ciest všetkých kategórií - blízkosť okresných miest Trebišov a Michalovce - pomerne ľahká dostupnosť inštitúcií zameraných na podporu podnikania - spracovávané aktuálne rozvojové dokumenty - skúsenosti s realizáciou projektov financovaných z fondov EÚ - nedostatok disponibilnej pracovnej sily - zastúpenie podnikateľských subjektov aj v menších obciach - kvalifikovaná pracovná sila v oblasti strojárenského priemyslu, potravinárstva a poľnohospodárstva - disciplína, pracovitosť a ochota pracovať - bohatá história - tradícia poľnohospodárskej výroby a jej spracovania - tradičné ľudové remeslá a folklór 	<p>obci na realizáciu investičných projektov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prílišná naviazanosť na zdroje z programov EÚ - úverové zaťaženie verejných rozpočtov - neoptimálne využívanie prírodného a historického potenciálu regiónu - nízke využitie miestnych výrobných kapacít - chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania - absencia strategického podnikateľského subjektu, na ktorý by sa mohla viazať ďalšia podnikateľská činnosť - nedostatočné zastúpenie sektoru cestovného ruchu - nedostatočná propagácia obci a regiónu - slabá medzinárodná partnerská spolupráca - odchod kvalifikovanej pracovnej sily - nedostatok nájomných bytov pre udržanie pracovnej sily - veľký podiel starých bytov a nízke tempo výstavby nových - vysoká miera evidovanej dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti osôb s nízkym stupňom vzdelania - absencia tvorby nových pracovných miest - nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní s priemerom EÚ - nízke využívanie štátnych podporných programov a EÚ fondy miestnymi podnikateľmi a administratívne náročné čerpania EÚ fondov - nedostatočná dopravná a technická infraštruktúra - absencia priameho diaľničného pripojenia v regióne - nutnosť dochádzania za prácou a službami - nedostatočný rozvoj a podpora 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti využívania fondov EÚ pre zvýšenie zamestnanosti obyvateľstva - zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva - vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR - využitie dlhodobo nezamestnaných osôb na projekty verejnosprospešného charakteru - regionálna výška priemernej mesačnej mzdy môže byť motivujúcim faktorom pre vytvorenie nových pracovných miest v regióne - podpora miestnych producentov a poskytovateľov služieb v oblasti poľnohospodárskej činnosti - diverzifikácia poľnohospodárskej činnosti - podpora prehlbovania spracovateľskej potravinovej vertikály – možnosť produkcie výrobkov s regionálnou značkou - podpora ekologického poľnohospodárstva - rozvoj malého a stredného podnikania v obciach s cieľom samozamestnania - podpora vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu - vytváranie nových partnerstiev - rozvoj informatizácie – postupné nasadzovanie služieb v prioritných oblastiach rozvoja regiónu - dokončenie diaľnic Košice-Bratislava, Košice-Miškolc, Budimír-Užhorod - budovanie integrovaného systému dopravy v regióne a nadregionálne prepojenie smerom k blízkym regiónom - rozvoj priemyselných parkov a priemyselných oblastí v regióne - vytvorenie mikroregionálneho združenia - MAS, ktoré bude schopné akumulovať zdroje z verejného ale aj 	<p>subjektov v dôsledku nevysporiadaných majetkových vzťahov k pozemkom a budovám</p> <ul style="list-style-type: none"> - neriešenie politiky štátu v oblasti malého a stredného podnikania - nemotivujúce podnikateľské prostredie - absencia podpory inovačných aktivít - nedostatok finančných prostriedkov z vlastných zdrojov na obnovu a dobudovanie verejnej infraštruktúry - slabo diverzifikovaná ponuka pracovných príležitostí - nárast odlivu kvalifikovanej pracovnej sily - nárast konkurencie na domácom i zahraničnom trhu vplyvom vstupu SR do EÚ - klesajúca ekonomická aktivita - pretrvávajúci nezájem investorov o Východné Slovensko - zanedbanie výstavby diaľnic a nadradenej cestnej siete v regióne - slabá propagácia východu Slovenska - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra obmedzujúca prílev priamych investícií do regiónu
--	---	---	--	--

<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Priležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
		miestnych producentov a poskytovateľov služieb v oblasti poľnohospodárskej činnosti	súkromného sektor	
<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Priležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Prírodné zdroje	<ul style="list-style-type: none"> - priaznivé klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo - úrodné pôdy - bohatý prírodný materiál - relatívne dobrá kvalita životného prostredia a ovzdušia - zastúpenie lesov a lesných porastov - výskyt chránených drevín, rastlín a živočíchov - výskyt CHVÚ a NPR - využívanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu - pozitívny prístup miestnej samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná protipovodňová ochrana - nedostatok podzemných vodných zdrojov v období sucha - výrazná degradácia pôdy (poľnohospodárskej a lesnej) a podzemných vôd - nízka kvalita podzemných a povrchových vôd - územie bez fungujúcich závlahových systémov - nedokončené a chýbajúce kanalizácie, vodovody a ČOV - chýbajúce zberné dvory a kompostoviská - zastarané a zanedbané sady a vinohrady - nedostatok nerastných surovín - chýbajúce zariadenia pre zhodnocovanie a recykláciu odpadov - nedostatočná motivácia triediť odpad - existencia pravdepodobných environmentálnych záťaží - nízke environmentálne povedomie obyvateľstva - slabé využívanie obnoviteľných zdrojov energie - chýba koncepcia využitia obnoviteľných zdrojov v regióne - zlý stav parkov a verejných priestranstiev v obciach - nedostatočné využívanie možnosti pôdneho hospodárstva 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov - využívanie obnoviteľných zdrojov energie na komunálnej i podnikateľskej úrovni - propagácia ochrany životného prostredia na regionálnej a národnej úrovni - potenciál pre ovocinárstvo, zeleninárstvo a vinohradníctvo - efektívne využitie potenciálu lesov - existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi EÚ - integrovaná koncepcia v hospodárení s odpadmi SR (minimalizácia vzniku odpadov, maximálne využívanie odpadov, zhodnocovanie a správne zneškodňovanie spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a životné prostredie) - rozvoj environmentálnej výchovy na školách - politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju - využitie spoločných programov EÚ a SR na dobudovanie vodovodov a kanalizácií - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ - zmena prístupu k využitiu krajiny – propagácia CHVÚ a NPR 	<ul style="list-style-type: none"> - vodná a veterná erózia - vysušovanie pôdy - znečistenie pôdy a podzemných vôd dusičnanmi ohrozuje zdravie miestnych obyvateľov - hydroklimatické zmeny, otepľovanie - zanedbanie environmentálnej výchovy - povodňové vody - časová a finančná náročnosť - zanedbanie environmentálnych záťaží - pokles vody v zdrojoch pitnej vody - pokračujúce znečisťovanie vypúšťaním septikov a žump - nelegálne skládky odpadov v intravilánoch i extravilánoch obcí - neuskutočňovanie revitalizácie zelene a parkov v obciach - nedostatočné separovanie odpadov - záťaž súvisiace so skládkami TKO – hrozba šírenia chorôb a nákaz - odlesňovanie
<i>Oblasť</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Priležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Eudské a spoločenské zdroje	<ul style="list-style-type: none"> - nárast počtu obyvateľstva - podiel obyvateľov v predproduktívnom veku je vyšší ako priemer SR, kraja a 	<ul style="list-style-type: none"> - mierny pokles počtu detí a mládeže v predproduktívnom veku - vysoký podiel obyvateľstva bez 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ - pokračujúce národné programy 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles demografického vývoja a starnutie obyvateľstva - migrácia obyvateľstva

	<p>okresu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitá náboženská a národnostná štruktúra obyvateľov - potenciál rastu odbornosti a zručnosti ľudských zdrojov - dostupnosť materských, základných a stredných škôl v regióne - dostupnosť špeciálnych a odborných škôl pre marginalizované komunity - rozvinutá sieť zdravotníckych a sociálnych služieb - pomerne ľahko dostupná široká a rozmanitá sieť rôznych inštitúcií, úradov a služieb v blízkych mestách - veľký záujem obyvateľov o rozvoj obcí a regiónu MVO, spolky a združenia - využívanie aktivačných prác v obciach - životný štýl občanov je úzko spätý s tradíciami - kluby dôchodcov - udržiavanie ľudových zvykov a tradícií - záujem ľudí o dianie v obciach o veci verejné 	<p>vzdelania, prípadne s nedostatočným vzdelaním</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacou sústavou a trhom práce - nedostatočná úroveň využitia potenciálu vedy a výskumu - finančne veľmi náročná prevádzka MŠ a ZŠ - zlý technický stav MŠ a ZŠ a nedostatočná kapacita - nevyjasnené vlastnícke vzťahy k budovám a pozemkom škôl - nevyrovnané územné pokrytie verejnými službami - slabé prepojenie systému vzdelávania s potrebami trhu práce - nízke finančné ohodnotenie pedagogických pracovníkov a nepedagogických zamestnancov škôl a predškolských zariadení - nedostatok financií na podporu školstva - pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi SR - nižšia vzdelanostná úroveň nezamestnaných - značná skupina MRK obyvateľov - nutnosť dochádzania za prácou - málo miestnych pracovných príležitostí - chýbajú komunitné centrá v obciach - chýbajú komunitní, terénni sociálni pracovníci - chýbajú centrá voľného času pre deti a mládež v obciach - chýba komunitná spolupráca, komunitný dialóg a spolupatričnosť v komunitách - nedostatočná ponuka rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných 	<p>podporujúce zamestnanosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivačné plány zamestnanosti na národnej a regionálnej úrovni - zvyšovanie stupňa vzdelanosti obyvateľstva - vytvorenie podmienok pre uplatnenie vysokoškolsky vzdelaného domáceho obyvateľstva na území MAS - využitie skúseností s prácou s rómskymi komunitami z iných regiónov, resp. iných štátov - transformácia vzdelávacieho systému s cieľom prispôsobiť vzdelávanie požiadavkám trhu práce - rozvoj priemyselných parkov v blízkych mestách - rozvoj komunitnej a sociálnej oblasti - vyššie zapojenie súkromného sektora do poskytovania sociálnych služieb - skvalitnenie infraštruktúry a poskytovania verejných služieb - vytváranie pracovných miest a pracovných príležitostí v oblasti poľnohospodárstva 	<p>v produktívnom veku do iných okresov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zníženie kvality vzdelávania a prípravy pre potreby trhu práce - znižovanie počtu záujemcov o stredné odborné vzdelanie alebo všeobecné gymnaziálne vzdelanie - nedostatočné finančné kompenzácie presunu kompetencií zo štátu na samosprávu - postupný zánik pracovných príležitostí pre obyvateľov s nižším vzdelaním - nevysporiadavanie vlastníckych práv k pozemkom a nehnuteľnostiam - pokračujúca izolácia škôl vzhľadom k vonkajšiemu prostrediu a trhu práce - národná legislatíva bez účinných opatrení voči zneužívaniu sociálnych výhod - prehlbovanie chudoby a sociálneho vylúčenia u neprispôsobivých občanov - možnosť vzniku sociálneho napätia medzi jednotlivými skupinami v dôsledku prehlbovania sociálnych rozdielov obyvateľstva - pokles výroby u dominantných zamestnávateľov v okolí - nedostatok rozpočtových zdrojov pre poskytovanie sociálnych služieb obcami - nezáujem investorov o východ Slovenska
--	---	--	---	--

3.3 Identifikácia potrieb

Pri identifikácii potrieb územia sa vychádzalo zo SWOT analýzy. Prvým krokom bolo zostavenie zoznamu silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb v jednotlivých oblastiach. Na stretnutí pracovných skupín sa pristúpilo k druhému kroku – samotnému vyhodnoteniu najčastejších problémov a stanoveniu kľúčových problémových oblastí.

Materiálne a fyzické zdroje:

- Zanedbanosť, zlý technický stav a nedostatok regionálnych a miestnych komunikácií a chodníkov (1)
- Finančne veľmi náročná výstavba a rekonštrukcie technickej a dopravnej infraštruktúry (1)
- Chýbajúce cyklistické chodníky a náučné chodníky v regióne (1)
- Nedostatok a zlý technický stav športových areálov a ihrísk (1)
- Zlý technický stav a vysoká energetická náročnosť verejných budov (KD, školy, zdravotné a sociálne zariadenia, OcÚ, Domy smútku) (1)
- Chýbajúce denné stacionáre (1)
- Chýbajúce zariadenia súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu (1)

Ekonomické zdroje:

- Chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania (3)
- Chýbajúci malý a stredný podnikateľský sektor (3)
- Odchod kvalifikovanej pracovnej sily (3)
- Nedostatok pracovných príležitostí a bytov pre udržanie pracovnej sily (3)
- Vysoká miera nezamestnanosti (3)
- Nízke využívanie štátnych podporných programov a EÚ fondov miestnymi podnikateľmi a administratívne náročné čerpanie EÚ fondov (4)
- Nedostatočná dopravná a technická infraštruktúra (1)
- Nedostatočný rozvoj a podpora miestnych producentov a poskytovateľov služieb v oblasti poľnohospodárskej činnosti (4)

Prírodné zdroje:

- Environmentálne záťažové súvisiace so skládkami TDO (5)
- Chýbajúce zberné dvory a kompostoviská (5)
- Chýbajúce zariadenia pre zhodnocovanie a recykláciu odpadov (1), (5)

- Nedostatočné separovanie odpadov (4), (5)
- Nízke environmentálne povedomie obyvateľstva (4), (5)
- Slabé využívanie obnoviteľných zdrojov energie (4), (5)
- Zlý stav parkov a verejných priestranstiev v obciach (1)
- Chýbajúce a nedokončené kanalizácie a ČOV (5)
- Nedostatočné využívanie možnosti pôdneho hospodárstva (4)

Ľudské a spoločenské zdroje:

- Vysoký podiel obyvateľstva bez vzdelania, prípadne s nedostatočným vzdelaním (4)
- Finančne veľmi náročná prevádzka MŠ a ZŠ (4)
- Zlý technický stav ZŠ a MŠ a nedostatočná kapacita (1)
- Slabé prepojenie systému vzdelávania s potrebami trhu práce (4)
- Pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi SR (3)
- Nižšia vzdelanostná úroveň nezamestnaných (4)
- Málo miestnych pracovných príležitostí (3)
- Chýbajú komunitné centrá (2)
- Chýbajú centrá voľného času pre deti a mládež v obciach (2)
- Chýba komunitná spolupráca, komunitný dialóg a spolupatričnosť v komunitách (2)

V spolupráci s aktérmi z územia boli zlúčené jednotlivé nedostatky (problémy) do skupín podľa oblastí, ktorých sa dotýkajú. Po vyhodnotení ich spoločného vplyvu bolo identifikovaných päť základných problémových oblastí v území MAS:

1. Chýbajúca a nevyhovujúca miestna verejná infraštruktúra čo ovplyvňuje kvalitu života a celkové fungovanie v území MAS.
2. Nedostatok príležitostí pre aktívne spoločenské a kultúrne vyžitie obyvateľstva. Záujem i nápady sú, avšak ovplyvňuje ich nedostatočné vybavenie a finančná náročnosť.
3. Málo príležitostí pre zamestnanie obyvateľov a z toho vyplývajúci vynútený odchod mladých ľudí za prácou.
4. Nízka uvedomelosť, motivácia a informovanosť a vzdelanostná úroveň obyvateľov, ktorá im bráni pri využívaní miestneho potenciálu pri rozvoji podnikania a tvorbe nových pracovných príležitostí.
5. Environmentálne záťaž, nedostatočná ochrana ŽP, ekologické a energetické nedostatky. Následne boli zohľadnené názory a možnosti zainteresovaných strán v tom, čo chcú v území dosiahnuť. Na základe možností, dostupnosti finančných zdrojov a ponúkaných programov boli na základe spoločných znakov zlúčené niektoré problémové oblasti a z nich stanovené tri

najdôležitejšie potreby. Po ich hierarchickom zoradení MAS identifikovala zoznam svojich najdôležitejších potrieb, z ktorého bude vychádzať pri následnej tvorbe strategického rámca a stratégie CLLD.

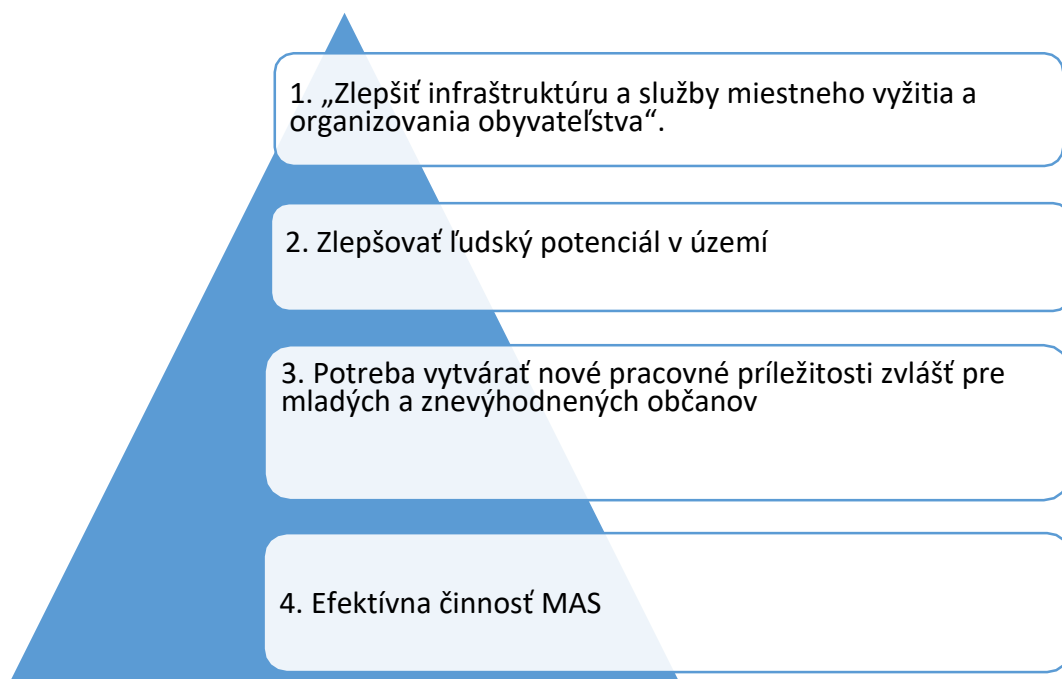
Za najzávažnejší súčasný problém možno považovať stabilizáciu obyvateľstva a zvyšovanie kvality života v obciach a v meste, prostredníctvom budovania a modernizácie infraštruktúry. Cieľom je vytvoriť miestnym obyvateľom kvalitné podmienky pre osobný, kultúrny, spoločenský, športový ale aj pracovný život. Navyše kvalitné miestne infraštruktúrne vybavenie je rovnako motivačným faktorom pre subjekty, ktoré sa rozhodujú o mieste výkonu svojej podnikateľskej činnosti.

Za vážny problém územia je považovaná aj vysoká miera nezamestnanosti vyplývajúca z nedostatočnej atraktivity regiónu a nedobudovanej dopravnej infraštruktúry. Potreba ekonomického rozvoja regiónu musí byť v rámci stratégie CLLD naviazaná na tradičné hospodárske sektory (poľnohospodárstvo, potravinárstvo a pod.), avšak musí reflektovať potrebu podporiť aj novovznikajúce alebo existujúce podnikateľské subjekty mimo uvedených odvetví. V rámci poskytovania finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie subjekty, ktoré danú finančnú pomoc pretavia do tvorby nových alebo minimálne do udržania existujúcich pracovných miest.

Ďalším široko diskutovaným regionálnym problémom je začleňovanie marginalizovaných skupín do spoločnosti. Zväčša ide o rómske komunity, ktoré obývajú osady v okrajových častiach obcí, a ktoré vykazujú nízky stupeň vzdelanosti a vysoký stupeň nezamestnanosti. Stratégia CLLD vytvorí podmienky pre podporu takých opatrení, ktoré zabezpečia efektívny spôsob práce špecializovaných organizácií ale aj samospráv s uvedenými komunitami.

Rozvoj regiónu by nemal byť založený len na pasívnom finančnom dotovaní vybraných opatrení z rozličných programov EÚ, ale jeho hnacou silou by mala byť aj vlastná činnosť subjektov súkromného ale aj verejného sektora. Prenos poznatkov a skúseností často otvára dvere novým podnikateľským možnostiam a motivuje miestnych aktérov k začatiu alebo rozšíreniu podnikania. Preto treťou potrebou v hierarchii potrieb stratégie CLLD bude potreba vytvárať nové pracovné príležitosti zvlášť pre mladých a znevýhodnených občanov.

Obrázok 3: Hierarchia potrieb stratégie CLLD

4 STRATEGICKÝ RÁMEC

Pri tvorbe stratégie sa bralo do úvahy celé územie vrátane demografickej situácie, prírodných, materiálnych a ekonomických zdrojov. Samotná stratégia bola zostavená na základe skutočných potrieb územia a obyvateľov žijúcich na území v súlade s rozvojovými dokumentmi na lokálnej i celoštátnej úrovni. Pri definovaní celkového strategického zamerania stratégie CLLD sa postupovalo v nadväznosti na SWOT analýzu. Na základe SWOT analýzy sa na spoločných stretnutiach členov MAS definovali potreby územia, ktoré chcú v budúcom období riešiť a definovala sa vízia na horizont 10 – 15 rokov. Na základe vízie sa konkretizoval strategický cieľ, kde sa zdefinoval aj spôsob ako dosiahnuť želaný stav. Stratégia CLLD je z dlhodobého pohľadu strategicky zameraná na tie oblasti, ktoré možno vo zvýšenej miere aktivizovať prostredníctvom finančnej podpory, a to za účelom maximalizácie využitia ich potenciálu. Ide konkrétne o oblasti tradičných produkčných odvetví, marginalizovaných komunít a miestnej infraštruktúry.

4.1 Definovanie vízie a strategického cieľa

Predstavu, kam sa územie MAS chce v dlhodobom horizonte posunúť na základe opatrení stratégie CLLD je vyjadrená v nasledujúcej formulácii vízie:

Vízia:

„Rozvíjajúci sa región, plne využívajúci svoj prírodný, produkčný, infraštruktúrny, kultúrny a ľudský potenciál v prospech občanov a subjektov pôsobiacich na jeho území.“

Konkretizácia vízie je vyjadrená v nasledujúcom strategickom celi:

Strategický cieľ:

„Zlepšenie kvality života obyvateľstva a hospodárskej situácie v regióne, prejavujúce sa prostredníctvom skvalitňovania miestnych životných podmienok obyvateľov, v znížení miery nezamestnanosti a stabilizácii miestneho obyvateľstva prostredníctvom podpory podnikateľských aktivít a verejných projektov.“

4.2 Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Na základe stanovenia vízie a strategického cieľa a v súlade so SWOT analýzou a identifikáciou potrieb boli pre implementáciu stratégie CLLD stanovené nasledovné priority:

Priorita 1 – Kvalita miestnej verejnej infraštruktúry a služieb

Špecifický cieľ 1.1 – Do roku 2023 zabezpečiť inovatívny a integrovaný rozvoj a skvalitnenie základnej verejnej infraštruktúry.

Priorita č. 1 a špecifický cieľ 1.1 boli stanovené v nadväznosti na SWOT analýzu z ktorej na základe hodnotenia pracovných skupín vyplynula potreba č. 1 „Zlepšiť infraštruktúru a služby miestneho vyžitia a organizovania obyvateľstva“.

Odôvodnenie výberu priority 1. a špecifického cieľa 1.1:

V rámci tohto špecifického cieľa bude naplnená potreba zlepšenia kvality miestnej verejnej infraštruktúry na území MAS Sečovský región, o.z..

Po vyhodnotení názorov a podnetov získaných na stretnutiach s obyvateľmi jednotlivých obcí a SWOT analýzy jednoznačne vyplynula potreba zvyšovania kvality života obyvateľov územia MAS Sečovský región, o.z., rozširovanie a skvalitňovanie poskytovaných služieb základnej verejnej infraštruktúry, vytváranie podmienok na trávenie voľného času ako aj na organizovanie kultúrno – spoločenských podujatí, zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a ochrana súkromného i verejného majetku a potreba ochrany životného prostredia, znižovanie počtu nelegálnych skládok.. Investíciami do dopravnej infraštruktúry sa zabezpečí mobilita obyvateľov a prepojenosť medzi mestským a vidieckym prostredím čo bude mať priaznivý vplyv na rozvoj

miestnej ekonomiky a zamestnanosti tým, že sa uľahčí cestovanie do a zo zamestnania. Nákupom bezbariérových vozidiel sa zvýši kvalita a bezpečnosť cestovania najmä pre osoby so zníženou pohyblivosťou. Znížia sa emisie výfukových plynov, čo bude mať priaznivý dopad na životné prostredie. Zlepšenie miestnej verejnej infraštruktúry prinesie celkové zlepšenie kvality života obyvateľov a zároveň zabráni odchodu mladých, kvalifikovaných ľudí za prácou do väčších miest prípadne do zahraničia. Mladí ľudia predstavujú potenciál ekonomického rozvoja územia.

Špecifický cieľ 1.1 má v rámci PRV príspevok k fokusovej oblasti 6B – Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach. V rámci IROP má príslušnosť k špecifickým cieľom 5.1.2 – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, 4.2.1 – Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie. Špecifický cieľ 1.1 bude okrem opatrení vybraných v rámci stratégie CLLD napĺňaný aj prostredníctvom ďalších doplňujúcich opatrení vybraných v súlade so stratégiou CLLD MAS, ktoré budú financované z iných zdrojov. Tieto opatrenia nie sú zahrnuté do stratégie CLLD ale voči vybraným opatreniam zahrnutým do stratégie pôsobia koherentne a komplementárne. Opatrenia v rámci PRV a Špecifické ciele v rámci IROP a ostatných operačných programov nie sú vyberané ako celok ale na základe hodnotenia SWOT analýzy a stanovenia potrieb boli vybrané len tie aktivity, ktoré priamo súvisia s naplnením stanovenej priority a špecifického cieľa.

Opatrenia v rámci priority 1. a špecifického cieľa 1.1:

Opatrenie 1.1.1. PRV – Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, Podopatrenie 7.2. - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie.

Opatrenie 1.1.2. PRV – Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, Podopatrenie 7.4. - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry.

Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie CLLD:

Opatrenie 1.1.3. PRV – Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, Podopatrenie 7.5. - Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie.

Opatrenie v rámci priority 1. a špecifického cieľa 1.1:

Opatrenie 1.1.1 IROP – Špecifický cieľ 5.1.2 – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, Aktivita - Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel.

Doplňujúce opatrenia, nezahrnuté do stratégie CLLD:

Opatrenie 1.1.2 IROP – Špecifický cieľ 4.2.1 – Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie, Aktivita – Rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v obciach.

Opatrenie 1.1.1 OP KŽP – Prioritná OS 4 – Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch, Špecifický cieľ 4.3.1 – Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov.

Opatrenie 1.1.2 OP Integrovaná infraštruktúra – Prioritná OS 7 – Informačná spoločnosť, Špecifický cieľ 7.1 – Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom/NGN.

Opatrenie 1.1.3 Environmentálny fond – L2 Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepl'ovania.

Opatrenie 1.1.4 Program obnovy dediny – ZD2 Obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanom území.

Opatrenie 1.1.5 Úrad vlády SR – Podpora rozvoja športu (podpora miestnych alebo regionálnych športových podujatí, nákup športovej výbavy, výstavba/údržba/ využitie ihrísk a inej športovej infraštruktúry zameranej predovšetkým na deti a mládež).

Priorita 2 – Rozvoj vzdelávania, informovanosti, komunitných a sociálnych služieb

Špecifický cieľ 2.1 – Do roku 2023 zlepšiť úroveň vzdelávania, informovania a tiež komunitnej spolupráce a sociálnych služieb s dôrazom na mladých ľudí a marginalizované skupiny miestnych obyvateľov.

Priorita č. 2 a špecifický cieľ 2.1 vyplývajú z potreby č. 2 „Zlepšovať ľudský potenciál v území.“

Odôvodnenie výberu priority a špecifického cieľa:

Z analýzy územia a SWOT analýzy vyplýva, že územie MAS Sečovský región, o.z. trápí pomerne vysoký podiel obyvateľstva s nedostatočným vzdelaním, prípadne bez ukončeného vzdelania čo má nepriaznivý vplyv aj na mieru zamestnanosti v regióne. Na vzdelanie nadväzuje aj kvalita sociálnej infraštruktúry a školstva, ktoré majú vplyv na rozvoj vzdelanostnej úrovne detí a mládeže. Na území je potrebné dobudovať a modernizovať odborné učebne a taktiež rozšíriť a skvalitniť predškolské zariadenia. Rozšírenie kapacít predškolských zariadení prispeje nielen k zvýšenej prosperite detí a ich sociálnej integrácii ale zároveň prispeje k účasti žien na trhu práce čím priaznivo ovplyvní sociálny a hospodársky rozvoj spoločnosti. Podporou základného vzdelávania sa zlepši prístup mladých ľudí na trh práce. Pomerne vysoký podiel obyvateľov územia tvoria marginalizované komunity vrátane Rómskych komunít. Preto je v rámci stratégie CLLD potrebné zamerať sa aj ne a to prostredníctvom budovania a rozširovania rôznych komunitných centier a komunitných sociálnych služieb.

Úspešnou realizáciou aktivít v rámci priority 2. a špecifického cieľa 2.1. sa zvýši vzdelanostná úroveň obyvateľstva na území MAS Sečovský región, o. z., komunitná spolupráca a spolupatričnosť, čo prispeje aj k zvýšeniu zamestnanosti a následne k zvýšeniu životnej úrovne obyvateľov, ekonomickej prosperite a konkurencieschopnosti územia.

Špecifický cieľ 2.1 má v rámci PRV príspevok k fokusovým oblastiam 1A, 2A, 2B, 3A, 3B, 5C, 5E, 6A, 6C. V rámci IROP má príslušnosť k špecifickým cieľom 5.1.2 – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach a 2.2.1 – Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl a 2.2.2 – Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl. Špecifický cieľ 2.1 bude okrem opatrení vybraných v rámci stratégie CLLD napĺňaný aj prostredníctvom ďalších doplňujúcich opatrení vybraných v súlade so stratégiou CLLD MAS, ktoré budú financované z iných zdrojov. Tieto opatrenia nie sú zahrnuté do stratégie CLLD ale voči vybraným opatreniam zahrnutým do stratégie pôsobia koherentne a komplementárne. Opatrenia v rámci PRV a Špecifické ciele v rámci IROP a ostatných operačných programov nie sú vyberané ako celok ale na základe

hodnotenia SWOT analýzy a stanovenia potrieb boli vybrané len tie aktivity, ktoré priamo súvisia s naplnením stanovenej priority a špecifického cieľa.

Opatrenia v rámci priority 2. a špecifického cieľa 2.1:

Opatrenie 2.1.1 PRV – Kód 1 – Prenos znalostí a informačné akcie, Podopatrenie 1.2. – Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie.

Opatrenie 2.1.1 IROP – Špecifický cieľ 5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, Aktivita – Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti sociálnych a komunitných služieb.

Doplňujúce opatrenia, nezahrnuté do stratégie CLLD:

Opatrenie 2.1.3 IROP – Špecifický cieľ 2.2.1 – Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl, Aktivita – Stavebno – technické úpravy existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania.

Opatrenie 2.1.4 IROP – Špecifický cieľ 2.2.1 – Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl, Aktivita – Stavebno – technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania.

Opatrenie 2.1.5 IROP – Špecifický cieľ 2.2.1 – Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl, Aktivita – Obstaranie materiálo – technického vybavenia materských škôl.

Opatrenie 2.1.6 IROP – Špecifický cieľ 2.2.1 – Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl, Aktivita – Zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov materských škôl.

Opatrenie 2.1.7 IROP – Špecifický cieľ 2.2.2 – Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl, Aktivita – Obstaranie IKT učební.

Opatrenie 2.1.1 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 1 – Vzdelávanie, Investičná priorita – 1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych,

neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy.

Opatrenie 2.1.2 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 4 – Sociálne začlenenie, Investičná priorita 4.1 – Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, Špecifický cieľ 4.1.2 – Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

Opatrenie 2.1.3 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 5 – Integrácia marginalizovaných rómskych komunít, Investičná priorita 5.1 – Sociálno – ekonomická integrácia marginalizovaných komunít ako sú Rómovia, Špecifický cieľ – 5.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie.

Opatrenie 2.1.4 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 6 – Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK, Investičná priorita 6.1 – Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach, Špecifický cieľ – 6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.

Opatrenie 2.1.5 Environmentálny fond – E. oblasť – Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia.

Opatrenie 2.1.6 Program obnovy dediny – ZKŽP2 – Zlepšovanie environmentálneho povedomia a zvyšovanie informovanosti o životnom prostredí a hodnote vidieckej krajiny.

Priorita 3 – Podpora podnikania a zvýšenie zamestnanosti v území

Špecifický cieľ 3.1 - Do roku 2023 zlepšiť zamestnanosť v území, rozvíjať malé a stredné podnikanie s dôrazom na vytváranie nových pracovných miest, využívanie inovácií a príležitostí pre mladých a znevýhodnených obyvateľov.

Priorita č. 3 a špecifický cieľ 3.1 boli vybrané tak, aby napĺňali potrebu č. 3 „Potreba vytvárať nové pracovné príležitosti zvlášť pre mladých a znevýhodnených občanov“, definovanú na spoločných stretnutiach zainteresovaných strán na základe vyhodnotenia SWOT analýzy.

Odôvodnenie výberu priority a špecifického cieľa:

Územie MAS Sečovský región, o.z. je typickou poľnohospodárskou krajinou. Postupný úpadok poľnohospodárskej činnosti sa odrazil aj na zvýšení nezamestnanosti na území. Z analýzy územia vyplýva potenciál pre rozvoj podnikateľských aktivít, problémom však je nedostatočné finančné zabezpečenie jednotlivých podnikateľských subjektov prípadne občanov, ktorý by chceli začať s podnikaním. S podporou aktivít v rámci priority č. 3 a špecifického cieľa 3.1. chceme podporiť poľnohospodárov, potravinárov, existujúce mikro, malé podniky a SZČO, aby rozšírili svoje podnikateľské aktivity a vytvorili nové pracovné miesta, rovnako aj povzbudiť obyvateľov, aby sa nebáli a vytvárali nové podnikateľské aktivity, ktoré by viedli k zvýšeniu zamestnanosti v území MAS Sečovský región, o.z. a tým aj k zvýšeniu životnej úrovne obyvateľov.

Špecifický cieľ 3.1 má v rámci PRV príspevok k fokusovým oblastiam 2A, 3A a sekundárny príspevok k fokusovým oblastiam 5C. V rámci IROP má príslušnosť k špecifickým cieľom 5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií a 3.1 – Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu. Špecifický cieľ 3.1 bude okrem opatrení vybraných v rámci stratégie CLLD napĺňaný aj prostredníctvom ďalších doplňujúcich opatrení vybraných v súlade so stratégiou CLLD MAS, ktoré budú financované z iných zdrojov. Tieto opatrenia nie sú zahrnuté do stratégie CLLD ale voči vybraným opatreniam zahrnutým do stratégie pôsobia koherentne a komplementárne. Opatrenia v rámci PRV a Špecifické ciele v rámci IROP a ostatných operačných programov nie sú vybrané ako celok (okrem špecifického cieľa 3.1., ktorý je vybraný celý, pretože poskytuje zaujímavé inovatívne riešenia vo všetkých aktivitách) ale na základe hodnotenia SWOT analýzy a stanovenia potrieb boli vybrané len tie aktivity, ktoré priamo súvisia s naplnením stanovených cieľov.

Opatrenia v rámci priority 3. a špecifického cieľa 3.1:

Opatrenie 3.1.1 PRV – Kód 4 – Investície do hmotného majetku, Podopatrenie 4.1. – Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov.

Opatrenie 3.1.2 PRV – Kód 4 – Investície do hmotného majetku, Podopatrenie 4.1. – Podpora na investície do nepoľnohospodárskych podnikov.

Doplňujúce opatrenia, nezahrnuté do stratégie CLLD:

Opatrenie 3.1.3 PRV – Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, Podopatrenie 6.1 – Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov.

Opatrenie 3.1.4 PRV – Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, Podopatrenie 6.3 – Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov.

Opatrenie 3.1.5 PRV – Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, Podopatrenie 6.4 – Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností.

Opatrenia v rámci priority 3. a špecifického cieľa 3.1:

Opatrenie 3.1.1 IROP – Špecifický cieľ 5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií, Aktivita – Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO.

Opatrenie 3.1.2 IROP – Špecifický cieľ 5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií, Aktivita – Zakladanie nových mikro a malých podnikov, SZČO.

Doplňujúce opatrenia, nezahrnuté do stratégie CLLD:

Opatrenie 3.1.3 IROP – Špecifický cieľ 3.1 – Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu.

Opatrenie 3.1.1 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 2 – Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí, Investičná priorita 2.1 – Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komúní, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.

Opatrenie 3.1.2 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 3 – Zamestnanosť, Investičná priorita 3.1 – Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo

nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialení od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily, Špecifický cieľ 3.1.1 – Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby.

Opatrenie 3.1.3 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 3 – Zamestnanosť, Investičná priorita 3.1 – Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialení od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily, Špecifický cieľ 3.1.2 – Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach.

Opatrenie 3.1.4 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 3 – Zamestnanosť, Investičná priorita 3.2 – Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenmu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu, Špecifický cieľ 3.2.1 – Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien.

Opatrenie 3.1.5 OP Ľudské zdroje – Prioritná OS 4 – Sociálne začlenenie, Investičná priorita 4.1 – Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnanosti, Špecifický cieľ 4.1.1 – Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce.

Opatrenie 3.1.6 OP Výskum a inovácie – Prioritná Os 3 – Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP, Investičná priorita 3.1 – Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, Špecifický cieľ 3.1.1 – Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP.

Priorita 4.: Efektívna činnosť MAS

Špecifický cieľ 4.1.: Zvýšiť efektívnosť činnosti MAS vrátane propagácie a sieťovania

Priorita 4. a Špecifický cieľ 4.1. boli stanovené v nadväznosti na SWOT analýzu z ktorej na základe hodnotenia pracovných skupín vyplynula potreba č. 4. Vytvoriť nové pracovné miesta pomocou podpory miestneho podnikania rôznych oblastí.

Odôvodnenie výberu priority 4. a špecifického cieľa 4.1.:

K efektívnej implementácii stratégie CLLD a k bezproblémovému chodu MAS Sečovský región, o. z. je nevyhnutná realizácia tohto opatrenia.

Špecifický cieľ 4.1. má v rámci PRV príspevok k fokusovým oblastiam 1A, 2A, 2B, 3A, 6A, 6B a sekundárne k oblasti 5C. V rámci IROP má príslušnosť k špecifickým cieľom 5.1.1. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií.

Špecifický cieľ 4.1. bude okrem opatrení v rámci stratégie CLLD napĺňaný aj prostredníctvom ďalších **doplňujúcich opatrení** vybraných v súlade so stratégiou CLLD MAS RUDOHORIE, o. z., ktoré budú financované z iných zdrojov. Tieto opatrenia nie sú zahrnuté do stratégie CLLD ale voči vybraným opatreniam zahrnutým do stratégie CLLD pôsobia koherentne a komplementárne.

Opatrenia PRV:

4.1.1. PRV Podpora na prevádzkové náklady a oživenie (kód opatrenia 19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MR VK – miestny rozvoj vedený komunitou), podopatrenie 19.4.))

Opatrenia IROP:

4.1.1. IROP Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD (ŠC 5.1.1. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií)

Doplňujúce opatrenie nezahrnuté do stratégie CLLD:

Iné opatrenia:

4.1.1. KSK Viacsektorová spolupráca

4.3 Súhrn strategického rámca

Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia
„Rozvíjajúci sa región, plne využívajúci svoj prírodný, produkčný, infraštruktúrny, kultúrny a ľudský potenciál v prospech občanov a subjektov pôsobiacich na jeho území.“
Strategický cieľ
„Zlepšenie kvality života obyvateľstva a hospodárskej situácie v regióne, prejavujúce sa prostredníctvom skvalitňovania miestnych životných podmienok obyvateľov, v znížení miery

nezamestnanosti a stabilizácií miestneho obyvateľstva prostredníctvom podpory podnikateľských aktivít a verejných projektov.”

Priorita 1:

Kvalita miestnej verejnej infraštruktúry a služieb

Špecifický cieľ: 1.1 Do roku 2023 zabezpečiť inovatívny a integrovaný rozvoj a skvalitnenie základnej verejnej infraštruktúry.

<p>Opatrenia PRV:</p> <p>- 1.1.1 PRV</p> <p>Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2. podľa PRV SR)</p> <p>- 1.1.2 PRV</p> <p>Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.4. podľa PRV SR)</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 1.1.3 PRV</p> <p>Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do</p>	<p>Opatrenia IROP:</p> <p>- 1.1.1 IROP</p> <p>Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel (ŠC 5.1.2, aktivita podľa IROP)</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 1.1.2 IROP</p> <p>Rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v obciach (ŠC 4.2.1, aktivita podľa IROP)</p>	<p>Iné opatrenia:</p> <p><u>Doplňujúce opatrenia, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 1.1.1 OP KŽP</p> <p>Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov (ŠC 4.3.1 OP KŽP)</p> <p>- 1.1.2 OP Integrovaná infraštruktúra</p> <p>Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom/NGN (OS 7.1 OP Integrovaná infraštruktúra)</p> <p>- 1.1.3 Environmentálny fond</p> <p>Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zateplovania (L2 Environmentálny fond)</p> <p>- 1.1.4 Program obnovy dediny</p> <p>Obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanom území (ZD2 Program obnovy dediny)</p> <p>- 1.1.5 Úrad vlády SR</p> <p>Podpora rozvoja športu (podpora miestnych alebo regionálnych športových podujatí, nákup športovej výbavy,</p>
--	--	---

<p>turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (Kód 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.5. podľa PRV SR)</p>		<p>výstavba/údržba/využitie ihrísk, štadiónov a inej športovej infraštruktúry zameranej predovšetkým na deti a mládež)</p>
<p>Priorita 2:</p> <p>Rozvoj vzdelávania, informovanosti, komunitných a sociálnych služieb</p>		
<p>Špecifický cieľ: 2.1 Do roku 2023 zlepšiť úroveň vzdelávania, informovania a tiež komunitnej spolupráce a sociálnych služieb s dôrazom na mladých ľudí a marginalizované skupiny miestnych obyvateľov.</p>		
<p>Opatrenia PRV:</p> <p>- 2.1.1 PRV</p> <p>Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie (Kód 1 – Prenos znalostí a informačné akcie, podopatrenie 1.2. podľa PRV SR)</p>	<p>Opatrenia IROP:</p> <p>- 2.1.1 IROP</p> <p>Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti sociálnych a komunitných služieb (ŠC 5.1.2, aktivita podľa IROP)</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 2.1.3 IROP</p> <p>Stavebno –technické úpravy existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania (ŠC 2.2.1, aktivita podľa IROP)</p> <p>- 2.1.4 IROP</p> <p>Stavebno – technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania (ŠC 2.2.1, aktivita podľa IROP)</p> <p>- 2.1.5 IROP</p> <p>Obstaranie materiálu –</p>	<p>Iné opatrenia:</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 2.1.1 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky s podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy (IP 1.1 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 2.1.2 OP Ľudské zdroje</p> <p>Prevenia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie (ŠC 4.1.2 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 2.1.3 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunit, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie (ŠC 5.1.1 OP Ľudské zdroje)</p>

	<p>technického vybavenia materských škôl (ŠC 2.2.1, aktivita podľa IROP)</p> <p>- 2.1.6 IROP</p> <p>Zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov materských škôl (ŠC 2.2.1, aktivita podľa IROP)</p> <p>- 2.1.7 IROP</p> <p>Obstaranie IKT učební (ŠC 2.2.2, aktivita podľa IROP)</p> <p>- 2.1.8 IROP</p> <p>Stavebno – technické úpravy pre potreby obstarania učební (ŠC 2.2.2, aktivita podľa IROP)</p>	<p>- 2.1.7 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komún, predovšetkým Rómov (ŠC 5.1.2 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 2.1.4 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve (ŠC 6.1.2 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 2.1.5 Environmentálny fond</p> <p>Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia (E. oblasť, Environmentálny fond)</p> <p>- 2.1.6 Program obnovy dediny</p> <p>Zlepšovanie environmentálneho povedomia a zvyšovanie informovanosti o životnom prostredí a hodnote vidieckej krajiny (ZKŽP2, Program obnovy dediny)</p>
<p>Priorita 3:</p> <p>Podpora podnikania a zvýšenie zamestnanosti v území</p>		
<p>Špecifický cieľ 3.1 Do roku 2023 zlepšiť zamestnanosť v území, rozvíjať malé a stredné podnikanie s dôrazom na vytváranie nových pracovných miest, využívanie inovácií a príležitostí pre mladých a znevýhodnených obyvateľov.</p>		
<p>Opatrenia PRV:</p> <p>- 3.1.1 PRV</p> <p>Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (Kód 4 – Investície do hmotného majetku, podopatrenie 4.1. podľa</p>	<p>Opatrenia IROP:</p> <p>- 3.1.1 IROP</p> <p>Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO (ŠC 5.1.1, aktivita podľa IROP)</p>	<p>Iné opatrenia:</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 3.1.1 OP Ľudské zdroje</p> <p>Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú</p>

<p>PRV SR)</p> <p>- 3.1.2 PRV</p> <p>Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov (Kód 4 – Investície do hmotného majetku, podopatrenie 4.2. podľa PRV SR)</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 3.1.3 PRV</p> <p>Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov (Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, podopatrenie 6.1. podľa PRV SR)</p> <p>- 3.1.4 PRV</p> <p>Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov (Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, podopatrenie 6.3. podľa PRV SR)</p> <p>- 3.1.5 PRV</p> <p>Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností (Kód 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, podopatrenie 6.4. podľa PRV SR)</p>	<p>- 3.1.2 IROP</p> <p>Zakladanie nových mikro a malých podnikov, SZČO (ŠC 5.1.1, aktivita podľa IROP)</p> <p><u>Doplňujúce opatrenie, nezahrnuté do stratégie MAS:</u></p> <p>- 3.1.3 IROP</p> <p>Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií (ŠC 3.1, IROP)</p>	<p>v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komún, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí (IP 2.1 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 3.1.2 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby (ŠC 3.1.1 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 3.1.3 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach (ŠC 3.1.2 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 3.1.4 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien (ŠC 3.2.1 OP Ľudské zdroje)</p> <p>- 3.1.5 OP Ľudské zdroje</p> <p>Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce (ŠC 4.1.1 OP Ľudské zdroje)</p>
---	---	---

		- 3.1.6 OP Výskum a inovácie Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP (ŠC 3.1.1 OP výskum a inovácie)
Priorita 4: Efektívna činnosť MAS		
Špecifický cieľ 4.1: Zvýšiť efektívnosť činnosti MAS vrátane propagácie a sieťovania		
Opatrenia PRV: - 4.1.1 PRV Podpora na prevádzkové náklady a oživenie (Kód 19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MR VK – miestny rozvoj vedený komunitou), podopatrenie 19.4. podľa PRV SR)	Opatrenia IROP: - 4.1.1 IROP Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD (ŠC 5.1.1, aktivita podľa IROP)	Iné opatrenia : - 4.1.1 KSK Viacsektorová spolupráca

4.4 Integrované znaky stratégie CLLD

Stratégia CLLD obsahuje nasledovné integrované znaky:

- Podpora demonštračných a informačných aktivít ponúka možnosť miestnym podnikateľským subjektom v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, ako aj bežným občanom oboznámiť sa s novými produktmi, službami a technológiami, ale aj s relevantnými legislatívnymi pravidlami, regulujúcimi súčasnú Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ. Tým sa zabezpečuje prenos najnovších trendov a poznatkov z výskumu ako aj z odbornej praxe k miestnej odbornej i laickej verejnosti, resp. približujú sa niektoré podmienky hospodárenia súvisiace s pôdohospodárskou politikou EÚ všetkým zainteresovaným subjektom. Ďalším cieľom týchto aktivít je motivácia miestnych aktérov k realizácii nových podnikateľských nápadov, ktoré môžu prispieť k rastu zamestnanosti v regióne; Podporou poľnohospodárskych subjektov sa

sleduje posilnenie tradičného výrobného odvetvia v regióne, zanedbanie ktorého by spôsobilo ďalší nárast počtu uchádzačov o zamestnanie. Súčasne je cieľom tohto opatrenia vyťažiť z poľnohospodárstva ďalšie možnosti využitia jeho potenciálu, a to prostredníctvom podpory agroturizmu. Aj táto podpora môže prispieť k zatraktívneniu regiónu a k tvorbe nových pracovných miest;

- Cieľom podpory obcí a mesta, ktoré je prirodzeným centrom regiónu, je zabezpečiť kvalitnú miestnu infraštruktúru, zvyšujúcu kvalitu života miestnych občanov a súčasne prostredníctvom novej a modernizovanej infraštruktúry prepojiť vidiecke sídla a mesto, čo v konečnom dôsledku zvýši vzájomnú integráciu regiónu a prispeje k stabilizácii obyvateľstva;
- Marginalizované komunity predstavujú v regióne výraznú skupinu obyvateľstva a súčasne nevyužitý potenciál, ktorý prostredníctvom cielej podpory môže prispieť k ekonomickému rastu regiónu. Stratégia si kladie za cieľ využiť tento potenciál a zvýšiť vzdelanosť, zamestnanosť a celkovú integráciu občanov z týchto komunít;
- Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev nadväzuje na podporu subjektov primárneho sektora – poľnohospodárstva, s cieľom pokryť všetky potenciálne zdroje hospodárskeho rastu a zamestnanosti.

Integrované znaky stratégie CLLD boli zostavované s cieľom prispieť k zvyšovaniu zamestnanosti v regióne, stabilizácii jeho obyvateľstva a integrácií miestnych rómskych komunít.

4.5 Inovatívne znaky stratégie CLLD

Hlavným inovatívnym znakom stratégie CLLD je jej multisektorálnosť. Svojim charakterom priamo napomáha využiť inovatívny potenciál miestnej komunity. Stratégia bola navrhnutá tak, aby umožňovala podporovať inovatívne myslenie a zavádzať inovatívne myšlienky do praxe. V rámci stratégie CLLD bude podporené využívanie inovatívneho potenciálu najmä v oblastiach: Stratégia CLLD obsahuje nasledovné inovatívne znaky:

- Prostredníctvom demonštračných a informačných aktivít sa budú miestnym aktérom prezentovať najnovšie poznatky z oblasti vedy a techniky, ako aj tzv. best practice z poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, spracovania potravín a vidieckeho rozvoja s cieľom prezentovať a využiť inovačný potenciál v danom sektore;

- Podpora poľnohospodárskych aktivít je zameraná na zlepšenie výkonu a modernizáciu poľnohospodárskych subjektov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu a diverzifikácie ich produkcie. Inovačný potenciál tohto opatrenia vyplýva z možnosti obstarania najmodernejších strojov a zariadení, a prejaví sa v zvýšenej produktivite výroby, zlepšení hospodárenia s vodou v krajine, riadení používania hnojív a pesticídov, t.j. v šetrnejšom prístupe k životnému prostrediu a k celkovému trvalo udržateľnému rozvoju regiónu;
- Inovačné prvky v podpore poľnohospodárskych aktivít sa prejavia aj vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky;
- Podpora zameraná na vidiecke sídla a mesto bude mať multiplikačný efekt na rozvoj pracovných príležitostí, keďže zabezpečí zlepšené infraštruktúrne podmienky nielen pre občanov, ale aj pre miestne podnikateľské subjekty a rovnako napomôže ku kvalitnému dopravnému prepojeniu centra regiónu s okolitými obcami ako aj obcami navzájom;
- K zvyšovaniu vzdelávania a zlepšeniu zamestnanosti občanov z rómskych komúnit napomôžu aktivity súvisiace s mobilizáciou marginalizovaných komúnit, na ktoré je stratégia CLLD taktiež zameraná;
- Inovačný potenciál podpory zakladania nových podnikov resp. podpory pre už existujúce podniky je sústredený v možnosti podporiť výrobu nového produktu alebo poskytovanie novej služby resp. využitie moderných technológií, prostredníctvom ktorých sa tieto produkty a služby budú vyrábať alebo poskytovať;
- Medzi inovatívne prvky môžeme zaradiť aj celkovú pridanú hodnotu vytvorenú MAS, a to prostredníctvom komplementárneho pôsobenia verejného, súkromného a neziskového sektora na príslušnom území;
- Samotným inovatívnym prvkom v tomto regióne je aj miestny rozvoj vedený komunitou, nakoľko prístup zdola nahor nebol v tomto prostredí ešte uplatňovaný. Tento prístup bude znamenať zvýšenú aktivizáciu miestneho obyvateľstva.

Prostredníctvom zavádzania inovatívnych metód a postupov chceme dosiahnuť:

- rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie kvality a vybavenosti vidieckych sídel

- podporu podnikateľského prostredia
- zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva
- integráciu marginalizovaných skupín obyvateľstva

5. IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC

5.1 Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1 Riadiaci proces – organizačná štruktúra MAS

Štruktúra a organizácia verejno-súkromného partnerstva MAS Sečovský región, o. z. ako aj podrobný popis jednotlivých orgánov, ich činností a delegovania sú definované v Stanovách MAS Sečovský región, o. z., Schéme Organizačnej štruktúry a v Organizačnom poriadku, ktoré tvoria Povinné prílohy Stratégie CLL č 7, 8,9.

V rámci jednotlivých orgánov v organizačnej štruktúre MAS nesmie byť nominovaná osoba, ktorá by bola zástupcom 2 a viac sektorov.

Grafické znázornenie organizačnej štruktúry MAS je uvedený v Povinnej prílohe k Stratégii CLLD č. 7 ako aj menný zoznam jednotlivých orgánov MAS je uvedený v Povinnej prílohe k Stratégii CLLD č. 8. Personálna matica MAS.

Orgány MAS: Valné zhromaždenie, Výkonný výbor, Predseda a 2 podpredsedovia, Výberová komisia, Monitorovací výbor, Revízná komisia

Valné zhromaždenie

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom MAS a tvoria ho všetci členovia MAS. Valné zhromaždenie členov je schopné sa uznávať za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny všetkých členov. Valné zhromaždenie rozhoduje o najdôležitejších otázkach MAS, predovšetkým však:

- rozhoduje o počte členov v orgánoch MAS, ktorý je vždy nepárny;
- volí a odvoláva členov orgánov MAS: výkonného výboru a revíznej komisie;
- schvaľuje volebný poriadok pre voľbu orgánov MAS;
- schvaľuje stanovky MAS, ich zmeny a doplnky;
- schvaľuje účtovnú uzávierku a výročnú správu za uplynulý kalendárny rok;

- schvaľuje rozpočet a správu o hospodárení MAS;
- rozhoduje o zániku združenia zlúčením s iným občianskym združením, alebo dobrovoľným rozpustením. V prípade, ak dôjde k zániku občianskeho združenia rozpustením alebo zlúčením s iným občianskym združením počas doby platnosti zmluvy o poskytnutí NFP na chod MAS, občianske združenie je povinné vrátiť čerpané finančné prostriedky z EPFRV a EFRR;
- stanovuje výšku, spôsob a termín úhrady členských príspevkov;
- schvaľuje plán činnosti, rozvojové dokumenty a stratégiu pre územie MAS a jej aktualizáciu;
- schvaľuje všetky kritéria pre výber individuálnych projektov;
- rozhoduje o účasti MAS v iných profesijných alebo záujmových organizáciách a volí do nich svojich zástupcov;
- rozhoduje o vylúčení člena z MAS;
- berie na vedomie prijatie nových členov MAS a ukončenie členstva členov MAS;
- schvaľuje správu o činnosti revíznej komisie;
- vykonáva ďalšie rozhodnutia, vyplývajúce zo zákona, stanov MAS, alebo ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú činnosť MAS a nie sú v kompetencii iného orgánu MAS.
- v súvislosti s implementáciou stratégie CLLD vykonáva úlohy a činnosti v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení

Z rokovania valného zhromaždenia členov sa vyhotoví zápisnica, ktorá musí obsahovať: dátum, miesto konania, program, prijaté rozhodnutia s uvedením výsledkov hlasovania k jednotlivým bodom programu a námietok účastníkov a záverečné uznesenie a prezenčnú listinu, ktorá tvorí prílohu zápisnice.

Výkonný výbor

Výkonný výbor je najvyšší výkonný a rozhodovací orgán v období medzi valnými zhromaždeniami. Výkonný výbor má minimálne 7 členov a maximálne 17 členov, zvolených na obdobie štyroch rokov. Počet členov výkonného výboru je nepárny, pričom minimálne jedna tretina členov disponuje aspoň päťročnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, potravinárstva, rozvoja vidieka alebo regionálneho rozvoja. Výkonný výbor vykonáva hlavne

tieto činnosti:

- volí a odvoláva predsedu a podpredsedu MAS spomedzi členov výkonného výboru;
- zriaďuje kanceláriu MAS a posudzuje jej rozpočet;
- menuje manažéra MAS, pokiaľ nie je do funkcie vybratý na základe výberového konania ako zamestnanec MAS;
- schvaľuje pracovný a organizačný poriadok MAS;
- predkladá zmeny stanov a vnútorných smerníc na schválenie valnému zhromaždeniu;
- riadi a koordinuje činnosť MAS;
- zriaďuje výberovú komisiu MAS a monitorovací výbor;
- volí a odvoláva členov výberovej komisie MAS a schvaľuje jej štatút;
- menuje a odvoláva členov monitorovacieho výboru;
- zodpovedá za vypracovanie a implementáciu stratégie;
- schvaľuje uzavretie zmlúv strategického charakteru s inými PO a FO ako aj s medzinárodnými organizáciami;
- obsahovo a organizačne pripravuje a zvoláva zasadania valného zhromaždenia a pripravuje základné materiály na tieto rokovania;
- poveruje iné osoby na konanie v mene MAS na presne stanovený účel;
- podáva návrh valnému zhromaždeniu na odvolanie člena výkonného výboru;
- menuje likvidátora;
- schvaľuje prijatie nových členov MAS a ukončenie členstva členov MAS.
- zodpovedá za vypracovanie a implementáciu stratégie CLLD a jej aktualizácie;
- v súvislosti s implementáciou stratégie CLLD vykonáva úlohy a činnosti v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Výkonný výbor je uznášaniaschopný, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov.

Uznesenia schvaľuje nadpolovičnou väčšinou prítomných členov.

Zasadnutie výkonného výboru zvoláva predseda podľa potreby, minimálne však štyrikrát do roka.

Mandát člena výkonného výboru zaniká uplynutím funkčného obdobia, odstúpením člena, úmrtím, alebo odvolaním valným zhromaždením.

Pri ukončení funkcie člena výkonného výboru z akéhokoľvek dôvodu môže výkonný výbor kooptovať nového člena výkonného výboru z radov členov MAS do doby najbližšieho konania valného zhromaždenia.

Členstvo vo výkonnom výbore je čestné. Činnosť členov výkonného výboru MAS nie je honorovaná.

Predseda a 2 podpredsedovia

Predseda je štatutárnym orgánom MAS, ktorý má oprávnenie konať menom MAS a podpisovať za MAS. Predsedu volí a odvoláva výkonný výbor MAS spomedzi svojich členov. Podpredsedovia sú rozdelení v zastupovaní, jeden podpredseda pre verejný sektor a druhý podpredseda pre záujmovú skupinu podnikateľského sektora. Za MAS podpisuje tak, že k názvu MAS pripojí svoj vlastnoručný podpis. Predseda vykonáva hlavne tieto činnosti:

- zvoláva a vedie zasadnutia výkonného výboru;
- spravidla vedie zasadania valného zhromaždenia;
- rozhoduje o všetkých veciach, ktoré nie sú stanovami zverené iným orgánom MAS;
- riadi činnosť MAS;
- predkladá návrh rozpočtu výkonnému výboru na posúdenie;
- zastupuje MAS navonok;
- môže poveriť podpredsedu alebo iného člena MAS alebo zamestnanca MAS samostatným zastupovaním v konaní MAS na základe úradne overeného písomného splnomocnenia.
- v súvislosti a implementáciou stratégie CLLD vykonáva úlohy a činnosti v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení;

Výberová komisia

Výberová komisia MAS hodnotí a vyberá ŽoNFP/ŽoPr (projekty), a predkladá ich štatutárnemu orgánu MAS. Výberová komisia je orgánom MAS a volí a odvoláva ju výkonný výbor. Pre účely hodnotenia a výberu ŽoNFP/ŽoPr (projektov) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v rámci každej výzvy, MAS menuje vždy novú výberovú komisiu MAS, ktorá sa môže skladať z rovnakých členov. Zloženie členov musí byť vyvážené a reprezentatívne a musí odrážať podmienky stanovené v legislatívnych predpisoch EÚ a SR, ako aj v metodických pokynoch a

manuáloch vydaných MPRV SR a PPA.

Člen výberovej komisie nemusí pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS. Člen výberovej komisie nemusí byť členom združenia. Počet členov výberovej komisie MAS je nepárny. Minimálny počet členov výberovej komisie MAS je 3. Výberová komisia MAS prijíma rozhodnutia o výbere ŽoNFP/ŽoPr (projektov) na základe rozhodovania (hlasovania), pričom na zasadnutí výberovej komisie MAS musia byť prítomní všetci členovia. Hodnotenie a výber ŽoNFP/ŽoPr (projektov) vykonáva len jedna výberová komisia MAS, ktorá bola zriadená výkonným orgánom pre príslušnú výzvu na implementáciu stratégie. Zasadania výberovej komisie zvoláva jej predseda, ktorého volia členovia komisie spomedzi seba. Výberová komisia sa riadi štatútom, schváleným výkonným výborom. Výberová komisia je za svoju činnosť zodpovedná výkonnému výboru pričom:

- schvaľuje návrh na neschválenie ŽoNFP/ŽoPr (projektov) z ďalšieho hodnotenia, ktoré nespĺnili podmienky formálnej kontroly;
- posudzuje oprávnenosť činností v súlade s činnosťami, ktoré si MAS stanovila pre príslušné opatrenia;
- posudzuje splnenie kritérií pre uznateľnosť výdavkov (oprávnené a neoprávnené výdavky, min. a max. výšku oprávnených výdavkov na 1 projekt), ktoré stanovila MAS pre príslušné opatrenia;
- posudzuje oprávnenosť konečného prijímateľa – predkladateľa ŽoNFP/ŽoPr pre príslušné opatrenie;
- posudzuje splnenie všetkých kritérií spôsobilostí pre príslušné opatrenia;
- hodnotí splnenie kritérií na hodnotenie ŽoNFP/ŽoPr zo strany predkladateľov pre príslušné opatrenia;
- vyberá ŽoNFP/ŽoPr v súlade s postupmi na výber projektových zámerov a ŽoNFP;
- schvaľuje/odporúča, resp. neschvaľuje/neodporúča ŽoNFP/ŽoPr na financovanie z PRV a IROP a predkladá ich štatutárnemu orgánu MAS;
- vypracováva hodnotiacu správu zo záverov hodnotenia ŽoNFP/ŽoPr.

Výberová komisia je uznášaniaschopná, ak sú prítomní všetci jej členovia. Uznesenie výberovej komisie je právoplatné ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných členov.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom, ktorý vykonáva najmä hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie. Menuje a odvoláva ho výkonný výbor. Zloženie členov musí odrážať požiadavku v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, teda musí byť zabezpečené, aby aspoň 50 % hlasov rozhodnutí prijatých monitorovacím výborom patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy. Počet členov monitorovacieho výboru MAS je nepárny. Člen monitorovacieho výboru nemôže byť členom výkonného výboru ani členom výberovej komisie a revíznej komisie združenia. Členovia monitorovacieho výboru musia pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS, ale nemusia byť členmi MAS. Zasadania monitorovacieho výboru zvoláva jeho predseda, ktorého volia členovia výboru spomedzi seba. Monitorovací výbor v rámci hodnotenia a kontroly realizácie projektov vykonáva najmä tieto činnosti:

- pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie;
- pripravuje správy o monitoringu za ročné obdobie, ktoré sa predkladajú na PPA a MPRV SR;
- vykonáva monitoring priebehu vecného a finančného plnenia projektov za ročné obdobie a vyhodnotenie jednotlivých výziev, v zmysle Systému radenia CLLDV v platnom znení

Monitorovací výbor je uznášaniaschopný, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Uznesenie monitorovacieho výboru je právoplatné ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných členov.

Revízna komisia

Revízna komisia je kontrolným orgánom MAS a za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu. Revíznú komisiu tvoria minimálne 3 a maximálne 5 členovia, ktorých volí valné zhromaždenie na obdobie štyroch rokov. Zasadania revíznej komisie zvoláva jej predseda, ktorého volia členovia komisie spomedzi seba a konajú sa minimálne raz ročne.

Člen revíznej komisie nesmie byť súčasne členom iného orgánu MAS okrem členstva v najvyššom orgáne.

Revízna komisia schvaľuje nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov.

Revízna komisia vo svojej činnosti najmä:

- dohliada na implementáciu podporených projektov,
- nahliada do dokladov a záznamov týkajúcich sa činnosti MAS,

- kontroluje hospodárenie MAS, nakladanie s majetkom MAS,
- kontroluje dodržiavanie stanov a vnútorných predpisov,
- upozorňuje orgány na nedostatky, navrhuje opatrenia a stanovuje lehoty ich odstránenia.

Uznesenie revíznej komisie je platné, ak za jeho prijatie hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov.

Zamestnanci MAS:

- 1) Manažér;
- 2) Účtovník;
- 3) Administratívny pracovník.

Manažér

Manažér MAS stojí na čele kancelárie MAS a zabezpečuje spravovanie verejných prostriedkov, manažuje činnosti MAS ako aj realizuje úlohy združenia.

Manažér MAS je povinný zúčastňovať sa zasadnutí výkonného výboru s hlasom poradným.

Požiadavky na výber manažéra MAS:

-ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou alebo ukončené vysokoškolské vzdelanie I. a II stupňa a zároveň 2 roky praxe na zodpovedajúcej manažérskej pozícii (riadiaca a /alebo rozhodovacia a /alebo kontrolná funkcia) alebo 2 roky praxe v oblasti projektového manažmentu vo vidieckom alebo regionálnom rozvoji alebo fondov EÚ

Účtovník

Účtovník zabezpečuje účtovnú evidenciu a hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom MAS a nesie zodpovednosť za správnosť účtovnej evidencie.

Administratívny pracovník

Zabezpečuje každodennú prevádzku a administratívnu činnosť MAS, vedie evidenciu a predpísanú archiváciu, pripravuje podkladové materiály na zasadnutia jednotlivých orgánov a pod. Osoba s funkciou administratívny pracovník MAS môže túto funkciu vykonávať len pre jednu MAS.

Povinné prílohy:

- Povinná príloha k Stratégii CLLD č. 7 Organizačná štruktúra MAS
- Povinná príloha k Stratégii CLLD č. 8 Personálna matica MAS
- Povinná príloha k Stratégii CLLD č. 9 Štatúty, interné smernice, stanovy MAS

5.1.2 Implementačný proces

MAS Sečovský región, o. z. bude vyhlasovať výzvy, ktoré budú financované prostredníctvom troch programov: PRV, IROP, vlastný (financovaný z vlastných, resp. iných zdrojov).

Celý proces výberu, hodnotenia a schvaľovania žiadosti (implementačný proces) prebehne v súlade s nasledovnými dokumentmi:

- Systém riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2024 – 2020v platnom znení
- Implementáciou stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou v podmienkach IROP
- Systém riadenia PRV SR 2014 – 2020
- Systém riadenia EŠIF a IROP

Kancelária MAS Sečovský región, o. z. v rámci Stratégie CLLD má vypracovaný indikatívny harmonogram výziev, v ktorom sú zohľadnené plánované termíny vyhlásenia jednotlivých výziev. Indikatívny harmonogram výziev je zostavený minimálne na 1 kalendárny rok a bude zverejnený na webe sídla MAS, PPA a IROP. Harmonogram výziev bude aktualizovaný v prípade, ak posun vyhlásenia výzvy v porovnaní s plánovaným termínom bude väčší ako 4 mesiace.

Indikatívny harmonogram bude priebežne aktualizovaný, zverejňovaný a schvaľovaný v zmysle Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020 v platnom znení, kapitola 9 Žiadosť o NFP (časť PRV) a kapitola 11 CLLD v rámci IROP 2014 – 2020 (IROP).

Žiadosti podporované v rámci PRV:

Postup pri vyhlásení, zmeny a zrušení výziev na implementáciu stratégie CLLD

Postup vyhlásenia výzvy na predkladanie ŽoNFP bude prebiehať v súlade so Systémom riadenia CLLD 2014 -2020 v platnom znení, podkap. 9.1 a 9.4:

MAS bude vyhlasovať výzvy v súlade so schváleným indikatívnym harmonogramom výziev so

strany PPA. Po vypracovaní výzvy na predkladanie ŽoNFP zo strany MAS v ITMS2014+ PPA vykoná kontrolu pred jej oficiálnym zverejnením priamo v ITMS 2014+.

Po vykonaní kontroly výzvy na predkladanie ŽoNFP zo strany PPA vykoná MAS aktiváciu predmetnej výzvy. Po aktivácii výzvy MAS túto výzvu zverejní na svojej internetovej stránke.

MAS sa pri vyhlásení výzvy v rámci PRV rozhodla vyhlasovať uzavreté výzvy – lehota trvania výzvy je min. 30 pracovných dní.

MAS po uzavretí – ukončení výzvy nemá možnosť ju znova otvoriť, ale počas jej trvania ju môže zmeniť. Zmeny sa budú vykonávať len v prípade ako sa zmenou podstatným spôsobom nezmenia podmienky poskytnutia príspevku. V prípade, že MAS v rámci vyhlásenej výzvy prijala ŽoNFP pred vykonaním zmeny v tejto výzve a zmenou prijatá ŽoNFP môže byť dotknutá, MAS je povinná umožniť žiadateľovi túto ŽoNFP doplniť alebo zmeniť

MAS môže po zverejnení výzvy ako aj po jej uzavretí zmeniť formálne náležitosti výzvy, vrátane jej príloh. V tomto prípade MAS môže, ale nemusí predĺžiť lehotu na predkladanie ŽoNFP o min. 7 pracovných dní. MAS pred zmenou alebo zrušením výzvy musí zaslať návrh zmeny/zrušenia výzvy spolu s odôvodnením na vyjadrenie PPA. MAS je oprávnená zrušiť výzvu do odoslania prijatých ŽoNFP v rámci výzvy na ďalšie konanie a rozhodnutie PPA. MAS je oprávnená zrušiť výzvu z dôvodov uvedených v Systéme riadenia CLLD.

Postupy hodnotenia ŽoNF Príjem, registrácia, kontrola formálnej správnosti (administratívna kontrola) a kontrola vecnej správnosti (odborné hodnotenie) žiadosti

Postup hodnotenia ŽoNFP bude prebiehať v súlade so Systémom riadenia CLLD v platnom znení, podkap. 9.5 a príručkou pre prijímateľa LEADER.

MAS zabezpečí príjem ŽoNFP odo dňa vyhlásenia výzvy do dňa jej uzavretia, resp. v lehote prijímania ŽoNFP uvedenej vo výzve.

Žiadateľ je povinný predložiť ŽoNFP vo forme uvedenej vo výzve osobne, alebo poštovou prepravou na adresu sídla MAS.

Konanie o ŽoNFP sa začína dňom doručenia žiadosti na MAS Sečovský región, o. z.. Po prijatí ŽoNFP MAS Sečovský región, o. z. v rámci administratívneho overenia overí splnenie podmienok doručenia ŽoNFP a následne ostatných podmienok poskytnutia príspevku určených vo. Pri ŽoNFP, ktoré splnili podmienky riadneho doručenia, MAS zaeviduje ŽoNFP podľa štandardných postupov evidovania dšlej pošty a vystaví žiadateľovi Potvrdenie o registrácii

žiadosti. V prípade, že ŽoNFP je nekompletná, MAS vyzve žiadateľa na doplnenie ŽoNFP. V prípade, že žiadateľ ŽoNFP nedoplní v stanovenej lehote, MAS navrhne zastavenie konania o ŽoNFP. Kompletné ŽoNFP MAS postúpi na kontrolu vecnej správnosti ŽoNFP – odborné hodnotenie, ktoré vykonávajú odborní hodnotitelia zabezpečení MAS. MAS v rámci odborného hodnotenia zabezpečí priradenie odborných hodnotiteľov k ŽoNFP prostredníctvom ITMS2014+,, ktorí vykonajú odborné hodnotenie ŽoNFP na základe kritérií na výber projektov CLLD zverejnených vo výzve na predkladanie ŽoNFP. Výstupom odborného hodnotenia ŽoNFP je hodnotiaci hárok, ktorý obsahuje vyhodnotenie kritérií a súčet dosiahnutých bodov Postupy výberu ŽoNFP

V rámci hodnotenia ŽoNFP odborní hodnotitelia overia oprávnenosť žiadateľa, cieľ rozsahu, činnosti projektu, priradené oprávnené výdavky k prioritným a zverejnených vo výzve na predkladanie ŽoNFP. MAS uplatní jednokolový proces výberu ŽoNFP. MAS zriadi pre každú výzvu výberovú komisiu, ktorá sa riadi štatútom výberovej komisie. Výberová komisia aplikáciou rozlišovacích kritérií v ITMS2014+ stanoví poradie ŽoNFP a tento proces zaznamená v písomnej podobe. Výberová komisia vypracuje v rámci každého kola hodnotenia záverečnú správu z výzvy (ŽoNFP), v ktorej navrhne PPA pre jednotlivé ŽoNFP vydanie konkrétneho rozhodnutia podľa zákona o príspevku z EŠIF (rozhodnutie o schválení/neschválení ŽoNFP, rozhodnutie o zastavení konania). MAS zasiela posúdené ŽoNFP vrátane záverečnej správy v výbere ŽoNFP na PPA, kde následne PPA do 45 pracovných dní odo ukončenia výzvy. PPA pri kompletných ŽoNFP overuje splnenie každej jednotlivéj podmienky poskytnutia príspevku v systéme ITMS 2014+. PPA je povinná výsledky po overení písomne zaznamenávať a vložiť do ITMS2014+. PPA zoznam schválených ŽoNFP zasiela na adresu MAS, ktorá ho zasiela následne príslušnému samosprávnemu kraju za účelom zníženia rizika dvojitého financovania. Príspevok sa poskytuje prijímateľovi na základe a v súlade so zmluvou uzavretou podľa §269 ods. 2 Obchodného zákonníka, Zmluva o NFP bude podpísaná medzi zmluvnými stranami (poskytovateľom a prijímateľom) v zmysle Systém riadenia CLLD 2014 – 2020.

Žiadosti podporované v rámci IROP:

Postup pri vyhlásení, zmeny a zrušení výziev na implementáciu stratégie CLLD

MAS vyhlási výzvy v súlade s indikatívnym harmonogramom výziev MAS je povinná pred zverejnením výzvy zaslať návrh výzvy, vrátane relevantných dokumentov na odsúhlasenie RO pre IROP.

MAS vyhlási výzvu jej zverejnením na svojom webovom sídle a bude mať formu otvorenej

výzvy. Trvanie výzvy závisí od disponibilných FP určených pre danú výzvu. MAS na svojom webovom sídle zverejní informáciu o tom, že plánuje ukončiť výzvu z dôvodu blížiaceho sa vyčerpania alokácie FP. Urobí tak najmenej mesiac pred predpokladaným uzavretím výzvy.

V nevyhnutných prípadoch je MAS oprávnená za podmienok stanovených v zákone 292/2014 Z.z a upravených v kapitole 11.3 Systému riadenia CLLD výzvu zmeniť alebo zrušiť. MAS určí, že zmena vykonaná vo výzve sa bude týkať len ŽoPr prijatých po zverejnení zmeny alebo sa vzťahuje aj na ŽoPr prijatých pred zmenou výzvy, o ktorých RO pre IROP ešte nerozhodol do dátumu vykonania zmeny. MAS pred zmenou alebo zrušením výzvy zašle návrh zmeny/zrušenia výzvy spolu s odôvodnením na odsúhlasenie RO IROP.

MAS je oprávnená zrušiť výzvu do doby, kým nie je vyčerpaná alokácia ako aj z dôvodov uvedených v kapitole 11.3 Systému riadenia CLLD.

Postupy hodnotenia ŽoPr príjem, registrácia, kontrola formálnej správnosti (administratívna kontrola) a kontrola vecnej správnosti (odborné hodnotenie) žiadosti

ŽoPr je základným dokumentom, ktorým žiadateľ na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie ŽoPr žiada MAS Sečovský región, o. z. o poskytnutie NFP z FP určených pre MAS Sečovský región, o. z. a danú výzvu.

Postup hodnotenia ŽoPr bude prebiehať v súlade s príručkou Implementácia stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou v podmienkach IROP a Systémom riadenia CLLD 2014 – 2020 v platnom znení. MAS v rámci odborného hodnotenia zabezpečí posúdenie ŽoPr minimálne dvoma hodnotiteľmi, ktorí vyhodnotia predložené ŽoPr na základe hodnotiacich kritérií zverejnených vo výzve a v Koncepte implementácie stratégie CLLD. Výstupom odborného hodnotenia ŽoPr je hodnotiaci hárok v zmysle kap. 6.1.4.7 Systému riadenia CLLD, ktorý bude predložený výberovej komisii, ktorý obsahuje vyhodnotenie hodnotiacich kritérií, popis záverov z odborného hodnotenia a súčet dosiahnutých bodov z odborného hodnotenia.

Postupy výberu ŽoPr

Postup hodnotenia ŽoNFP bude prebiehať v súlade s príručkou Implementácia stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou v podmienkach IROP a Systémom riadenia CLLD 2014 – 2020 v platnom znení. MAS zosumarizuje výsledky administratívnej kontroly ŽoPr a odborného hodnotenia. Následne MAS stanoví poradie ŽoPr od najvyššie umiestnenej ŽoPr spĺňajúcej všetky podmienky poskytnutia príspevku po najnižšie umiestnenú ŽoPr spĺňajúcu všetky podmienky poskytnutia príspevku. Výberová komisia je v rámci IROP menovaná iba v

prípade rovnakého počtu bodov predmetnej výzvy. Výberová komisia aplikuje rozlišovacie hodnotiace kritéria a stanoví poradie ŽoPr od najvyššie po najnižšie umiestnenú ŽoPr. Po ukončení procesu výberu ŽoPr štatutár MAS vypracuje v rámci každého kola hodnotenia Protokol o výbere ŽoPr, v ktorom navrhne jednotlivé ŽoPr na schválenie RO. MAS zašle protokol o výbere ŽoPr spolu so všetkými predloženými ŽoPr na RO pre IROP, ktorý posúdi splnenie podmienok administratívneho overenia, odborného hodnotenia a výberu ŽoPr MAS na základe predloženého Protokolu o výbere ŽoPr a jej príloh. • V prípade, že RO pre IROP nezistí žiadne závažné nedostatky v procese schvaľovania ŽoPr, zašle MAS písomný súhlas so zaslaním oznámenia o schválení ŽoPr príslušným ReS. Po odoslaní oznámení o schválení ŽoPr MAS (v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi RO pre IROP a MAS) zabezpečí uzatvorenie zmluvy s užívateľom (ReS), ktorá upraví práva a povinnosti medzi MAS a ReS. Od momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy s užívateľom sa ReS stáva tzv. užívateľom v zmysle definície § 3 ods. 2 písm. d) zákona o EŠIF. Od tohto momentu platia pre užívateľa primerane ustanovenia zákona o EŠIF.

Žiadosti podporované z vlastných resp. iných zdrojov:

MAS Sečovský región, o. z. má v rámci svojej Stratégie CLLD definované aj doplňujúce opatrenia z iných zdrojov, avšak nebude rozhodovať o pridelení týchto FP. Vlastný grantový systém momentálne nie je schválený, avšak sa jeho implementácia v budúcnosti nevyklučuje. V prípade jeho schválenia bude táto časť rozpracovaná v samostatnom usmernení pre žiadateľov z vlastných zdrojov MAS Sečovský región, o. z. resp. iných zdrojov.

5.2 Akčný plán

Časť A) Akčný plán implementácie stratégie CLLD

Tabuľka č. 4.A: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie kódu opatrenia	7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach Podopatrenie 7.2.
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Sekundárna FO predominantná- 6B Sekundárna FO doplnková- 6.A
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov územia prostredníctvom dobudovania infraštruktúry a miestnych služieb (autobusové zastávky, miestne komunikácie, verejné priestranstvá, parky ...). V rámci opatrenia budú začlenené aj investície na prvky zelenej infraštruktúry, čo bude mať pozitívny dopad na vzhľad obcí a zlepšenie kvality životného prostredia.
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Zlepšiť infraštruktúru a služby miestneho vyžitia a organizovanie obyvateľov.

Rozsah a oprávnené činnosti	<p>Oprávnené aktivity projektu (činnosti), ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené aktivity projektu (činnosti) v zmysle stratégie CLLD príslušnej MAS uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené aktivity/činnosti MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.1 pre Podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER.</p> <p><i>Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.) <p>Konkrétnejšie aktivity: <u>miestne komunikácie</u> v dedinách, vidieckych cestách a <u>chodníky</u> (cesty a chodníky aj vrátane <u>parkovísk</u>), <u>parkoviská</u>, <u>priekopy a rigoly</u> (len ak sú súčasťou popri realizovanej ceste, resp. chodníku), <u>cestné mosty</u> (z ocele, betónu alebo z iného materiálu) spolu s nadjazdami a príjazdami, <u>pešie mosty</u> (lávky pre peších), <u>autobusové prístrešky</u> (autobusové zastávky).</p> <p>Za oprávnený výdavok sa považuje aj tzv. mobiliár:</p> <ul style="list-style-type: none"> lavička, odpadkový kôš, kontajner na zeleň/kvetináč, informačné plochy/tabule/vitríny (napr. aj vrátane názvu zastávky, názvu ulice, umiestnenie mapy obce/okolía/kultúrnych pamiatok), uvítacie tabule, smerníky a ukazovatele (napr. k obecnému úradu, ku kultúrnej pamiatke, k historickej budove, múzeu, pamätnej izbe, a pod.), bariéry, zábrany vjazdu, ochranné mreže (napr. na koreň/kmeň stromov). <ul style="list-style-type: none"> výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd. Podrobnejšie: <u>stokové siete (kmeňové stoky, zberače a uličné stoky, výpustné stoky a odľahčovacie stoky)</u>, <u>čistiarne odpadových vôd, obecné, skupinové a ostatné vodovody lokálneho charakteru, miestne potrubné rozvody teplej vody, súvisiace vodárenské stavby miestneho významu (úpravne vody, čerpace stanice)</u>. zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov, aleje, pešie zóny, nábrežia (v prípade, že je súčasťou takejto investície aj parkovisko v menšom rozsahu, , tak sú výdavky oprávnené aj vrátane parkovísk) a pod. <p><i>Za verejné priestranstvo možno považovať pre účely vydávania zákazov a príkazov v legislatívnej pôsobnosti obce každý priestor, ktorý spĺňa súčasne tri nasledujúce podmienky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> je prístupný všetkým bez obmedzenia (teda prístupný každému bez toho, aby musel prekonávať prekážky) služí na všeobecné užívanie (teda neexistuje žiadny právny dôvod, ktorý by niekoho vylučoval z jeho užívania resp. neexistuje právny dôvod, ktorý by obmedzoval jeho využívanie len pre zúžený okruh osôb alebo len pre určitý účel) je ako verejné priestranstvo definovaný alebo určený (lokalizovaný) vo všeobecne záväznom nariadení obce. <p>Slová "priestor prístupný bez obmedzení" je nutné definovať tak, že nejde o akékoľvek ľubovoľné priestory, ale že ide o priestranstvá majúce podobný charakter ako námestie, trhovisko, cesty, miestne komunikácie, parky a verejná zeleň.</p> <p><u>Obec je vo všeobecne záväzných nariadeniach oprávnená pojem "verejné priestranstvo" definovať, avšak táto definícia musí vychádzať zo zákonného základu.</u></p> <p>Vo všeobecnosti môžeme za verejné priestranstvo považovať verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce alebo pozemky, ktoré si obec prenajíma. Verejným priestranstvom na účely zákona nie sú pozemky, ktoré sú síce vo vlastníctve obce, ale obec ich prenajala podľa osobitného zákona. Za verejné priestranstvo je <u>možné považovať</u> aj <u>čintorín</u>, a aj to len v prípade, ak ho má obec <u>definovaný alebo určený (lokalizovaný) vo všeobecne záväznom nariadení obce pred podaním ŽoNFP, ako verejné priestranstvo</u>. Za verejné priestranstvo <u>nie je možné považovať</u> školu, školské zariadenia (škôlky, jasle), areál školy (školský dvor).</p> <p>Oprávněným výdavkom v rámci aktivity 3 je aj mobiliár/drobný architektonický prvok napr.</p> <ul style="list-style-type: none"> lavička, odpadkový kôš, kontajner na zeleň/kvetináč, informačné plochy/tabule/vitríny (napr. názvu námestia/parku, umiestnenie mapy obce/okolía/kultúrnych pamiatok a pod.), smerníky a ukazovatele (napr. ku kultúrnej pamiatke, k historickej budove, múzeu, pamätnej izbe, a pod.), stojan a/alebo prístrešky na bicykle, bariéry, zábrany vjazdu, ochranné mreže (napr. na koreň/kmeň stromov), hodiny, fontánka na pitnú vodu/výpustný stojan na pitnú vodu <ul style="list-style-type: none"> výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní <p>Oprávnené investície sú drenáže a odvodňovacie kanály, otvorené odtokové kanály, odvodňovacie</p>
-----------------------------	--

	<p><u>priekopy, obecné studne.</u> Je možné realizovať aj investície do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historických vodohospodárskych diel (tajchy, jarky, nápuštné alebo výpuštné objekty a pod.), - historických vodovodov, priehrad, - diaľkových rozvodov vody, - do miestnych potrubných rozvodov vody, - plavebných kanálov 					
Oprávnení prijímatelia	<p>1. obce a mesto na území MAS do 20 000 obyvateľov 2. Združenia obcí s právnou subjektivitou z územia príslušnej MAS s právnou formou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záujmové združenie právnických osôb v zmysle § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov • Záujmové združenie právnických osôb v zmysle § 20f – 21 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) 					
Intenzita pomoci ⁴	100 % (EPFRV 75% + ŠR 25%) VZ 0%					
Oprávnené výdavky ⁵	<p>Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí splňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené výdavky MAS.</p> <p><i>Žiadateľ musí zároveň splňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce.</i> 2. <i>Všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 (v prípade investičných opatrení):</i> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku</i> b. <i>kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty</i> c. <i>všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu</i> d. <i>nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek</i> <p>Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV</p>					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Mínimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 100 000,- € z celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ⁶	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	246949,09	185211,82	61737,27	0,00	0,00
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	246949,09	185211,82	61737,27	0,00	0,00
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁷	Vid'. kapitola 8.2.6.3.2.7. Zásady vzhľadom na určenie výberových kritérií v súlade V súlade so Všeobecnými podmienkami poskytnutia príspevku, výberové kritéria pre výber projektov a hodnotiace kritéria pre výber projektov pre projektové opatrenia PRV SR 2014 – 2022 v stratégii CLLD, ktoré sú uvedené v dokumente „Výberové kritéria a hodnotiace (bodovacie) kritéria pre výber projektov Stratégie CLLD MAS Sečovský región, o.z.“, ktoré boli vypracované v súlade so Systémom riadenia CLLD, Príručkou pre žiadateľa o poskytnutie NFP z PRV SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2 a Prílohou č. 2 k Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2.					

⁴ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

⁶ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

⁷ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	7/7.2	Počet podporených činností/ operácií	ks	0	6
		Počet inovatívnych prvkov alebo postupov použitých v projektoch	ks	0	6

Tabuľka č. 4.B: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
Priradenie kódu opatrenia	7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach Podopatrenie 7.4.
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Sekundárna FO predominantná- 6B Sekundárna FO doplnková- 6A (činnosti 1,2,3,4), 3A (činnosť 4)
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov územia prostredníctvom dobudovania infraštruktúry súvisiacej s trávením voľného času, kultúrou, rozvojom podnikania a zvýšením bezpečnosti obyvateľov. Lepšia kvalita života zvýši atraktivitu územia, čo pozitívne ovplyvní konkurencieschopnosť územia.
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Zlepšiť infraštruktúru a služby miestneho využitia a organizovanie obyvateľov.
Rozsah a oprávnené činnosti	<u>Oprávnené činnosti:</u> <ul style="list-style-type: none"> investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátróv, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.
Oprávnení prijímatelia	1. Obce a mesto do 20 000 obyvateľov z územia príslušnej MAS 2. Združenia obcí s právnou subjektivitou z územia príslušnej MAS s právnou formou: <ul style="list-style-type: none"> Záujmové združenie právnických osôb v zmysle § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov Záujmové združenie právnických osôb v zmysle § 20f – 21 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník)
Intenzita pomoci ⁸	100% (EPFRV 75% + ŠR 25%) VZ 0%
Oprávnené výdavky ⁹	Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí splňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené výdavky MAS. <i>Žiadateľ musí zároveň splňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</i> <ol style="list-style-type: none"> výdavky na hmotné a nehmotné investície v súlade s podporovanými činnosťami (vrátane začlenením prvkov zelenej infraštruktúry, následné "ozelenenie" objektov a ich začlenením do zelenej infraštruktúry obce, náklady súvisiace s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie) súvisiace všeobecné náklady s bodom 1 (v prípade investičných opatrení): <ol style="list-style-type: none"> výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehmuteľného majetku; kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty; všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b)

⁸ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

	<p>ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu;</p> <p>d) nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek.</p> <p>- Pod výdavkami na prípravné práce sa rozumejú výdavky na poplatky architektom, projektantom, inžinierom a konzultantom súvisiace s vypracovaním projektovej dokumentácie (max. 4%), výdavky za stavebný dozor (max. 1%) a výdavky na poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti (max. 8%).</p> <p>Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV</p>					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<p>Minimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 100 000,- € z celkových oprávnených výdavkov</p>					
Finančný plán	Región ¹⁰	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	823785,69	617839,27	205946,42	0,00	0,00
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	823785,69	617839,27	205946,42	0,00	0,00
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ¹¹	<p>V súlade so Všeobecnými podmienkami poskytnutia príspevku, výberové kritéria pre výber projektov a hodnotiace kritéria pre výber projektov pre projektové opatrenia PRV SR 2014 – 2022 v stratégii CLLD, ktoré sú uvedené v dokumente „Výberové kritéria a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov Stratégie CLLD MAS Sečovský región, o.z.“, ktoré boli vypracované v súlade so Systémom riadenia CLLD, Príručkou pre žiadateľa o poskytnutie NFP z PRV SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2 a Prílohou č. 2 k Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2.</p>					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/I D	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7/7.4	Počet podporených činností/ operácií	ks	0	11	
		Počet inovatívnych prvkov alebo postupov použitých v projektoch	ks	0	11	
		Počet novovytvorených pracovných miest projektom prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	Počet	0	2	

Tabuľka č. 4.C: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č.	-

¹⁰ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

⁹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

808/2014)																									
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / ŠC IROP	Špecifický cieľ IROP: 5.1.2																								
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je zlepšiť dopravnú dostupnosť obyvateľov k verejným službám, do zamestnania, prípadne zabezpečiť prepravu imobilných občanov do zdravotníckych zariadení, prípadne komunitných centier. Pomocou tohto opatrenia podporíme dostupnosť a mobilitu pracovnej sily a imobilných občanov, čím dôjde k skvalitneniu ich života a zároveň to bude mať pozitívny vplyv na konkurencioschopnosť územia a zvyšovanie zamestnanosti.																								
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Zlepšiť infraštruktúru a služby miestneho využitia a organizovanie obyvateľov.																								
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: <ul style="list-style-type: none"> B2 výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom, B3 nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie, B1 zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektro bicykle a pod., 																								
Oprávnení prijímatelia	1. združenia miest a obcí (platí pre činnosti B2,B3,B1) 2. mikroregionálne združenia z územia MAS (platí pre činnosti B3,B1) 3. občianske združenia z územia MAS (platí pre činnosti B3,B1) 4. neziskové organizácie z územia MAS (platí pre činnosti B3,B1) 5. cirkevné organizácie z územia MAS (platí pre činnosti B2)																								
Intenzita pomoci ¹²	95% (EFRR 100% + ŠR 0%) VZ 5%																								
Oprávnené výdavky ¹³	Vid'. príloha č. 5 Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, I. Oprávnenosť aktivít, oprávnenosť žiadateľov a rámcové určenie oprávnenosti výdavkov, Špecifický cieľ 5.1.2, str. 2.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 100 000,- € z celkových oprávnených výdavkov																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región¹⁴</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>114270,74</td> <td>108 557,21</td> <td>0,00</td> <td>5713,53</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>114270,74</td> <td>108557,21</td> <td>0,00</td> <td>5713,53</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región ¹⁴	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	114270,74	108 557,21	0,00	5713,53	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	114270,74	108557,21	0,00	5713,53	-
Región ¹⁴	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	114270,74	108 557,21	0,00	5713,53	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	114270,74	108557,21	0,00	5713,53	-																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ¹⁵	V súlade s podmienkami výzvy IROP na predkladanie žiadosti o poskytnutie NFP na financovanie implementácie stratégie CLLD																								
Povinné prílohy stanovené MAS ¹⁶	nestanovuje si																								
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5.1.2/ 1.1.1 IROP</td> <td>Počet novovytvorených služieb v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Počet novovytvorených pracovných miest</td> <td>Počet</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Počet nových prvkov verejnej infraštruktúry</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	5.1.2/ 1.1.1 IROP	Počet novovytvorených služieb v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel	ks	0	1		Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	0	1		Počet nových prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1				
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																					
5.1.2/ 1.1.1 IROP	Počet novovytvorených služieb v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel	ks	0	1																					
	Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	0	1																					
	Počet nových prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1																					
Indikatívny harmonogram	Prioritizácia výziev:																								

¹¹ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu. ¹²v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

¹²v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

¹⁴ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

¹⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

¹⁶ MAS stanoví povinné prílohy nad rámec povinných príloh, ktoré stanoví PPA v zmysle kapitoly 9.5.1. ods. 6 Systému riadenia CLLD

výziev	<ul style="list-style-type: none"> • B2 výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom, • B3 nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie, • B1 zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektro bicykle a pod., <p>Harmonogram vyhlasovania výziev: B2: 3Q/2019 B3: 3Q/2019 B1: 2Q/2021</p>
--------	--

Tabuľka č. 4.D: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti sociálnych a komunitných služieb					
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-					
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / ŠC IROP	Špecifický cieľ 5.1.2					
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je zriaďovanie nových a rozširovanie poskytovaných sociálnych a komunitných služieb na území MAS Sečovský región, o.z.. Naplnením tohto cieľa sa podporí sociálne začlenenie znevýhodnených, marginalizovaných komunit vrátane Rómskych čím sa dosiahne zvýšená kvalita života všetkých obyvateľov.					
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Zlepšovať ľudský potenciál v území = vzdelaný, informovaný, motivovaný občan sa rád zapája do aktivít, podniká.					
Rozsah a oprávnené činnosti	<u>Oprávnené činnosti:</u> <ul style="list-style-type: none"> • C1 komunitné sociálne služby • C2 terénne a ambulancné služby 					
Oprávnení prijímatelia	1. združenia miest a obcí 2. občianske združenia z územia MAS 3. neziskové organizácie z územia MAS 4. cirkevné organizácie z územia MAS					
Intenzita pomoci ¹⁷	95% (EFRR 100% + ŠR 0%) VZ 5%					
Oprávnené výdavky ¹⁸	Vid' príloha č. 5 Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, I. Oprávnenosť aktivít, oprávnenosť žiadateľov a rámcové určenie oprávnenosti výdavkov, Špecifický cieľ 5.1.2, str. 2.					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 65 633,14- € z celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ¹⁹	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	69 087,51	65 633,14	0,00	3 454,37	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	69 087,51	65 633,14	0,00	3 454,37	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ²⁰	V súlade s podmienkami výzvy IROP na predkladanie žiadosti o poskytnutie NFP na financovanie implementácie stratégie CLLD a schváleným „Konceptom implementácie stratégie CLLD“					

¹⁷Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

¹⁸v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP¹⁹ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

¹⁹ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

²⁰v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Povinné prílohy stanovené MAS ²¹	nestanovuje si				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	5.1.2/2.1.1 IROP	Počet nových/zrekonštruovaných objektov pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb	ks	0	1
		Počet nových/kvalitnejších komunitných sociálnych služieb	Počet	0	1
		Počet novovytvorených pracovných miest	ks	0	1
Indikatívny harmonogram výziev	Prioritizácia výziev: 1. C1 komunitné sociálne služby 2. C2 terénne a ambulantné služby Harmonogram vyhlasovania výziev: C1: 4Q/2019 C2: 4Q/2021				

Tabuľka č. 4.E: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov
Priradenie kódu opatrenia	3 - Investície do hmotného majetku Podopatrenie 4.1.
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Sekundárna FO predominantná 2A, 5C Sekundárna FO oblasť doplnková 3A,6A
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je posilniť konkurencieschopnosť spracovateľského a potravinárskeho priemyslu, jeho výrobnú diverzifikáciu, inovácie a zároveň zabezpečiť ochranu životného prostredia a zmierniť dopad klimatických zmien. Vybrané opatrenie podporí nárast zamestnanosti na území MAS Sečovský región, o.z. a zároveň zvýši konkurencieschopnosť územia.
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Bezpodmienečne vytvárať nové pracovné príležitosti zvlášť pre mladých a znevýhodnených občanov. Opatrenie bolo vybrané vzhľadom na poľnohospodársky charakter územia a veľký podiel poľnohospodárskych podnikov nachádzajúcich sa na území.
Rozsah a oprávnené činnosti	<u>Oprávnené činnosti:</u> Kategória A) Oblasť zamerania č. 1 - Špecializovaná rastlinná výroba - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov špecializovanej rastlinnej výroby vrátane prípravy staveniska a vrátane okolitých spevnených plôch; - investície do obstarania technického a technologického vybavenia špecializovanej rastlinnej výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich na pestovanie, aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, priemyselných a hospodárskych hnojív, zber a pozberovú úpravu; - investície do objektov na využívanie geotermálnej energie na vykurovanie skleníkov a fóliovníkov a na vlastnú spotrebu v podniku vrátane súvisiacich investičných činností. - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov a do jeho vnútorného vybavenia na priamy predaj výhradne vlastných výrobkov v rámci areálu daného podniku (vrátane okolitých spevnených plôch); Oblasť zamerania č. 2 - Živočíšna výroba - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov živočíšnej výroby vrátane prípravy staveniska; - investície do obstarania technického a technologického vybavenia živočíšnej

²¹ MAS stanoví povinné prílohy nad rámec povinných príloh, ktoré stanoví PPA v zmysle kapitoly 9.5.1. ods. 6 Systému riadenia CLLD

	výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich aj na zber objemových krmív, uskladnenie a manipuláciu s krmivami a stelivami; - investície do zavádzania technológií na výrobu energie energeticou transformáciou biomasy vyprodukovanej primárne v rámci živočíšnej výroby s doplnkovou funkciou biomasy vyprodukovanej na ostatnej poľnohospodárskej pôde (nevyužitej ornej i TTP) a odpadových druhov biomasy z poľnohospodárstva, vlastnej výroby potravinárskych výrobkov.												
Oprávnení prijímatelia	Prijímateľom pomoci sú fyzické a právnické osoby z územia MAS podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe. V spojitosti s opatrením Spolupráca aj iný verejný alebo súkromný subjekt.												
Intenzita pomoci ²²	50% (EPFRV 75% + ŠR 25%) VZ 50% Intenzita podpory (pomoci) je v súlade s intenzitou pomoci v zmysle stratégie CLLD uvedenej vo výzve (časť Financovanie projektu), pričom výška podpory môže byť: 1. Maximálna základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov berúc do úvahy stanovenú výšku podpory príslušnou MAS v stratégii CLLD: <ul style="list-style-type: none"> max. 50 % v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja); 2. Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvyšuje: <ul style="list-style-type: none"> max. o 20% mladým poľnohospodárom max. do 5 rokov od dátumu začatia pôsobenia v podniku ako jeho najvyšší predstaviteľ, alebo do vykonania opatrení vymedzených v podnikateľskom pláne schválenom v rámci podopatrenia 6.1 t.j. má rozhodnutie PPA o schválení podpory v rámci podopatrenia 6.1); max. o 20 % v prípade ekologického poľnohospodárstva a agroenviromentu; Miera podpory sa môže zvýšiť kombinovane najviac do 90% z celkových oprávnených výdavkov.												
Oprávnené výdavky ²³	Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí splňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň splňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné): 1. výdavky na hmotné a nehmotné investície v súlade s podporovanými činnosťami (vrátane začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry, následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce, náklady súvisiace s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie) 2. súvisiace všeobecné náklady s bodom 1 (v prípade investičných opatrení): a) výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku; b) kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty; c) všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu; d) nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek. Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 83303,65,- € z celkových oprávnených výdavkov												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región²⁴</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>166607,30</td> <td>62477,74</td> <td>20825,91</td> <td>83303,65</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región ²⁴	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	166607,30	62477,74	20825,91	83303,65	-
Región ²⁴	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné								
MR	166607,30	62477,74	20825,91	83303,65	-								

²²Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²³v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP²⁴ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

²⁴ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	166607,30	62477,74	20825,91	83303,65	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ²⁵	V súlade so Všeobecnými podmienkami poskytnutia príspevku, výberové kritéria pre výber projektov a hodnotiace kritéria pre výber projektov opatrenia PRV SR 2014 – 2022 v stratégii CLLD, ktoré sú uvedené v dokumente „Výberové kritéria a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov Stratégie CLLD MAS Sečovský región, o.z.“, ktoré boli vypracované v súlade so Systémom riadenia CLLD, Príručkou pre žiadateľa o poskytnutie NFP z PRV SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2 a Prílohou č. 2 k Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre podopatrenie 19.2.					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	4/4.1	Počet projektov zameraných na zvýšenie konkurencieschopnosti podniku	ks	0	1	
		Počet novovytvorených pracovných miest projektom prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	Počet	0	1	

Tabuľka č. 4.F: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradiť sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / ŠC IROP	Špecifický cieľ 5.1.1
Ciele opatrenia	Hlavným cieľom je podporiť obyvateľov územia k zakladaniu mikro a malých podnikov a SZČO s cieľom samozamestnať sa a vytvoriť nové pracovné miesta čo prispeje k zvýšeniu zamestnanosti a životnej úrovne na území MAS Sečovský región, o.z..
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reaguje v nadväznosti na identifikované slabé stránky územia v rámci SWOT analýzy na identifikovanú potrebu - Bezpodmienečne vytvárať nové pracovné príležitosti zvlášť pre mladých a znevýhodnených občanov.
Rozsah a oprávnené činnosti	A1 Podpora podnikania a inovácií - obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest, -nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb, -podpora marketingových aktivít, -podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností
Oprávnení prijímatelia	1. Samostatne zárobkovo činné osoby z územia MAS, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH. 2. Mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov z územia MAS, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH.
Intenzita pomoci ²⁶	55% (EFRR 100% + ŠR 0%) VZ 45%
Oprávnené výdavky ²⁷	Vid' príloha č. 5 Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, I. Oprávnenosť aktivít, oprávnenosť žiadateľov a rámcové určenie oprávnenosti výdavkov, Špecifický cieľ 5.1.1, str. 2.
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálne 5 000,- € z celkových oprávnených výdavkov Maximálne 100 000,00,- € z celkových oprávnených výdavkov

²⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

²⁶ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²⁷ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Finančný plán	Región ²⁸	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	953 693,97	529 439,03	0,00	433 177,40	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	953 693,97	529 439,03	0,00	433 177,40	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ²⁹	V súlade s podmienkami výzvy IROP na predkladanie žiadosti o poskytnutie NFP na financovanie implementácie stratégie CLLD a schváleným „Konceptom implementácie stratégie CLLD“					
Povinné prílohy stanovené MAS ³⁰	nestanovuje si					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	
	5.1.1/3.1.2 IROP	Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	0	11	
		Počet podporených podnikov	ks	0	5	
Indikatívny harmonogram výziev	A1 Podpora podnikania a inovácií Harmonogram vyhlasovania výziev: A1: 3Q/2019					

Časť B) Akčný plán pre Chod MAS a animácie

Tabuľka č. 4G: Chod MAS a animácie (základná alokácia PRV)

Názov opatrenia	Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie kódu opatrenia	19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MR VK – miestny rozvoj vedený komunitou) Podopatrenie 19.4.
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Príspevok k fokusovým oblastiam 1A, 2A, 2B, 3A, 6A, 6B. Sekundárny príspevok k oblasti 5C.
Ciele opatrenia	K efektívnej implementácii stratégie CLLD a k bezproblémovému chodu MAS Sečovský región, o.z. je nevyhnutná realizácia tohto opatrenia. Hlavným cieľom tohto opatrenia bude vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod.) ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD a taktiež ich účasť na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí a propagácia MAS.
Zdôvodnenie výberu	
Rozsah a oprávnené činnosti	
Oprávnení prijímatelia	MAS, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja, a má právnu formu občianske združenie – v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
Intenzita pomoci ³¹	100% (EPFRV 75% + ŠR 25%) VZ 0% Celkové náklady na prevádzkové náklady a náklady na oživenie nesmú presiahnuť 20% celkových nákladov, ktoré vznikli v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja. Časť výdavkov súvisiacich s chodom MAS a animáciou bude hradená formou paušálnej platby, ktorá bude stanovená na základe výpočtov a analýz primeranosti nákladov.
Oprávnené výdavky ³²	Vid'. Kapitola 8.2.15.3.2.5. Oprávnené náklady v súlade s PRV, Podopatrenie 19.4., str. 559
Výška príspevku (minimálna)	Mín. 5 000,- celkových oprávnených výdavkov

²⁸ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

²⁹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

³⁰ MAS stanoví povinné prílohy nad rámec povinných príloh, ktoré stanoví PPA v zmysle kapitoly 9.5.1. ods. 6 Systému riadenia CLLD

³¹ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

³² v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

a maximálna)	Max. 35 000,00,-€ celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ³³	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	35 000,00	26 250,00	8 750,00		-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	35 000,00	26 250,00	8 750,00		-
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	19/19.4	Propagačno-informačné aktivity	počet	0	20	

Tabuľka č. 4H: Chod MAS1 v rámci IROP (základná alokácia pre MAS z menej rozvinutého regiónu)

Názov opatrenia	Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD					
Priradenie kódu opatrenia	-					
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Špecifický cieľ 5.1.1					
Ciele a opis opatrenia	K efektívnej implementácii stratégie CLLD a k bezproblémovému chodu MAS Sečovský región, o.z. je nevyhnutná realizácia tohto opatrenia...					
Zdôvodnenie výberu						
Rozsah a oprávnené činnosti						
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina (územie menej rozvinutého regiónu)					
Intenzita pomoci ³⁴	95% (EFRR 100% + ŠR 0%) VZ 5%					
Oprávnené výdavky ³⁵	Vid'. príloha č. 5 Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, I. Oprávnenosť aktivít, oprávnenosť žiadateľov a rámcové určenie oprávnenosti výdavkov, Špecifický cieľ 5.1.1, str. 2.					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 15 000,- celkových oprávnených výdavkov Max. 140 000,00,- € celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ³⁶	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	147 000,00	140 000,00		7 000,00	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	147 000,00	140 000,00		7 000,00	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ³⁷	Netýka sa					
Povinné prílohy stanovené MAS ³⁸	Netýka sa					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
Indikatívny harmonogram výziev	Netýka sa					

Tabuľka č. 4I: Chod MAS2 v rámci IROP (základná alokácia pre MAS z menej rozvinutého regiónu)

Názov opatrenia	Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania					
-----------------	---	--	--	--	--	--

³³ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

	stratégií CLLD					
Priradenie kódu opatrenia	-					
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Špecifický cieľ 5.1.1					
Ciele a opis opatrenia	K efektívnej implementácii stratégie CLLD a k bezproblémovému chodu MAS Sečovský región, o.z. je nevyhnutná realizácia tohto opatrenia...					
Zdôvodnenie výberu						
Rozsah a oprávnené činnosti						
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina (územie menej rozvinutého regiónu)					
Intenzita pomoci ³⁹	95% (EFRR 100% + ŠR 0%) VZ 5%					
Oprávnené výdavky ⁴⁰	Vid'. príloha č. 5 Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, I. Oprávnenosť aktivít, oprávnenosť žiadateľov a rámcové určenie oprávnenosti výdavkov, Špecifický cieľ 5.1.1, str. 2.					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 15 000,- celkových oprávnených výdavkov Max. 140 000,00,- € celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ⁴¹	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	132 300	126000	0	6300	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	132 300	126000	0	6300	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁴²	Netýka sa					
Povinné prílohy stanovené MAS ⁴³	Netýka sa					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	
Indikatívny harmonogram výziev	Netýka sa					

Tabuľka č. 4J: Chod MAS v rámci PRV (dodatočná výkonnostná alokácia na základe splnenia míľníka A a dodatočná alokácia na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách)

Názov opatrenia	Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie kódu opatrenia	19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MR VK – miestny rozvoj vedený komunitou) Podopatrenie 19.4.
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Príspevok k fokusovým oblastiam 1A, 2A, 2B, 3A, 6A, 6B. Sekundárny príspevok k oblasti 5C.
Ciele opatrenia	K efektívnej implementácii stratégie CLLD a k bezproblémovému chodu MAS Sečovský región, o.z. je nevyhnutná realizácia tohto opatrenia. Hlavným cieľom tohto opatrenia bude vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod.) ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD a taktiež ich účasť na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí a propagácia MAS.
Zdôvodnenie výberu	
Rozsah a oprávnené činnosti	
Oprávnení prijímatelia	MAS, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja, a má právnu formu občianske združenie – v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
Intenzita pomoci ⁴⁴	100% (EPFRV 75% + ŠR 25%) VZ 0%
Oprávnené výdavky ⁴⁵	Vid'. kapitola 8.2.15.3.2.5. Oprávnené náklady v súlade s PRV, Podopatrenie 19.4.,

⁴⁰ In

⁴⁰ In

⁴⁴ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁴⁴ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

	str. 559					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 5 000,- celkových oprávnených výdavkov Max. 56 511,86,-€ celkových oprávnených výdavkov					
Finančný plán	Región ⁴⁶	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	56 511,86	42383,89	14127,97		-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	56 511,86	42383,89	14127,97		-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁴⁷	Netýka sa					
Povinné prílohy stanovené MAS ⁴⁸	Netýka sa					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	
	19/19.4	Propagačno-informačné aktivity	počet	0	20	
Indikatívny harmonogram výziev	Netýka sa					

Tabuľka č. 4K: Animácie v rámci PRV (dodatková výkonnosť a alokácia na základe splnenia míľníka A a dodatková alokácia na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách

Názov opatrenia	4.1.1 PRV Podpora na prevádzkové náklady a oživenie					
Priradenie kódu opatrenia						
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Príspevok k fokusovým oblastiam 1A, 2A, 2B, 3A, 6A, 6B. Sekundárny príspevok k oblasti 5C.					
Zdôvodnenie výberu						
Rozsah a oprávnené činnosti						
Oprávnení prijímatelia	MAS, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja, a má právnu formu občianske združenie – v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.					
Intenzita pomoci ⁴⁹	100% (75% EPFRV+25ŠR) VZ (0%)					
Oprávnené výdavky ⁵⁰	1. financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD: a. propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; b. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; c. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. PRV SR 2014 – 2020, opatrenie 19, podopatrenie 19.4.					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	9972,69	7479,52	2493,17	0,00	0,00
	Spolu	9972,69	8153,97	4516,53	0,00	0,00

⁴⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

⁴⁶ typ regiónu: MR – menej rozvinutý región, VR – viac rozvinutý región

⁴⁷ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

⁴⁸ MAS stanoví povinné prílohy nad rámec povinných príloh, ktoré stanoví PPA v zmysle kapitoly 9.5.1. ods. 6 Systému riadenia CLLD

⁴⁹ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁵⁰ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP zasielané PPA alebo RO PRV / IROP.

Plán monitoringu:

Plán monitoringu stanoví súbor sledovaných merateľných ukazovateľov v rámci postupnej implementácie stratégie CLLD a zdroje k overovaniu týchto ukazovateľov. Plán monitoringu vypracuje manažér MAS a následne predloží Výkonnému výboru MAS. Výkonný výbor predloženú monitorovaciu správu prerokuje, vydá k nej stanovisko a predloží ju spolu s uvedeným odporúčaním Monitorovaciemu výboru MAS. Monitorovací výbor monitorovaciu správu prerokuje a zhodnotí plnenie opatrení stratégie CLLD. Predloženú monitorovaciu správu buď schváli, a vtedy sa pokračuje v stanovenej línii implementácie programu, alebo v prípade odklonu smerovania stratégie CLLD navrhne opatrenia a tie predloží Výkonnému výboru MAS Sečovský región, o. z. na prerokovanie a schválenie. Minimálne v polovici a na konci referenčného obdobia, počas ktorého bude MAS implementovať stratégiu

Podkladom na hodnotenie programovacieho obdobia a hodnotenia implementácie stratégie CLLD sú práve monitorovacie správy, ktoré slúžia na vykonanie záverečného hodnotenia programovacieho obdobia nezávislým hodnotiteľom. Ten na základe požiadavky Výkonného výboru vypracuje súhrnnú záverečnú hodnotiacu správu programovacieho obdobia a predloží ju Výkonnému výboru na prerokovanie a Monitorovaciemu výboru na schválenie. Súhrnná záverečná hodnotiacia správa programovacieho obdobia v sebe zahŕňa zhodnotenie efektivity vynaložených finančných prostriedkov, účinnosti vybraných opatrení a činností, a viac či menej vplyv pozitívnych/negatívnych dopadov na trvalú udržateľnosť územia. Súhrnná záverečná hodnotiacia správa programovacieho obdobia nezávislého hodnotiteľa taktiež môže slúžiť ako „odborný podklad“ pri zostavení novej stratégie, resp. jej aktualizácie s cieľom čo najlepšie reflektovať na situáciu v území pri zohľadnení uskutočnených zmien a dopadov.

Pokiaľ v priebehu implementácie stratégie CLLD nedochádza k priebežnému plneniu monitorovacích indikátorov, resp. na jej konci nedôjde k ich naplneniu, MAS náležite zdôvodní vplyvy, ktoré daný stav zapríčinili. Výsledky monitoringu a hodnotenia zachytené v monitorovacej a hodnotiacej správe MAS zverejní na svojom webovom sídle a v termínoch stanovených v Zmluve o poskytnutí NFP zasiela PPA a RO IROP.

Postup samohodnotenia jednotlivých orgánov MAS

Samohodnotenie orgánov MAS Sečovský región, o. z. v sebe zahŕňa dve oblasti a to:

- priebeh implementácie stratégie CLLD

□ činnosť MAS a fungovanie vlastného inštitucionálneho zázemia

Základom samohodnotenia implementácie stratégie CLLD je číselné vyhodnocovanie vyššie uvedených oblastí monitorovania (výstup) a indikátorov hodnotenia (výsledok a dopad) min. 1x ročne za súčasného sledovania celkového vývoja územia v kontexte. Ukazovatele dopadu sa vyhodnocujú na konci programového obdobia (2020) a implementácie stratégie CLLD (2023).

Okrem hodnotenia implementácie stratégie CLLD MAS Sečovský región, o. z. bude pravidelne vyhodnocovať aj svoje inštitucionálne zabezpečenie, a to:

- funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS,
- funkčnosť manažmentu MAS,
- flexibilitu, oprávnenosť a účinnosť rozhodovacích postupov v súvislosti so stratégiou CLLD a vyhodnocovaním projektov,
- schopnosť zabezpečiť implementáciu stratégie CLLD a projektov,
- schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov.

Samohodnotenie bude realizované na základe pravidelných priebežných hodnotení činnosti vo všetkých vybraných oblastiach a percentuálneho vyjadrenia aktuálneho stavu plnenia plánov činnosti, harmonogramov i cieľov stanovených MAS prostredníctvom stratégie CLLD. Na základe výsledkov plnenia ukazovateľov a plánov činnosti budú navrhované plány činnosti na ďalší rok vrátane návrhov zmien v prípade odchýlok, resp. nepredvídateľných udalostí, resp. okolností, ktoré by mohli ovplyvniť implementáciu stratégie v ďalšom období.

Tabuľka MAS č. 27 :Sebahodnotenie 7kľúčových znakov LEADER

Znak č. 1. Oblasť stratégie miestneho rozvoja
Oblasťný prístup zaberá malé, homogénne, spoločensky súdržné územie, ktoré ako cieľovú oblasť realizácie politiky charakterizujú spoločné tradície, miestna identita, zmysel pre spolupatričnosť alebo spoločné potreby a očakávania (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).
Znak č. 2. Prístup zdola nahor
Na rozvoji územia a jeho vedení sa zúčastňujú miestni aktéri, obyvateľstvo ako také, ekonomické a záujmové skupiny a reprezentatívne verejné a súkromné inštitúcie (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).
Znak č. 3. Verejno-súkromné partnerstvá: MAS
MAS realizuje stratégiu miestneho rozvoja, rozhoduje o pridelovaní svojich finančných prostriedkov a riadi ich. Združuje verejných a súkromných partnerov, je vyvážená a zastupuje existujúce miestne záujmové skupiny, ktoré vzišli z rôznych sociálno-ekonomických sektorov v oblasti. MAS rozhoduje o smerovaní a obsahu stratégie miestneho rozvoja vidieka a robí rozhodnutia o rôznych projektoch, ktoré sa majú financovať (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).
Znak č. 4. Uľahčovanie inovácie
MAS je v rozhodovaní o akciách, ktoré chce podporiť, je slobodná a flexibilná. Podporuje a podnecuje vznik nových nápadov na projekty, ktoré môže potom podporiť. Príma informačné a komunikačné technológie a podporuje širší prístup vidieckeho obyvateľstva k inováciám (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).
Znak č. 5. Integrované a viacsektorové akcie
Akcie a projekty obsiahnuté v stratégii sú prepojené a koordinované ako súdržný celok. Integrácia sa týka akcií vykonávaných v jednom sektore, všetkých akcií programu, alebo osobitných skupín akcií alebo, čo je najdôležitejšie, spojení medzi rôznymi ekonomickými, spoločenskými, kultúrnymi, ekologickými aktérmi a zainteresovanými sektormi (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).

Znak č. 6. Vytváranie sietí

MAS vytvára siete, čo zahŕňa výmenu dosiahnutých výsledkov, skúseností a know-how medzi skupinami LEADER, vidieckymi oblasťami, správami a organizáciami zainteresovanými na rozvoji vidieka v rámci EÚ bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú priamymi príjemcami pomoci LEADER-u. MAS vytváraním sietí zlepšuje spojenia medzi ľuďmi, projektmi a vidieckymi oblasťami, pomáha podnecovať projekty spolupráce tým, že vytvára kontakty medzi skupinami LEADER (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).

Znak č. 7. Spolupráca

Miestna akčná skupina pracuje na spoločnom projekte s inou skupinou LEADER alebo so skupinou s podobným prístupom v inom regióne, členskom štáte alebo v tretej krajine. Spoluprácou pomáha skupinám LEADER rozšíriť ich miestne činnosti, umožniť im vyriešiť určité problémy alebo pridať hodnotu miestnym zdrojom (ďalej v zmysle Systému riadenia CLLD, podkap. 1.1).

Postup monitorovania a hodnotenia:

- zhromaždenie podkladov a spracovanie dosiahnutých výstupov, výsledkov a dopadov;
- hodnotenie kvality a plnenia monitorovacích ukazovateľov;
- porovnávanie so stanovenými cieľmi;
- stanovenie prípadných opatrení na nápravu a ich prijatie.

Zdroje pre overenie údajov používaných v hodnotení CLLD:

- dokumentácia jednotlivých projektov;
- dokumentácia MAS;
- účtovná dokumentácia MAS;
- prieskumy a zisťovania medzi obyvateľstvom, obcami a inštitúciami v regióne;
- RO PRV / IROP;
- výsledky uskutočnených kontrol a správy z kontrol;
- údaje a štatistické zisťovania obcí, okresu a VÚC;
- údaje členov MAS;
- údaje a zisťovania ŠÚ SR.

Možné riziká implementácie stratégie

1. Nedostatočný počet a nepripravenosť potenciálnych záujemcov o realizáciu projektov a z toho vyplývajúci nedostatočný počet podaných žiadostí o NFP,
2. problémy pri vlastnej realizácii projektov, ich nedokončenie,
3. nízka kvalita projektov a z toho vyplývajúce ohrozenie naplnenia cieľov stratégie.

Uvedené riziká je potrebné eliminovať predovšetkým dostatočnou informovanosťou a vzdelávaním potenciálnych žiadateľov na území MAS, obsadením jednotlivých orgánov MAS

Ľuďmi so skúsenosťami s implementáciou projektov a zabezpečením výberu kvalitných projektov, ktoré svojou realizáciou prispievajú k naplneniu cieľov stratégie a ich realizácia je finančne reálna. Medzi ďalší nevyhnutný bod eliminácie rizika implementácie stratégie patrí aj zabezpečenie riadnej a pravidelnej činnosti monitorovacieho výboru a na základe jeho činnosti predchádzať problémom pri vlastnej implementácii projektov. Zo strany manažéra a predsedu MAS je potrebná dôsledná koordinácia činností jednotlivých orgánov MAS.

5.3.2 Monitorovacie ukazovatele

Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2025
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	18 277
Počet obyvateľov podporenej MAS	18 277
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	3

Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2025
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	1154038,43
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	101484,55

Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov	podnik	5
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	11
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	1
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	1
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	2

Tabuľka MAS č. 28 Povinné ukazovatele PRV 2014-2025 na úrovni fokusových oblastí

Podopatrenie/ Fokusová oblasť	Ukazovateľ	MJ	Východiskový stav	Cieľová hodnota	Spôsob overovania a získavania údajov, frekvencia zberu

7.2/6B	Počet podporených činností/operácií	ks	0	6	Monitorovacie správy, fotodokumentácia, fyzická kontrola na mieste 1x ročne
	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry	Počet	0	18 277	Monitorovacie správy 1x ročne
	Celkové verejné výdavky v EUR	EUR	0	246949,00	Vyhlásenie o overení po ukončení projektu 1x ročne
7.4/6B	Počet podporených činností/operácií	ks	0	11	Monitorovacie správy, fotodokumentácia, fyzická kontrola na mieste 1x ročne
	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry	Počet	0	18 277	Monitorovacie správy 1x ročne
	Celkové verejné výdavky v EUR	EUR	0	823785,69	Vyhlásenie o overení po ukončení projektu 1x ročne
4.1/2A/3 A	Celkové verejné výdavky v EUR	EUR	0	83303,65	Vyhlásenie o overení po ukončení projektu 1x ročne

Tabuľka MAS č. 29 Povinné ukazovatele IROP 2014-2020 na úrovni špecifických cieľov

ŠČ	Ukazovateľ	MJ	Východiskový stav	Cieľová hodnota	Spôsob overovania a získavania údajov, frekvencia zberu
5.1.1.	Podiel zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb na celkovom počte zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb v sektorech nespádajúcich do podpory PRV 2007 – 2014	%	0	20%	Monitorovacie správy, čestné vyhlásenie žiadateľa 1x ročne
	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní certifikačným orgánom	EUR	0	529 439,03	Vyhlásenie o overení 1x ročne
5.1.2	Vidiecka a mestská populácia so zlepšenou infraštruktúrou a prístupom k verejným službám	Počet	0	18 277	Monitorovacie správy 1x ročne
	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní certifikačným orgánom	EUR	0	174 190,35	Vyhlásenie o overení 1x ročne

Tabuľka MAS č. 30 Vlastné monitorovacie ukazovatele PRV 2014-2020, IROP 2014-2020

Pod opatrenie	Ukazovateľ	MJ	Východiskový stav	Cieľová hodnota	Spôsob overovania a získavania údajov, frekvencia zberu
7.2	Počet podporených činností/operácií	ks	0	5	Zisťovanie u žiadateľa, zo žiadosti o NFP 1x ročne
	Počet inovatívnych prvkov alebo postupov použitých v projektoch	ks	0	5	Zisťovanie u žiadateľa, zo žiadosti o NFP 1x ročne
7.4	Počet projektov s cieľom zlepšiť kvalitu života na vidieku	ks	0	12	Zisťovanie u žiadateľa, zo žiadosti o NFP 1x ročne
	Počet inovatívnych prvkov alebo postupov použitých v projekte	ks	0	12	Zisťovanie u žiadateľa, zo žiadosti o NFP 1x ročne
	Počet novovytvorených pracovných miest projektom prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	Počet	0	2	Monitorovacie správy 1x ročne
1.2	Celkový počet účastníkov ktorí sa zúčastnili odbornej prípravy, výmeny poľnohospodárskych podnikov, demonštračných činností	Počet	0	30	Monitorovacie správy 1x ročne
4.1	Počet projektov zameraných na zvýšenie konkurencieschopnosti podniku	ks	0	1	Zisťovanie u žiadateľa, zo žiadosti o NFP 1x ročne
	Počet novovytvorených pracovných miest projektom prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	počet	0	1	Monitorovacie správy 1x ročne
6.4	Počet projektov zameraných na vytvorenie/modernizáciu objektov na rozvoj rekreačnej a relaxačnej činnosti	ks	0	1	Monitorovacie správy 1x ročne
19.4	Propagačno- informačné aktivity	počet	0	20	Monitorovacie správy 1x ročne
5.1.1	Počet novovytvorených pracovných miest	Počet	0	9	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
5.1.1	Počet novovytvorených mikro a malých podnikov a SZČO (3.1.2 IROP)	ks	0	2	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
	Počet podporených už existujúcich mikro a malých podnikov a SZČO (3.1.1 IROP)	ks	0	3	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
5.1.2	Počet novovytvorených služieb v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel (1.1.1 IROP)	ks	0	1	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne

Počet nových prvkov verejnej infraštruktúry (1.1.1 IROP)	ks	0	1	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
Počet nových/zrekonštruovaných objektov pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb (2.1.1 IROP)	ks	0	1	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
Počet novovytvorených pracovných miest (2.1.1 IROP)	ks	0	2	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne
Počet nových/kvalitnejších komunitných sociálnych služieb (2.1.1 IROP)	ks	0	1	Monitorovacie správy Zber: 1x ročne

6. FINANČNÝ RÁMEC

6.1 Financovanie stratégie CLLD

Tabuľka č 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU EUR	
Základná alokácia		
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (základná alokácia podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	1 700 245,06	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	1 525 245,06	
Chod MAS a animácie	175 000,00	
Dodatočná alokácie na základe splnenia míľníka A		
Celkové zdroje z PRV (EPFRV), z toho:	107912,47	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	89927,06	
Chod MAS a animácie	17985,41	
Dodatočná alokácia na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách		
Celkové zdroje z PRV (EPFRV), z toho:	290994,83	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	242495,69	
Chod MAS a animácie	48499,14	
Celkom Chod MAS a animácie	Chod MAS 56511,86	Animácie 44972,69
suma v rámci PRV v zmysle vydaného Rozhodnutia na podopatrenie 19.4 základná alokácia	35000,00	
suma v rámci dodatočnej alokácie na základe splnenie míľníka A	17985,41	
suma v rámci dodatočnej alokácie na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách	48499,14	

6.2 Finančný plán pre opatrenia

Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet na opatrenie	Oprávnený prijímateľ – verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor (označiť „X“)
Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, Podopatrenie 7.2.)	246 949,09	x	
Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (Kód 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach Podopatrenie 7.4.)	823 785,69	x	
Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel (ŠC 5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.)	108 557,21		x
Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti sociálnych a komunitných služieb (ŠC 5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.)	65 633,14		x
Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (Kód 4 -			x

Investície do hmotného majetku Podopatrenie 4.1.)	83 303,65		
Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO (ŠC 5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií.)	463 805,89		x
Zakladanie nových mikro a malých podnikov, SZČO (ŠC 5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií.)	65 633,14		x
Celkový rozpočet podľa sektorov	-----	1 070 734,78	786 933,03
Percentuálny pomer zamerania stratégie	----- -----		

7. ZHODNOTENIE PRÍNOSOV STRATÉGIE CLLD, JEJ SYNERGIE A DOPLNKOVOSŤ

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Koncepcia stratégie bola zostavená tak, aby prispela k zvýšeniu ekonomického rozvoja, atraktivity a konkurencieschopnosti územia. Ekonomicky silný a konkurencieschopný región je schopný svojim obyvateľom ponúknuť dostatok pracovných príležitostí. Opatrenia, ktoré majú slúžiť k naplneniu strategických cieľov a priorít boli vyberané s ohľadom na miestne špecifiká a potreby územia. Ide o koncepčné riešenie problémov územia, výsledkom ktorého má byť ekonomicky silný a konkurencieschopný región. Zlepšovanie ekonomického rozvoja územia prostredníctvom podpory zamestnanosti, tvorby nových pracovných miest, podnikania, vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu je prioritou stratégie CLLD. Stratégia zohľadňuje súčasný stav hospodárskeho rozvoja skúmaného regiónu a reaguje naň vybranými opatreniami PRV a IROP.

Ekonomický rozvoj územia regiónu nie je v súčasnosti poháňaný priamymi zahraničnými investíciami, to znamená, že závisí predovšetkým na podnikateľskej aktivite miestnych subjektov. Aktivizácia ich činnosti aj prostredníctvom cielenej podpory z PRV a IROP je nevyhnutným krokom k posilneniu miestnej podnikateľskej štruktúry a tvorby nových pracovných miest.

Podiel rozpočtu stratégie CLLD k počtu predpokladaných novo vytvorených pracovných miest sa vypočíta ako podiel rozpočtu stratégie z PRV a IROP na počet celkovo vytvorených miest. Tieto miesta priamo súvisia so samotnou realizáciou projektu a sú udržateľné minimálne 2 roky. Pracovné miesta vytvorené v rámci stratégie CLLD sa prerozdedia medzi špecifické ciele 3.1.1 a 3.1.2 IROP ako 11 pracovných miest a ostatným opatreniam bude pripadať zvyšných 5 pracovných miest.

K zvýšeniu ekonomického rozvoja a atraktivity územia je potrebné zlepšenie kvality miestnej verejnej infraštruktúry a služieb čo sa dosiahne prostredníctvom investícií do výstavby a zlepšovania miestnej dopravnej infraštruktúry (chodníky, cesty, autobusové zastávky...), zariadení určených na oddych, rekreáciu, kultúrne a športové vyžitie obyvateľov (amfiteátre, KD, detské ihriská, multifunkčné ihriská...).

Na podporu podnikania a zvýšenie zamestnanosti v území boli vybrané opatrenia, ktoré sú zamerané na poľnohospodárstvo a podporu existujúcich aj novovznikajúcich mikro a malých

podnikov a SZČO.

Rozvoj vzdelávania, informovanosti, komunitných a sociálnych služieb bude podporený opatreniami, ktoré sa týkajú skvalitnenia predškolských zariadení, vybudovania a modernizácie špeciálnych učební pre žiakov základných škôl. Potreba zamerať sa na túto oblasť vyplynula z analýzy územia, ktorá preukázala nedostatočnú vzdelanostnú úroveň.

7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

Prínosy stratégie CLLD MAS Sečovský región, o. z. k napĺňaniu cieľov PRV, najmä v oblasti konkurencieschopnosti, poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva

V rámci strategického cieľa PRV, ktorým je posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora (poľnohospodárstvo, lesníctvo a potravinárstvo) je stratégia CLLD založená na riešení súčasných potrieb miestnych poľnohospodárskych podnikov, ktoré zápasia s reštrukturalizačnými problémami a nutnosťou prispôsobenia sa klimatickým zmenám a cenovým výkyvom, a to prostredníctvom investícií do modernizácie výroby, technológií, zlepšenia odbytu, skladovacích kapacít a pozberovej úpravy a pod.. Súčasťou zvyšovania konkurencieschopnosti poľnohospodárstva je aj vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu.

-3.1.1 PRV Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov

-1.1.2 PRV Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry bude podporená aj výstavba tržníc, čo prispeje k predaju regionálnych produktov a zároveň zvýši atraktivitu a konkurencieschopnosť regiónu.

Prínosy stratégie CLLD na podporu znevýhodnených/ marginalizovaných skupín pri rozvoji ekonomického potenciálu územia

Z analýzy územia MAS Sečovský región vyplýva vysoká miera nezamestnanosti, nedostatok pracovných príležitostí, vysoký podiel MRK a nepriaznivý demografický vývoj. Preto bolo potrebné zahrnúť do stratégie aj opatrenia zamerané na zmiernenie týchto nepriaznivých vplyvov. V rámci podpory sociálneho začlenenia osôb odkázaných na pomoc spoločnosti sa zameriame na rodiny, seniorov, deti a mládež a osoby so zdravotným postihnutím sa zameriame na zriaďovanie nových zariadení sociálnych služieb so zameraním na potreby osôb. Podporíme už existujúce centrá komunitných a sociálnych služieb tým, že zvýšime ich technickú

vybavenosť a kapacity. V rámci opatrení na podporu zamestnanosti bude vytvorených niekoľko pracovných miest práve pre marginalizované skupiny- následné začlenenie do vzdelávacieho procesu v rámci informačných aktivít.

Princípy ochrany a zlepšenia životného prostredia „Aspekty environmentálnej účinnosti

Životné prostredie ako horizontálna cieľová oblasť podpory je predmetom opatrení PRV zameraných na:

- 1) podporu investícií do poľnohospodárskych podnikov, prostredníctvom ktorých dôjde k zníženiu záťaže na životné prostredie, a to investovaním do nových objektov, technológií a skladovacích priestorov, ktoré povedú k znižovaniu emisií skleníkových plynov, ako aj k ochrane poľnohospodárskej pôdy a zdrojov podzemných vôd. Súčasne sa budú podporovať investície spojené s využitím vyprodukovanej biomasy;
 - 2) podporu investícií do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie;
 - 3) podporu na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry, kde budú podporené investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu a investície do OZE vrátane investícií spojených s úsporou energie.
- 1.1.1. PRV Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie.**

-1.1.1. IROP Rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídiel

-2.1.1. PRV Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie

7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Implementácia stratégie CLLD povedie k naplneniu špecifických cieľov prioritnej osi 5 IROP, a to:

- 1) špecifického cieľa č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií;
- 2) špecifického cieľa č. 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.

Špecifický cieľ 5.1.1 sa bude naplňať prostredníctvom 2 vybraných opatrení IROP, zameraných na podporu existujúcich alebo zakladania nových mikro a malých podnikov resp. na financovanie prevádzkových činností kancelárie MAS. Vybrané opatrenia IROP povedú k:

- vzniku nových komunitných služieb a podnikov,
- zvýšeniu zamestnanosti a prístupu k novým formám podnikania a novým pracovným miestam,
- zníženiu závislosti vidieckeho obyvateľstva od príjmov z primárnej ekonomickej aktivity, najmä v poľnohospodárstve, smerom k zamestnanosti v nepoľnohospodárskych odvetviach, napr. v sektore služieb,
- zlepšeniu využívania ekonomického potenciálu vidieckych oblastí prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií.

Naplňanie špecifického cieľa 5.1.2 bude realizované prostredníctvom 2 opatrení zameraných na rozvoj základnej infraštruktúry v oblasti dopravného prepojenia a dostupnosti sídel a v oblasti sociálnych a komunitných služieb. Vybrané opatrenia prispievajú k naplňaniu špecifického cieľa prostredníctvom.

- zvýšenia kvality života vo vidieckych regiónoch;
- rozvoja mestsko-vidieckych vzťahov;
- rozvoja verejných služieb poskytovaných občanom.

Popri sledovanom strategickom celi PRV stratégia CLLD zahŕňa aj podporu nepoľnohospodárskych podnikateľských činností, čím sa vytvára synergický efekt investičnej podpory podnikateľského prostredia.

7.4 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

V rámci územia MAS Sečovský región, o.z. sa plánuje realizácia rôznych rozvojových stratégií na miestnej, regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni.

Stratégia CLLD je navrhnutá tak, aby podporovala existujúce oblasti, ktoré majú potenciál zlepšiť život obyvateľov územia pomocou zavádzania inovatívnych metód. Stratégia CLLD je zameraná v rámci svojich vybraných opatrení na realizáciu menších projektov do 100 000 EUR, ktoré budú realizované prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu a

Programu rozvoja vidieka. Na území MAS sa predpokladá realizácia rôznych projektov, ktoré budú dopĺňať rozvoj v území MAS mimo stratégie CLLD-v súlade s jej cieľmi a princípmi. MAS predpokladá aj využitie podpory zo strany KSK, ktorá bude využitá na podporu projektov viacsektorovej spolupráce. Realizácia veľkých projektov nad 100 000 EUR zameraných na rast konkurencieschopnosti miestneho poľnohospodárstva, potravinárstva v území MAS bude podporená prostredníctvom výziev v rámci PPA. Dopĺňať ich budú projekty zamerané napr. na vzdelávanie, informovanie, na výstavbu a rekonštrukciu miestnych kanalizácií a ČOV, výstavbu a rekonštrukciu ciest, komunikácií a prvkov dopravnej bezpečnosti, pokrývanie územia širokopásmovým pripojením na internet, IKT technológiami a elektronizáciou verejných služieb, rozvoj rôznych druhov sociálnych služieb a služieb zamestnanosti, využívanie obnoviteľných zdrojov energií, hospodárenie s odpadmi, ochrana prírody, ekologizácia dopravy, znižovanie negatívnych vplyvov klimatických zmien a iné protipovodňové opatrenia...

7.4.2 Synergie a komplementarity

Stratégia CLLD plne nadväzuje na dokumenty uvedené v podkapitole 7.6.1, a to predovšetkým na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2016 – 2022 v nasledujúcich bodoch:

- v strategickom ciele č. 2, ktorý je zameraný na rozvoj vidieka podporou odbytu domácej poľnohospodárskej produkcie, tvorbu nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí a miestnych produktov v oblasti vidieckeho turizmu;
- v strategickom ciele č. 5, ktorý je zameraný na posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv a skvalitňovania poskytovania sociálnych služieb;
- v strategickom ciele č. 8, ktorý je zameraný na posilňovanie regionálnej identity cestou ochrany prírodného dedičstva a zvyšovania kvality života obyvateľov prostredníctvom budovania technickej a sociálnej infraštruktúry.

Stratégia CLLD je súčasne komplementárna k Regionálnej integrovanej územnej stratégii Košického kraja na roky 2014 – 2020. Kým stratégia CLLD pokrýva špecifické oblasti rozvoja vidieka vo vybranom regióne zamerané najmä na poľnohospodárstvo, mikro a malé podniky a obecnú infraštruktúru, regionálna integrovaná územná stratégia je zameraná na dopravnú

infraštruktúru, zdravotníctvo a sociálne služby, školstvo, vodné hospodárstvo a mestské prostredie.

Komplementarita s Operačným programom Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) je zabezpečená v oblasti zamestnanosti. Demarkačnou líniou medzi realizovanými aktivitami bude stanovenie cieľovej skupiny. V rámci OP ĽZ sa budú podporovať evidovaní uchádzači o zamestnanie prostredníctvom príspevku na vzdelávanie a prípravu pre trh práce, príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť (napr. pre začatie podnikania, založenie si živnosti, jednoduché účtovníctvo, právne minimum, atď.) s cieľom podporiť prístup k zamestnanosti aj v oblasti pôdohospodárstva a lesníctva, kde SR vidí možnosti zamestnať i dlhodobo nezamestnaných ľudí s nízkou kvalifikáciou, či neúplným vzdelaním, po ich zaškolení resp. po absolvovaní potrebného školenia pre začatie podnikania. Stratégia CLLD bude podporovať podnikateľské subjekty prostredníctvom poskytnutia finančných prostriedkov na investície a demonštračné a informačné činnosti v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, lesníctva a vidieckeho rozvoja.

Komplementarita s CLLD sa bude zabezpečovať aj v oblasti zlepšenia životných podmienok a kvality bývania obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít za predpokladu, že investície budú prispievať k sociálno-ekonomickému rozvoju, verejnému záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov v rámci infraštruktúry. Demarkácia bude zabezpečená na úrovni jednotlivých projektov nastavením podmienok oprávnenosti a výberových kritérií. Vo vzťahu k aktivitám marginalizovaných rómskych komunít OP ĽZ podporí tie aktivity, ktoré nebudú identifikované v rámci stratégie CLLD a budú preukazovať komplexný prístup.

V súvislosti so samotným prístupom CLLD bude synergia zabezpečená tým, že MAS, ako aj žiadatelia z územia MAS, budú oprávneným prijímateľom v rámci OP ĽZ.

7.5 Popis multiplikačných efektov

Stratégia CLLD MAS Sečovský región, o.z. bola pripravovaná na báze viac sektorovej spolupráce zástupcov verejného aj súkromného sektora so širokým zastúpením rôznych miestnych i regionálnych záujmových spolkov a mimovládnych organizácií. Aj po ukončení realizácie projektov MAS budú postupne v území realizované ďalšie rozvojové aktivity a projekty, ktoré budú rešpektovať spoločne stanovené princípy a víziu územia.

Samotná realizácia stratégie CLLD pozitívne ovplyvní rozvoj celého územia MAS. Realizácia stratégie predovšetkým priamo ovplyvní: rast verejných i súkromných investícií

v území, rast príjmov (podnikatelia, dodávatelia, zamestnanci), rast zamestnanosti priamo v území, kvalitu života obyvateľov, rast inovatívnych riešení a pod.

Medzi nepriame vplyvy môžeme zahrnúť: vyššia spokojnosť miestneho obyvateľstva, vyššia konkurencieschopnosť miestnych podnikateľov, vyššia rôznorodosť poskytovaných miestnych služieb, vyššia motivácia a aktivizácia podnikateľov a skupín obyvateľstva, atraktivnosť a zachovalosť územia a pod.

Po ukončení realizácie stratégie MAS budú výstupy a výsledky realizovaných projektov šírené prostredníctvom jednotlivých členov MAS, realizátormi jednotlivých projektov a predovšetkým dotknutými cieľovými skupinami, ktoré mali z realizácie úžitok (napr. účastníci znalostných a informačných podujatí a pod.).

Multiplikačné efekty v území MAS Bodrog budú zamerané predovšetkým na nasledovné základné oblasti: ochrana prírody a zveľaďovanie životného prostredia (atraktivita územia), rozvoj podnikania v poľnohospodárstve a cestovnom ruchu (zamestnanosť), rozvoj a skvalitňovanie infraštruktúry a služieb pre obyvateľov (spokojnosť obyvateľov), kultúrno – spoločenské povedomie (regionálna hrdosť).

Po realizácii stratégie CLLD MAS Sečovský región bude možné nadviazať na vytvorené národné i medzinárodné kontakty a v spolupráci s nimi pokračovať v realizácii ďalších cezhraničných projektov alebo projektov medzinárodnej spolupráce.

Hodnotenie multiplikačných efektov bude realizované hodnotením rozvojových aktivít realizovaných v rámci katastrálnych území obcí. Zber informácií bude prebiehať na úrovni miestnych samospráv a bude vyplývať z monitorovania a hodnotenia programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Raz ročne budú informácie vyhodnotené za celé územie MAS prostredníctvom výkonného orgánu MAS.

8. Prílohy k stratégií CLLD

Zoznam tabuliek

Povinné tabuľky

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS	7
Tabuľka č. 2: SWOT analýza	72
Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca	89
Tabuľka č. 4.A: Opatrenie 1.1.1 PRV (7.2) Stratégie CLLD	108
Tabuľka č. 4.B: Opatrenie 1.1.2 PRV (7.4) Stratégie CLLD	109
Tabuľka č. 4.C : Opatrenie 1.1.1 IROP (5.1.2) Stratégie CLLD	111
Tabuľka č. 4.D : Opatrenie 12.1.1 PRV (1.2) Stratégie CLLD	112
Tabuľka č. 4.E : Opatrenie 2.1.1 IROP (5.1.2) Stratégie CLLD	113
Tabuľka č. 4.F : Opatrenie 3.1.1 PRV (4.1) Stratégie CLLD	114
Tabuľka č. 4.G : Opatrenie 3.1.2 PRV (6.4) Stratégie CLLD	116
Tabuľka č. 4.H : Opatrenie 3.1. IROP (5.1.1) Stratégie CLLD	117
Tabuľka č. 4.I : Opatrenie 3.1.2 IROP (5.1.1) Stratégie CLLD	118
Tabuľka č. 4.J : Opatrenie 4.1.1PRV (19.4)) Stratégie CLLD	119
Tabuľka č. 4.K : Opatrenie 4.1.IROP (5.1.1) Stratégie CLLD	120
Tabuľka č. 4.L : Opatrenie PRV pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu	121
Tabuľka č. 4.M : Opatrenie IROP pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu	123
Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR	128
Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR	128
Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP	128
Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP	132
Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov	132
Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy nákladov v rámci prísl. programov	133
Tabuľka 11: Sumárna tabuľka finančného plánu	134
Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu	136
Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov	136

Tabuľky MAS

Tabuľka MAS č. 1: Členenie katastrálnych území jednotlivých obcí tvoriacich MAS podľa druhu pozemku v ha k	31
Tabuľka MAS č. 2: Rizikovosť plošného znečistenia útvarov podzemných vôd	34
Tabuľka MAS č. 3: Prehľad environmentálnych záťaží na území MAS	36
Tabuľka MAS č. 4: Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých obciach MAS v rokoch 2004 – 2014	39
Tabuľka MAS č.5: Prehľad o vývoji priemerného veku za jednotlivé obce za roky 2004 - 2014	44
Tabuľka MAS č. 6: Zastúpenie predproduktívnych, produktívnych a poproduktívnych vekových zložiek obyvateľstva MAS v roku 2014	45
Tabuľka MAS č. 7: Prehľad o ekonomicky aktívnom obyvateľstve MAS	46
Tabuľka MAS č. 8: Prehľad o počte a druhu vlastníctva bytov na území MAS	50
Tabuľka MAS č. 9: Prehľad o hustote obývanosti bytov na území MAS	51
Tabuľka MAS č. 10: Prehľad vybaveností obci environmentálnou infraštruktúrou	53
Tabuľka MAS č. 11: Prehľad o sústave škôl na území MAS	55
Tabuľka MAS č. 12: Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb na území MAS	56
Tabuľka MAS č. 13: Zoznam národných kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území MAS	56
Tabuľka MAS č. 14: Prehľad o kultúrnych objektoch a aktivitách občanov v MAS	57
Tabuľka MAS č. 15: Prehľad významných kultúrno-spoločenských aktivít na území MAS	58
Tabuľka MAS č. 16: Prehľad športových zariadení a organizácií na území MAS	59
Tabuľka MAS č. 17: Súhrn finančných zdrojov z rozpočtov obcí zapojených do MAS	60
Tabuľka MAS č. 18: Prehľad o počte subjektov pôsobiacich na území MAS k 31.12.2014	61
Tabuľka MAS č. 19: Prehľad o právnych formách a počte registrovaných FO k 31.12.2014	62
Tabuľka MAS č. 20: Prehľad o právnych formách a počte registrovaných PO registrovaných k 31.12.2014	63
Tabuľka MAS č. 21: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie za obdobie rokov 2004 až 2014	65
Tabuľka MAS č. 22: Využitie ornej pôdy od 1.11.2012 do 31.10.2013	67
Tabuľka MAS č. 23: Prehľad o stavoch hospodárskych zvierat	68

Tabuľka MAS č. 24: Prehľad o iných zárobkových činnostiach poľnohospodárov od 1.11.2012 do 31.10.2013	69
Tabuľka MAS č. 25: Strojové vybavenie poľnohospodárskych subjektov (počet ks)	70
Tabuľka MAS č. 26: Využitie vybraných opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 zo strany poľnohospodárskych subjektov v rokoch 2011, 2012 a 2013	70
Tabuľka MAS č.27: Sebahodnotenie 7 kľúčových znakov LEADER	126
Tabuľka MAS č. 28 Povinné ukazovatele PRV 2014-2020 na úrovni fokusových oblastí	129
Tabuľka MAS č. MAS 29 Povinné ukazovatele IROP 2014-2020 na úrovni špecifických cieľov	130
Tabuľka MAS č. 30 Vlastné monitorovacie ukazovatele PRV 2014-2020	130

.....
PaedDr. Dominik Frajkor
predseda MAS